

روشنایی: لامپ‌ها و اتصالات

عوامل مهم روشنایی

قدرت انتشار از نور، آنکه که با چشم درک می‌شود، بر حسب سرعت تابش Φ اندازه‌گیری خواهد شد. سرعت تابش متناسبه در سکه زاویه مشخص، در یک جهت تعریف شده، به عنوان شدت نور شناخته می‌شود. توزیع شدت نور در تمام جهات انتشار، به وسیله توزیع شدت نور نشان داده می‌شود که معمولاً به عنوان منحنی توزیع شدت نور نمایش داده می‌شود (صفحه بعد را بینید)، منحنی توزیع شدت نور، انتشار مبنی توزیع شدت نور را به صورت پاره‌کار، متوجه با پهن و به حالت مقاولن یا غیر مقاولن مشخص می‌کند.

سرعت تابش در هر واحد سطوح، شدت نور یا روشنایی E است. مقادیر نوری عبارتند از:

انتشار جهانی (آسمان صاف)

انتشار جهانی (آسمان آبی)

دید بهینه

حداقل در محل کار

جهت یایی نوری

نور خیابان

نور ماه

شدت نور (I). مقدار روشنایی دریافتی است. برای چراغ‌ها، این نسبت زیاد است و در خشندگی زیاد را نتیجه می‌دهد که اختیار به محافظه‌های سسته را ضروری می‌کند. شدت نور سطوح افقی، با استفاده از شدت نور E درجه بارگذشت محاسبه می‌شود.

لامپ‌ها

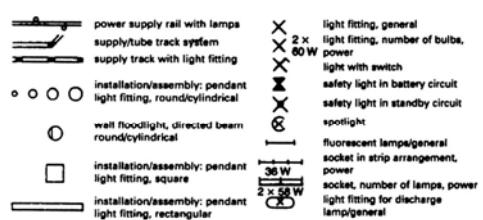
لامپ‌ها قدرت الکتریکی W را به قدرت تابش (lumen, lm) تبدیل می‌کنند. مقدار نور (w) (lm/w) تعیین کننده کار آبی آن است.

برای نور اتفاق‌های داخلی، لامپ‌های رشته‌ای و تخلیه شده مناسب است \leftarrow (۳). لامپ‌های رشته‌ای، نور سفید گرمی را تولید می‌کنند که بدون لرزش بوده می‌توانند بدون محدودیت، کم نور شده، و رنگ خیلی خوبی را ایجاد نمایند. آن‌ها شدت نور بالایی را به ویژه در موارد لامپ‌های الکtronیک ایجاد می‌کنند و از این‌ها نور خروجی اندک و مشخصه‌های تصریک خوبی را ایجاد می‌دهند (مثل نورهای نقطه‌ای). به هر حال، لامپ‌های رشته‌ای، همچنین دارای یک کار آبی نوری کم (lm/w) و عمر نسبتاً کم بین ۱۰۰۰ تا ۳۰۰۰ ساعت هستند.

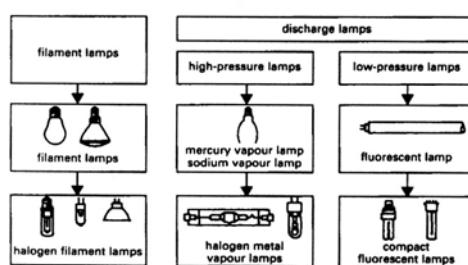
لامپ‌های تخلیه، معمولاً به وسیله متعادل کننده ایجاد و بعضی مواقع با یک سیستم اختراقی کار می‌کنند و کار آبی نوری بالا با عمر طولانی (بین ۱۵۰۰۰ تا ۲۰۰۰۰ ساعت) را فراهم می‌کنند. رنگ نور به نوع لامپ بستگی دارد: سفید گرم، سفید خنثی یا سفید با رنگ روز. نوع رنگ، متوجه تا خیلی خوب است، اما امکان کم کردن نور تا حدود کمی امکان پذیر است. اجرای بدون لرزش، فقط با استفاده از یک وسیله متعادل کننده الکترونیکی به دست می‌آید.

radiation physics quantity	lighting technology quantity and symbol	lighting technology unit and abbreviation
radiation flux	luminous flux Φ	lumen (lm)
radiant intensity	light intensity I	candela (cd)
irradiance	illuminance E	lux (lx)
radiance	lighting density L	(cd/m ²)
radiant energy	quantity of light Q	(lm · h)
irradiation	light exposure H	(lx · h)

(۱) کمیت‌های مرتبط با فیزیک انتشار و تکنولوژی روشنایی

(۲) نمادهای استandard روشنایی برای طرح‌های معماری

(۳) نمودارهای انواع لامپ

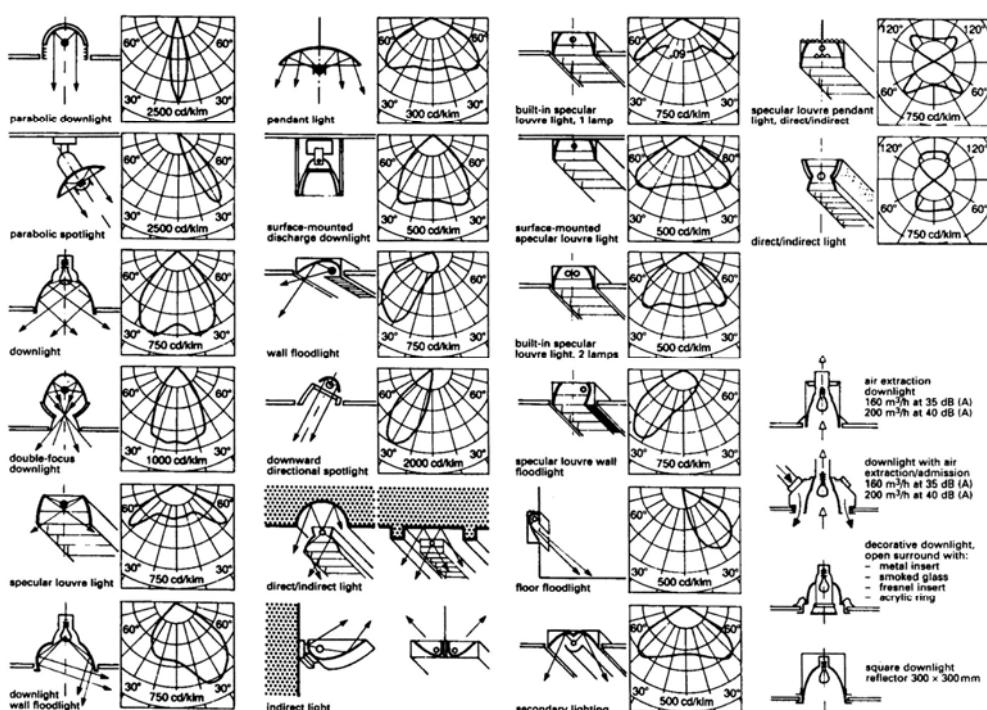
A	P(W): 60-200 general purpose lamp (bulb)	QT	P(W): 75-250	HME	P(W): 50-400 mercury vapour lamp	T	P(W): 18 36 58
PAR 38	P(W): 60-120 reflector lamp	QT-DE	P(W): 200-500	HMR	P(W): 80-125 mercury vapour reflector lamp	T	P(W): 7 9 11
PAR 56	P(W): 300 reflector lamp	QT	P(W): 300 500 750 1000	HIR	P(W): 250 halogen metal vapour reflector lamp	T	P(W): 10 13 18
R	P(W): 60-150 reflector lamp	PAR 38 (QR 122)	P(W): 75-250 parabolic reflector lamp	HIT-DE	P(W): 70-250 halogen metal vapour lamp	TC-D	P(W): 18 24 36
A	P(W): 25-100 soft-tone lamp	QT	P(W): 20-100	HIT	P(W): 35-150 halogen metal vapour lamp	TC-L	P(W): 7 11 15 20
A	P(W): 25-100 krypton lamp	GR-48	P(W): 20 reflector lamp	HIE	P(W): 75-400 halogen metal vapour lamp	TC-SB	P(W): 7 11 15 20
A	P(W): 15-60 candle lamp	QR-CB	P(W): 20-75 cold light reflector	HST	P(W): 35-100 halogen metal vapour lamp		comparison: up to 80% saving in electricity, life expectancy ten times greater
A	P(W): 35-120 strip light	QR-111	P(W): 35-100 reflector lamp	HSE	P(W): 50-250 sodium vapour lamp		

(۴) جدول انواع لامپها

روشنایی : لامپ‌ها و اتصالات

lighting type		flood lighting	spotlights	uplights	downlights	grid lighting	
						square grids	rectangular grids
	A general purpose lamp 60-200W				○		
	PAR, R parabolic reflector lamp reflector lamp 60-300W		○		○		
	OT halogen filament lamp 75-250W	○	○	○	○		
	OT-DE halogen filament lamp, sockets both sides 100-500W	○			○		
	OT-LV low-voltage halogen lamp 20-100W		○		○		
	OR-LV low-voltage halogen reflector lamp 20-100W		○		○		
	T fluorescent lamp 18-58W	○		○		○	○
	TC compact fluorescent lamp 7-55W TC-D TC-L	○	○	○	○	○	○
	HME mercury vapour lamp 50-400W				○		
	HSE/ HST sodium vapour lamp 50-250W				○		
	HIT HIT-DE halogen metal vapour lamp 35-250W	○	○	○	○		

(١) اختصاص انواع لامپ‌ها و انواع روشنایی‌ها

(٢) نسب روشنایی و توزيع ان

روشنایی: تامین و تدارک

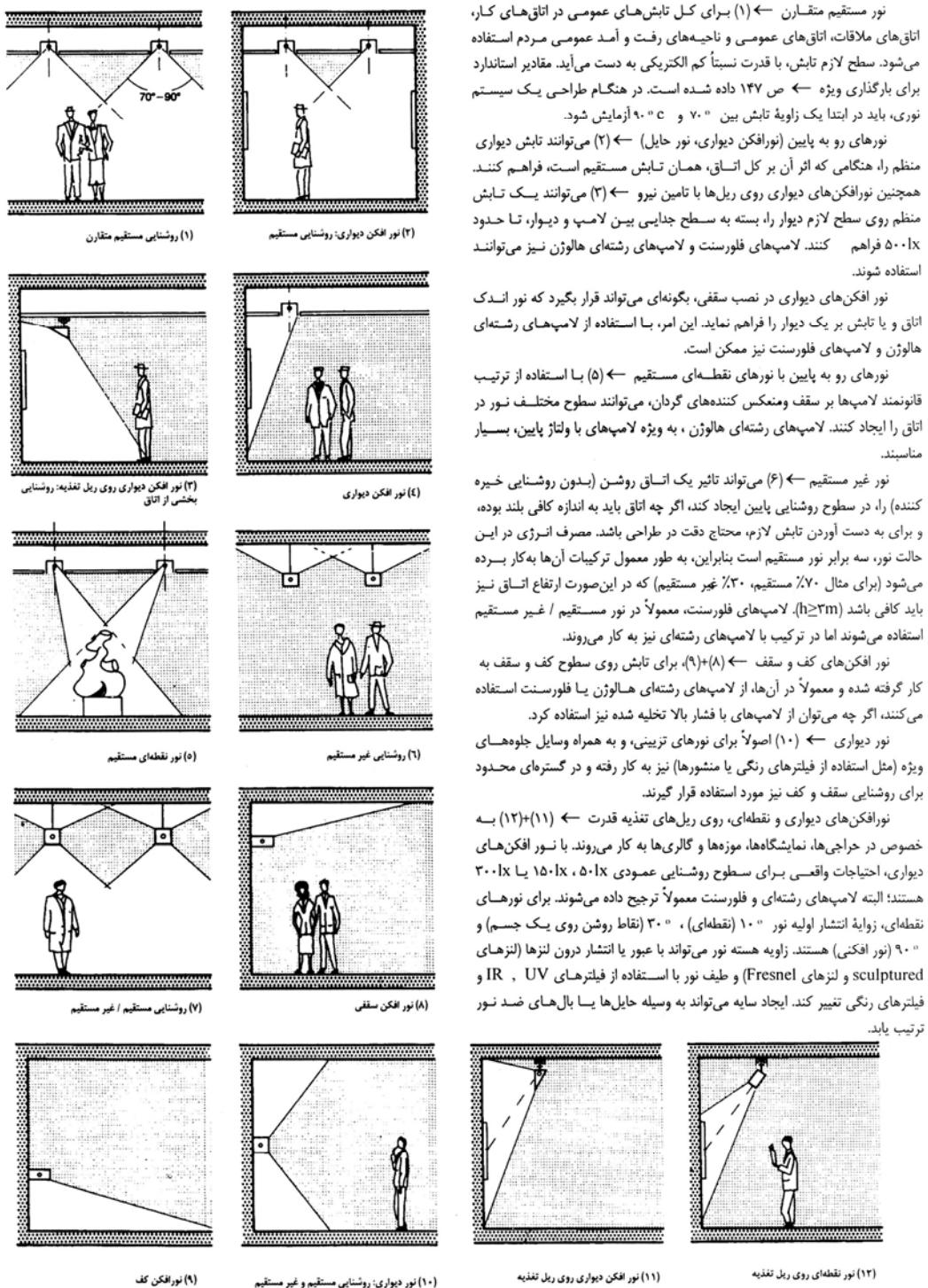
room height	nominal illuminance	area	A ≤ 100 W	A > 100 W	PAR 38	PAR 56	R	QT ≤ 250 W	QT - DE	QT > 250 W	QT - LV	OR - CB - LV	OR - LV	T	TC	TC - D	TC - L	HME ≤ 80 W	HME > 80 W	HSE	HST	HIT - DE ≤ 70 W	HIT - DE > 70 W	HIT ≤ 70 W	HIT > 70 W	HIE
up to 3m	up to 200 Lux	garage car parks, packing rooms																								
		service rooms																								
		workshops																								
		restaurants	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
		foyers	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
	up to 500 Lux	standard offices, classrooms/lecture rooms, counters and cash desks																								
		sitting rooms	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
		workshops																								
		libraries																								
		sale rooms																								
	up to 750 Lux	exhibition rooms																								
		museums, galleries, banqueting rooms	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
		entrance halls	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
		data processing, standard offices with higher visibility requirements																								
		workshops																								
3m up to 5m	up to 200 Lux	shops																								
		supermarkets																								
		shop windows																								
		hotel kitchens																								
		concert stages																								
	up to 500 Lux	drawing offices, large offices																								
		storage rooms																								
		workshops																								
		industrial workshops																								
		foyers	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
	up to 750 Lux	restaurants																								
		churches	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
		concert halls, theatres	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
		workshops																								
		art rooms																								
over 5m	up to 200 Lux	laboratories																								
		libraries, reading rooms																								
		exhibition rooms																								
	up to 500 Lux	exhibition halls																								
		shops																								
		supermarkets																								
		large kitchens																								
	up to 750 Lux	concert stages																								
		industrial workshops, machine rooms, switchgear installations																								
		rooms for racked storage systems																								
		churches	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
		concert halls, theatres	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
	up to 500 Lux	industrial workshops																								
		museums, art galleries																								
		airports, railway stations, circulation zones																								
		banqueting halls																								
	up to 750 Lux	sports and multipurpose halls																								
		industrial workshops																								
		auditoriums, lecture halls																								
		exhibition rooms																								
		exhibition halls																								
		supermarkets																								

A = general purpose lamps
 PAR = parabolic reflector lamps
 R = reflector lamps
 QT = halogen filament lamps
 QT - DE = halogen filament lamps, 2 sockets
 QT - LV = low-voltage halogen lamps
 OR - LV = low-voltage reflector lamps
 OR - CB - LV = low-voltage reflector lamps, cold light
 T = fluorescent lamps
 TC = compact fluorescent lamps
 TC - D = compact fluorescent lamps, 4 tubes
 TC - L = compact fluorescent lamps, long
 HME = mercury vapour lamps
 HSE = sodium vapour lamps
 HST = sodium vapour lamps, tubular
 HIT = halogen metal vapour lamps
 HIE = halogen metal vapour lamps, elliptical

(1) مقررات روشنایی برای محیط‌های داخلی

روشنایی: چگونگی استقرار

شمکل‌های نورپردازی برای فضاهای داخلی

روشنایی: چگونگی استقرار

شمکل‌های نورپردازی برای فضاهای داخلی

نور مستقیم متقابل ← (۱) برای کل تابش‌های عمومی در اتاق‌های کار، اتاق‌های ملاقات، اتاق‌های عمومی و ناحیه‌های رفت و آمد عمومی مردم استفاده می‌شود. سطح لازم تابش، با قدرت نسبتاً کم التکریکی به دست می‌آید. مقادیر استاندارد برای بارگذاری ویژه ← س ۱۴۷ داده شده است. در هنگام طراحی یک سیستم نوری، باید در اینجا یک زاویه تابش بین ۵۰° و ۹۰° آزمایش شود.

نورهای رو به پایین (نورافکن دیواری، نور حایل) ← (۲) می‌توانند تابش دیواری منظم را، هنگامی که اثر آن بر کل اتساق، همان تابش مستقیم است، فراهم کنند. همچنین نورافکن‌های دیواری روی ریل‌ها با تأمین نیرو ← (۳) می‌توانند یک تابش منظم روی سطح لازم دیوار را، بسته به سطح جایی بین لامپ و دیوار، تا حدود ۵۰° فراهم کنند. لامپ‌های فلورسنت و لامپ‌های رشته‌ای هالوژن نیز می‌توانند استفاده شوند.

نور افکن‌های دیواری در نصب سقفی، بگونه‌ای می‌تواند قرار بگیرد که نور اندک اتاق و یا تابش بر یک دیوار را فراهم نماید. این امر، با استفاده از لامپ‌های رشته‌ای هالوژن و لامپ‌های فلورسنت نیز ممکن است.

نورهای رو به پایین با نورهای نقطه‌ای مستقیم ← (۵) می‌توانند از ترتیب قانونمند لامپ‌ها بر سقف و منعکس کننده‌های گردان، می‌توانند سطوح مختلف نور در اتاق را ایجاد کنند. لامپ‌های رشته‌ای هالوژن، به ویژه لامپ‌های با ولتاژ پایین، بسیار مناسبند.

نور غیر مستقیم ← (۶) می‌تواند تأثیر یک اتساق روشن (بدون روشنایی خیره کننده) را، در سطوح روشنایی باین ایجاد کند، اگر چه اتساق باید به اندازه کافی بلند بوده، و برای به دست آوردن تابش لازم، محتاج دقت در طراحی باشد. مصرف انرژی در این حالت نور، به برابر نور مستقیم است بنابراین، به طور معمول ترکیبات آن‌ها به کار برده می‌شود (برای مثال ۷۰٪ مستقیم، ۳۰٪ غیر مستقیم)، که در این صورت ارتفاع اتساق نیز باید کافی باشد.

استفاده می‌شوند اما در ترکیب با لامپ‌های رشته‌ای نیز به کار می‌روند. نور افکن‌های کف و سقف ← (۸)، برای تابش روی سطوح کف و سقف به کار گرفته شده و معمولاً در آن‌ها، از لامپ‌های رشته‌ای هالوژن یا فلورسنت استفاده می‌کنند، اگر چه می‌توان از لامپ‌های با فشار بالا تخلیه شده نیز استفاده کرد.

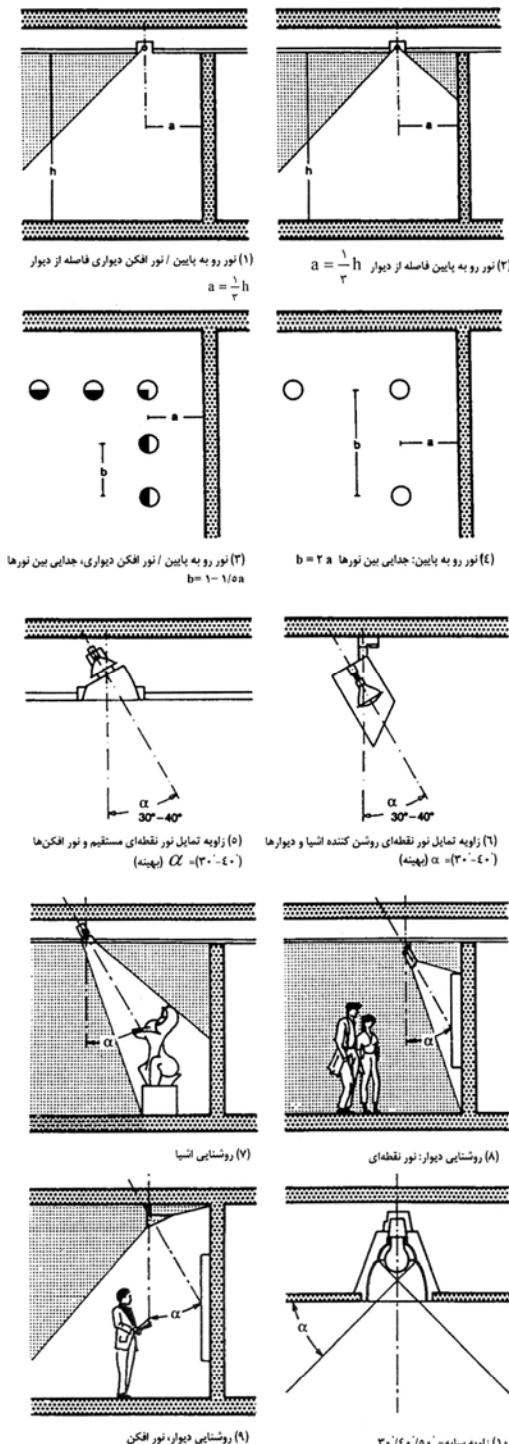
نور دیواری ← (۱۰) اصولاً برای نورهای تزئینی، و به همراه سایل جلوه‌های ویژه (مثل استفاده از فیلترهای رنگی یا مشهورها) نیز به کار رفته و در گسترده‌ای محدود برای روشنایی سقف و کف نیز مورد استفاده قرار گیرند.

نورافکن‌های دیواری و نقطه‌ای، روی ریل‌های تغذیه قدرت ← (۱۱)-(۱۲) به خصوص در حرایی‌ها، نمایشگاه‌ها، موزه‌ها و گالری‌ها به کار می‌روند. با نور افکن‌های دیواری، احتیاجات واقعی برای سطوح روشنایی عمودی ۵۰٪ Ix یا ۱۵۰٪ Ix یا ۳۰۰٪ Ix هستند؛ البته لامپ‌های رشته‌ای و فلورسنت معمولاً ترجیح داده می‌شوند. برای نورهای نقطه‌ای، زاویه انتشار اولیه نور ۱۰° (نقطه‌ای)، ۳۰° (نقطاً روشن روی یک جسم) و ۹۰° (نور افکنی) هستند. زاویه فسنه نور می‌تواند با عبور یا انتشار درون لنزها (لنزهای sculptured و لنزهای Fresnel) و طیف نور با استفاده از فیلترهای UV و IR تغییر کند. ایجاد سایه می‌تواند به وسیله حایل‌ها یا بال‌های ضد نور ترتیب یابد.

روشنایی: چگونگی استقرار روشنایی

فضای بین چراغ‌های نصب شده، و بین چراغ‌های نصب شده تا دیوار، به ارتفاع

اتاق بستگی دارد $\leftarrow (1)+(2)$. زاویه ترجیحی که در آن، نور به اشیا و سطوح دیوار می‌رسد بین 30° (بهینه) و 40° است $\leftarrow (3)+(4)$. زاویه سایه نورهای رو به پائین، بین 30° (نور با زاویه باز، کترول کافی روشنایی خیره کننده) و 50° (نور با زاویه باریک، کترول بالای روشنایی خیره کننده) بوده $\leftarrow (5)+(6)$ و بین 30° تا 40° در مورد نور با حائل است.

(11) محدوده مقادیر تابش برای محیط‌های داخلی

20 lx	necessary for the recognition of critical features. 20 lx is the minimum value of horizontal illuminance for internal areas, except work areas
200 lx	work areas appear dull with illuminance $E < 200$ lx, therefore 200 lx is the minimum value of illuminance for continually occupied work areas
2000 lx	2000 lx is recommended as the optimum illuminance for work areas

(12) مقادیر روشنایی توصیه شده همراه با (CIE) کمیته بین‌الملل (del 'Eclairage' (بهینه))

identifying letters: IP	example IP 44
first identifying digit 0 - 6	degree of protection against contact and foreign bodies
second identifying digit 0 - 8	degree of protection against ingress of water

first digit	area of protection	first digit	area of protection
0	no protection	0	protection against vertical drops of water
1	protection against large foreign bodies (> 50 mm)	1	against drops of water at an incidence of up to 15°
2	against medium-sized foreign bodies (> 12 mm)	2	against water splashing
3	against small foreign bodies (< 2.5 mm)	3	against water spraying
4	against granular foreign bodies (< 1 mm)	4	against water jets
5	against dust deposits	5	against ingress of water due to flooding
6	against entry of dust	6	against dipping in water
7		7	against immersion in water
8		8	

(13) اتواع محافظت لازم برای روشنایی

stage	index Ra	typical areas of application
1A	> 90	paint sampling, art galleries
1B	$90 > RA > 80$	living accommodation, hotels, restaurants, offices, schools, hospitals, printing and textile industry
2A	$80 > RA > 70$	industry
2B	$70 > RA > 60$	
3	$60 > RA > 40$	industrial and other areas with low demands for colour rendering
4	$40 > RA > 20$	ditto

(14) رنگ ایجاد شده توسط تابش لامپها

روشنایی: چگونگی استقرار

ویژگی‌های کیفیت نور

طراجی خوب نور، باید ضروریات عملکردی و آرگونومیک را، در حالی که از نظر قیمت نیز مناسب است برآورده سازد. علاوه بر معیارهای کیفیت مقداری در زیر، معیارهای کیفی دیگری بهخصوص از نظر معماری نیز وجود دارند که باید در نظر گرفته شوند.

سطح روشنایی

به سطح میانگین بین 200 cd/m^2 (دفاتر خصوصی با روشنایی دوز) و 750 cd/m^2 (مناطقی بزرگ) در محیط‌های کار احتیاج است. سطوح بالاتر روشنایی می‌توانند از طریق روشنایی کلی منظم با اضافه کردن نور در موقعیت‌های کار به دست بیاید.

جهت روشنایی

نور به صورت ایده آل، باید از پهلوی بر محل کار تبلید؛ پس شرط لازم آن، منحنی توزیع نور به شکل بال است \leftarrow ص ۱۴۲.

حدود درخشناسی نور

درخشناس نور مستقیم، درخشناس بازتاب یافته و بازتاب‌ها از صفحات مونیتور باید محدود شوند. محدود کردن درخشناس مستقیم به وسیله استفاده از نورهای با زاویه سایه $\leq 30^\circ$ به دست می‌آید.

محدود کردن درخشناس بازتاب یافته به وسیله هدایت نور از کنار به محل کار، همراه با استفاده از سطوح مات روی سطوح اطراف به دست می‌آید \leftarrow (۲).

محدود کردن بازتاب‌ها از سطوح مانیتور، به قرارگیری صحیح این سطوح احتیاج دارند. نوری که به هر جهت از این سطوح بازتاب می‌کند، باید دارای روشنایی $200 \text{ cd/m}^2 \geq$ در این محیط‌ها باشد.

توزیع روشنایی

توزیع هماهنگ روشنایی، نتیجه یک تعادل دقیق از حالت بازتاب در اتاق است \leftarrow (۷). روشنایی به علت نور غیر مستقیم، نایاب از 400 cd/m^2 تجاوز نکد.

رنگ نور و رنگ آمیزی

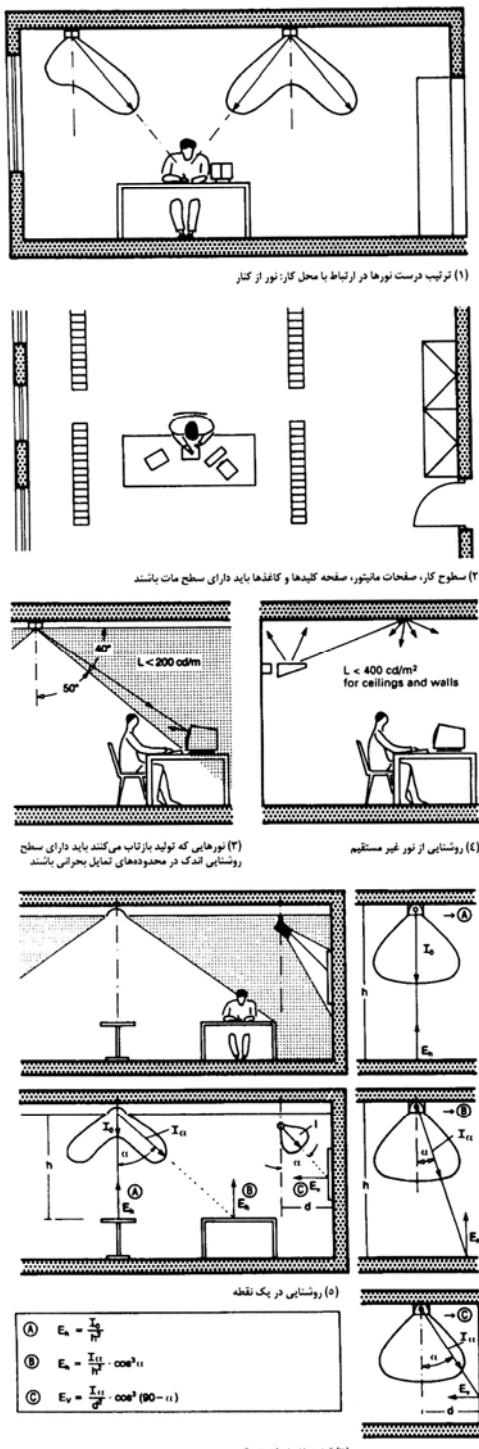
رنگ نور با انتخاب لامپ مشخص می‌شود؛ تقاضا، بین این سه نوع است: نور سفید گرم (دمای رنگ کمتر از 3200K)، نور سفید خنثی ($3200\text{--}5000\text{K}$) و نور روشنایی روز (بالاتر از 5000K). در دفاتر، بیشتر منابع نوری در محدوده سفید گرم و سفید خنثی انتخاب می‌شوند. برای اجرای رنگ که بهتر کیب طبیعی نور استگی دارد، باید در مرحله اول، اجرای خلی خوب رنگ‌آمیزی جستجو شود.

محاسبه سطوح نقطه روشنایی

سطوح روشنایی (افقی Eh و عمودی Ev) که به وسیله منابع نوری منفرد تولید می‌شود، می‌تواند از شدت روشنایی و هندسه فضایی (ارتفاع h، فاصله d و زاویه تمایل نور α) با استفاده از اصل فاصله فوتومتریک به دست بیاید.

reflection factor (%)	reflection factor (%)
lighting materials	
aluminium, pure, highly polished	80 to 87
aluminium, anodised, matt	80 to 85
aluminium, polished	65 to 75
aluminium, matt	55 to 76
aluminium coatings, matt	55 to 58
chrome, polished	60 to 70
vitreous enamel, white	65 to 75
lacquer, pure white	80 to 85
copper, highly polished	60 to 70
brass, highly polished	70 to 75
nickel, highly polished	50 to 60
paper, white	70 to 80
silver mirror, behind glass	80 to 88
silver, highly polished	90 to 92
other materials	
oak, light, polished	25 to 35
oak, dark, polished	10 to 15
granite	20 to 25
limestone	35 to 55
marble, polished	30 to 70

(۷) خواباب بازتاب برای مواد مختلف

روشنایی : ضروریات

محاسبه روشنایی میانگین

در عمل، به دست آوردن تخمین از شدت متوسط روشنایی (En) برای سطوح، از قدرت الکتریکی ایجاد شده با قدرت لازم الکتریکی خواسته شده برای سطوح روشنایی ضروری است. En و P از فرمول \leftarrow (A) به دست می‌آیند. قدرت ویژه P^* برای این محاسبه به نوع لامپ‌های استفاده شده بستگی داشته \leftarrow (۱)، به روشنایی مستقیم مربوط است. به ضریب اصلاح، به ابعاد آنچ و سطوح بازتاب روی دیوارها، سقف و کف بستگی دارد \leftarrow (۲).

اگر محاسبات برای اثاق‌های با انواع نور مختلف انجام شود، ترکیبات به صورت جداگانه محاسبه شده و بعداً به یکدیگر اضافه خواهند شد \leftarrow (۳).

محاسبه روشنایی با استفاده از سیمکشی خاص نیز برای دفاتر کار مورد قبول است. به عنوان مثال، یک آپاچ مستطیل با مساحت ۲۴ متر مربع نیاز به ۴ عدد چراغ دارد. با توجه به \leftarrow (۴)، با دو عدد لامپ ۳۶ وات (مقدار انصال، بهاضافه اوات ذخیره) روشنایی ۳۷۵ لوکس بوجود می‌آورد.

در دفاتر کار، علاوه بر روشنایی عادی با پرهای منعکس کننده، چراغ مربع شکل با لامپ‌های فلورسنت فشرده \leftarrow (۵)، یا روشنایی سازه‌ای \leftarrow (۶)، نیز گامبه‌گاه نصب می‌شوند. روشنایی سازه‌ای شامل تعیین ریل‌های سیمکشی بر ق و نصب چراغ برای نورپردازی های متراکز است.

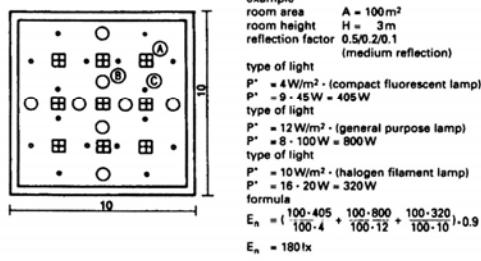
نورپردازی ساختمان‌ها با نورافکن

جربان برق موردنیاز برای لامپ‌هایی که در نورپردازی ساختمان‌ها استفاده می‌شود می‌توانند با توجه به جدول \leftarrow (۹) محاسبه شود. روشنایی باید $3\text{cd}/\text{m}^2$ (برای ساختمان‌هایی که به طور مستقل قرار گرفته‌اند) و $6\text{cd}/\text{m}^2$ (برای ساختمان‌هایی که در محیط بسیار روشن قرار گرفته‌اند) باشد.

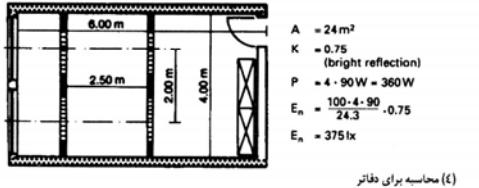
specific connected load P^* W/m ² for 100lx for height 3 m, area $\geq 100\text{m}^2$ and reflection 0.7/0.5/0.2	correction factor k
A 12 W/m ²	height H
OT 10 W/m ²	area A/m ²
HME 5 W/m ²	reflection factor
TC 5 W/m ²	bright medium dark
TC-L 4 W/m ²	070502 050201 000
T26 3 W/m ²	up to 20 0.75 0.65 0.60
	3m 50 0.90 0.80 0.75
	≥ 100 1.00 0.90 0.85
	3-5m 20 0.55 0.45 0.40
	50 0.75 0.65 0.60
	≥ 100 0.90 0.80 0.75
	5-7m 50 0.55 0.45 0.40
	≥ 100 0.75 0.65 0.60

(۱) اتصال وزرده برای انواع مختلف P^*

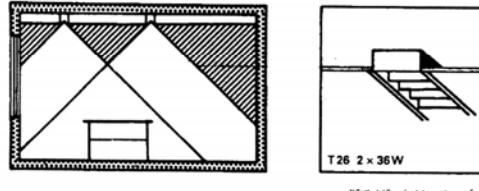
(۲) جدول ضرایب اصلاح

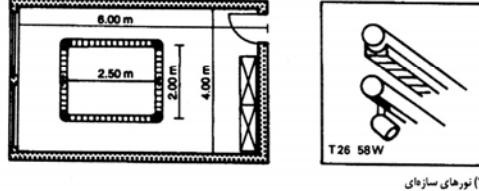
(۳) محاسبه روشنایی میخانه‌های داخلی

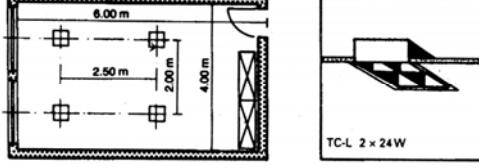
(۴) محاسبه برای دفاتر

(۵) نورهای حابیل غیر قابل انتقال

(۶) نورهای سازه‌ای

(۷) نورهای حابیل غیر قابل انتقال

$$E_n = \frac{100 \cdot P}{A \cdot P^*} \cdot k$$

$$P = \frac{E_n \cdot P \cdot P^*}{100} \cdot \frac{1}{k}$$

E_n nominal illuminance (lx)
 P connected load (W)
 P^* specific connected load (W/m^2) \rightarrow (۱)
 A room floor area
 k correction factor \rightarrow (۲)

(۸) فرمول برای روشنایی میانگین En و بار اتصال

calculation formula for luminous flux	
$\Phi = \frac{\pi \cdot L \cdot A}{\eta_B \cdot \phi}$	
luminance for a floodlit object	
free standing	3 - 6.5
dark surroundings	8.5 - 10
moderately bright surroundings	10 - 13
very bright surroundings	13 - 16
lighting efficiency factor object	
	η_B
large area	0.4
small area	0.3
large distance	0.2
towers	0.2

level of reflection from illuminated materials	ϕ
brick, white vitrified	0.85
white marble	0.6
plaster, light	0.3-0.5
plaster, dark	0.2-0.3
light sandstone	0.3-0.4
dark sandstone	0.1-0.2
light brick	0.3-0.4
dark brick	0.1-0.2
light wood	0.3-0.5
granite	0.1-0.2

(۹) استفاده صحیح از لامپ‌های فلورسنت

روشنایی: ضروریات

		warm white						neutral white				daylight white			
		76	29	827	927	830	930	25	33	840	940	950	865	965	54
رنگ‌های روشن															
سطوح تکمیل رنگ			3	1B	1A	1B	1A	2A	2B	1B	1A	1A	1B	1A	2A
فضاهای حجاج															
خواروبار / دروپسی					●										
گوشت		X													
پارچه، اشیای چرمی								●				●			
فرش‌ها، اسباب خانه								X	X	X	X	X			
لشایی کاغذی، باری، وروشن								X	X	X	X	X			
عکاسی، ساعت‌نگاه، جواهرات								●							
آرایشی، ارایشگاهها								●	●			●			
گل‌ها		●						X	X	X	X	X			X
لوزم نایابی								X	X	X	X	X			
بیشخوان پنجالدار، قفسه‌ها								X	X	X	X	X			
پنیره، میوه‌ها، سبزیجات								X	X	X	X	X			
ماهی								X	X	X	X	X			
فروشگاه‌های بزرگ، سورپ مارکتها								X	X	X	X	X			
تجارت و صنعت								X	X	X	X	X			
کارگاه‌ها								●							
ماشین‌الات، کارگاه‌های التکنیکی								●							
کارخانه پارچه															
تجارت چاپ و گرافیک															
فروشگاه‌های رنگ															
فروشگاه‌های لایک الکل															
تاسارهای، بازکری									●						
گلخانه‌ها															
کارخانه چوب			●												
کوره آندکری									●						
آزمایشگاه‌ها															
ازمیثهای رنگ															
دفاتر و وزارت‌خانه‌ها															
دقائق، روادروها															
اثانی‌های ملاقات															
مدارس، مکان‌های امور پرسن															
تیمارت‌های انانچه‌ای درس، مدارس باری															
کتابخانه‌های انانچه‌ای مطالعه															
فضاهای اجتماعی (دسته جمعی)															
رسوتون‌ها، بارها، هتل‌ها															
تیانرهای، سالن‌های کنسرت، راه‌پورهای بزرگ															
فضاهای رویدادها															
سالن‌های نمایشگاهی															
سالن‌های ورزش و چند منظوره															
کافری‌ها و موزدها															
کلینیک‌ها، مکان‌های تجسسی بزرگسک															
مکان شخصی و بهدو								●	●			●			
امانی عمومی بیماران، انانچه انتظار															
خانه‌کن															
اثانی‌های نشیمن															
لشیخانه، حمام، انانچه کار زیر زمین															
روشنایی‌های خارجی															
راجهه، سبزه‌ها، سبزه‌های پلاستیک															
دون‌لایی، ملات‌خانه															

 = recommended

● = possible

(۱) استفاده صحیح از لامپ‌های فلورست

روشنایی: خصوصیات

مقدار روشنایی توصیه شده برای محل های کار، جدول مقدار اسمنی روشنایی: مقدار استاندارد برای محل های کار

recommended lighting levels for working areas					
table of nominal levels of illuminance: standard values for working areas					
type of area type of activity	(lx)	type of area type of activity	(lx)	type of area type of activity	(lx)
general rooms:					
circulation zones in storage buildings	50	metal processing/working:		paper manufacture and processing, printing:	
storerooms	50	forging of small components	200	pulp factory	200
storerooms with access requirements	100	welding	300	paper- and boardmaking machinery	300
storerooms with reading requirements	200	large/medium machining operations	300	book-binding, wallpaper printing	300
gangways in storage racking systems	20	fine machining work	500	cutting, gilding, embossing, plate etching,	
operating platforms	200	control stations	750	work on blocks and plates, printing machines,	
dispatch areas	200	cold rolling mills	200	stencil manufacture	500
canteens	200	wire drawing	300	hand printing, paper sorting	750
break rooms	100	heavy sheet working	200	retouching, lithographics, hand and machine	
gymnasiums	300	light sheet working	300	composition, finishing	1000
changing rooms	100	tool manufacture	500	colour proofing in multicolour	
washrooms	100	large assembly work	200	printing	1500
toilet areas	100	medium assembly work	300	steel- and copper-plate engraving	2000
first-aid areas	500	fine assembly work	500		
machinery rooms	100	drop forging	200		
power supply installations	100	foundries, cellars, etc.	50		
postrooms	500	scaffolding, trestling	100		
telephone exchanges	300	sanding	200		
circulation zones in buildings:					
for persons	50	cleaning castings	200	leather industry:	
for vehicles	100	work positions at mixers	200	vat operations	200
stairs	100	casting houses	200	skin preparation	300
loading ramps	100	emptying positions	200	saddle making	500
offices, administration rooms:					
offices with workstations near windows	300	machine forming operations	200	leather dyeing	750
offices	500	manual forming operations	300	quality control, moderate demands	750
open-plan offices		core making	300	quality control, high demands	1000
- high reflection	750	model construction	500	quality control, extreme demands	1500
- moderate reflection	1000	galvanising	300	colour inspection	1000
technical drawing	750	painting	300		
conference rooms	300	control stations	750		
reception rooms	100	tool assembly, fine mechanics	1000	textile manufacture and processing:	
rooms for public use	200	motor body operations	500	work in dyeing vats	200
data processing	500	lacquering	750	spinning	300
chemical industry:					
facilities with remote controls	50	night-shift lacquering	1000	dyeing	300
facilities with manual operations	100	upholstery	500	spinning, knitting, weaving	500
continuously occupied technical processing		inspection	750	sewing, material printing	750
facilities	200	charging equipment	1000	millinery	750
maintenance facilities	300	boiler house	100	trimming	1000
laboratories	300	pressure equalising chambers	200	quality control, colour check	1000
work requiring a high degree of visual acuity	500	machine rooms	100		
colour testing	1000	adjoining rooms	50	foodstuffs industry:	
cement industry, ceramics, glass works:					
working positions or areas at furnaces, mixers, pulverising plant	200	switchgear in buildings	100	general work positions	200
rollers, presses, forming operations	300	external switchgear	20	mixing, unpacking	300
glass blowing, grinding, etching, glass polishing, glass instrumentation		control rooms	300	butchery, dairy work, milling	300
manufacture	500	inspection work	500	cutting and sorting	300
decorative work	500	electrical industry:			
hand grinding and engraving	750	manufacture of wire and cable, assembly work, winding thick wire	300	delicatessen, cigarette manufacture	500
fine work	1000	assembly of telephone equipment, winding medium-thick wire	500	quality control, decoration, sorting	500
iron and steel works, rolling mills, large foundries:					
automated production facilities	50	assembly of fine components, adjustment and testing	1000	laboratories	1000
production facilities, manual work	100	assembly of fine electronic components	1500		
continuously occupied work positions		repair work	1500	wholesale and retail trades:	
in production facilities	200	manufacture of jewellery	1000	salerooms, continuously occupied	
maintenance	300	preparation of precious stones	1500	work positions	300
control stations	500	optical and watchmaking workshops	1500	cashier's positions	500
wood preparation and woodworking:					
steam treatment	100	jewellery and watchmaking:			
saw mills	200	selection of veneers, lacquers, model			
assembly	200	woodworking	500	manufacture of jewellery	1000
selection of veneers, lacquers, model		woodworking machinery	500	preparation of precious stones	1500
woodworking		wood finishing	500	optical and watchmaking workshops	1500
woodworking machinery		defect control	750		
ironing machines				trades (general examples):	
hand ironing				paint shops	200
sorting				pre-assembly of heating and ventilation equipment	200
inspection				locksmiths	300
hairdressers				garages	300
beauty salons				joinery	300
				repair workshops	500
				radio and television workshops	500
service operations:					
hotel and restaurant receptions				hotel and restaurant receptions	200
kitchens				dining rooms	500
dining rooms				buffet	200
lounges				laundries, washrooms	300
self-service restaurants				ironing machines	300
				hand ironing	300
				sorting	300
				inspection	1000
				hairdressers	500
				beauty salons	750

روشنایی: خصوصیات

لوله‌های فلورسنت برای تابلوهای تبلیغاتی

هر نوع خط یا سبک خطی مورد نظر، می‌تواند برای نمایش‌های تبلیغاتی و شکل‌های مختلف با لوله‌های فلورسنت ایجاد شود. کنترل، با وسیله تنظیم جریان برق یا مبدل‌های تنظیم کننده ایجاد می‌شود. لوله‌های فلورسنت، عموماً برای سینماها، تیاترهای، و کلیه تبلیغات استفاده می‌شوند. در دفاتر و تجارت‌خانه‌ها، سقف‌های شبکه‌ای یا حائل، می‌توانند زیر لوله‌های فلورسنت نصب شوند تا نور رو به پایین مسلطی فراهم نمایند ← (۱)–(۵).

نورهای تواری و صفحات نوری دراز، یک نور نرم منظم را ایجاد می‌کنند که به نور روز نزدیک است و اثرات سایه‌ای دارد.

لامپ‌های پخار جووه فشار بالا با گاز فلورسنت، برای روشنایی کارخانه‌ها و کارگاه‌ها و نورهای خارجی به کار می‌روند. لامپ‌هایی با نور مخلوط با گاز فلورسنت، نوری شبیه نور روز با ایجاد رنگ خوب تولید می‌کنند. این لامپ‌ها، اتصالات استاندارد بدون وسایل متعادل کننده (مثل لامپ‌های با استفاده عمومی) دارند.

مواد شفاف و نیمه‌شفاف

در مشخص کردن اندازه‌ها، رنگ و مقایسه پنجره‌ها و نور یک اثاق، اطلاعات درباره نیمه شفافیت، پراکندگی و انتشار بازتابی مصالح مورد استفاده در اثاق، لازم است. این، به ویژه در طراحی هنری و اقتصادی سیار موثر است.

بین مصالحی که نور را باز می‌گرداند ← (۶)، (با) پراکندگی کلی مستقیم یا پخش کمی از انتشار بازتاب، مصالح نیمه شفاف با خطوط مستقیم ← (۷)–(۸)، پخش شده ← (۹) و یا نیمه شفاف‌های ترکیبی ← (۱۰) تفاوت‌های وجود دارد.

تذکر: شیشه بین‌زده با سطح داخلی بین‌زدگی (مطلوب شده به علت مشکلات خاکی شدن کمتر) نور کمتری را نسبت به شیشه یا بین‌زدگی از خارج ← (۹) جذب می‌کنند.

بوشنده‌های رنگی یکدست با نوارهای سفید، حائل جذب را حدود ۲۰٪ کمتر از بوشنده بدون نوارها و نیمه شفاف تولید می‌کنند.

شیشه‌هایی با نور روز (که نور الکتریکی را فیلتر می‌کنند تا شیشه نور خوشید بشوند)، در حدود ۳۵٪ از نور کلی را، و شیشه‌هایی که نزدیک بهم قرار می‌گیرند تا نور پراکند شده در ابرها را کمی کنند، باید حدود ۶٪ تا ۸٪ را جذب کنند.

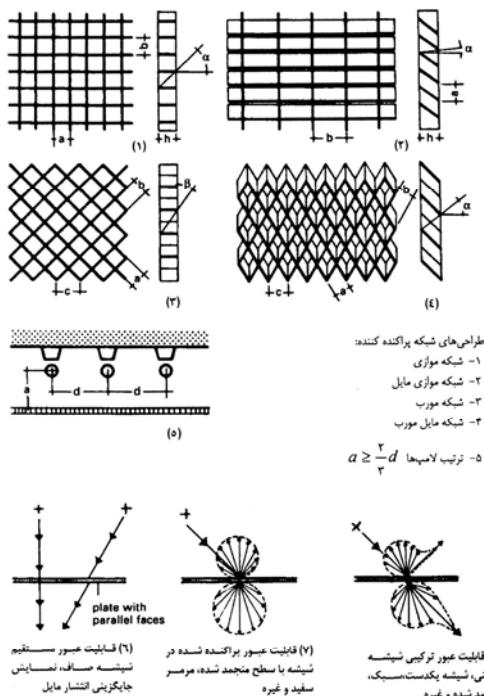
شیشه پنجره صاف یا نیمه شفاف، بین ۶۵ تا ۹۵٪ نور دارد. اگر شیشه صاف با کیفیت پایین استفاده شود، به ویژه در مورد شیشه‌های دوتابی و سه تابی، مقدار خیلی زیادی از نور جذب می‌شود و ضروری است که سطح پنجره افزایش یابد. این افزایش، با عایق‌شدنی حرارتی در پنجره‌های با صفحات چذگانه جرمان نمی‌شود.

صفحات شیشه که به صورت کائینیکی ساخته شده و برای کاربرد، بدون احتیاج به انجام کار دیگری مورد استفاده قرار می‌گیرند، شیشه‌های شفاف و صاف بدون رنگ و با ضخامت یکنواخت هستند. هر دو طرف آن‌ها، سطح نرمی داشته، شفافیت آن‌ها ۹۱ تا ۹۳٪ است.

طبقه‌بندی: نوع اول: بهترین تولید با کیفیت تجاری برای اثاق‌ها (دفاتر، محل سکونت).

نوع دوم: شیشه‌های سازه‌ای برای کارخانه‌ها، فروشگاه‌ها، زیرزمین‌ها و کف‌های شیشه‌ای.

شیشه نوع اول، فقط برای پنجره‌هایی استفاده می‌شود که در کنار یکدیگر قرار دارند. چنین کاربردی شامل پنجره‌های بازتابی، پنجره فروشگاه‌ها، درها، دیوارهای جدا کننده ساخت می‌لماں، شیشه امن چند روفه‌ای و واحدهای دوتابی می‌شود. عمل بیشتر، مستلزم پولیش دادن، سیاه کردن، منجمد نمودن، داخل فر قرار دادن، جیوهای کردن، رنگ، خم یا کمانی کردن است. شیشه‌های مخصوص، مثل شیشه‌های جووه‌ای، صفحه شیشه خشک، شیشه اتومبیل و شیشه‌های امنیتی در تمام ضخامت‌ها ساخته می‌شوند ← ۱۷۳–۱۶۶.

material	scatter	thick-ness (mm)	reflec-tion (%)	perme-ability (%)	absorp-tion (%)
clear glass	none	2 - 4	6 - 8	90 - 92	2 - 4
ornamental glass	minimal	3.2 - 5.9	7 - 24	57 - 90	3 - 21
clear glass, frosted outside	minimal	1.75 - 3.1	7 - 20	63 - 87	4 - 17
clear glass, frosted inside	minimal	1.75 - 3.1	6 - 16	77 - 89	3 - 11
frosted glass: group 1	good	1.7 - 3.6	40 - 66	12 - 38	20 - 31
group 2	good	1.7 - 2.5	43 - 54	37 - 51	6 - 11
group 3	good	1.4 - 3.5	65 - 78	13 - 35	4 - 11
plated frosted glass: group 1	good	1.9 - 2.9	31 - 45	47 - 66	3 - 10
group 2	good	2.8 - 3.3	54 - 67	27 - 35	8 - 11
frosted glass, colour-plated					
red		2 - 3	64 - 69	2 - 4	29 - 34
orange		2 - 3	63 - 68	6 - 10	22 - 31
green		2 - 3	60 - 66	3 - 9	30 - 31
opaline glass	minimal	2.2 - 2.5	13 - 28	58 - 84	2 - 14
porcelain	good	3.0	72 - 77	2 - 8	2 - 21
marble, polished	good	7.3 - 10	30 - 71	3 - 8	24 - 65
marble, impregnated	good	3 - 5	27 - 54	4 - 40	11 - 49
alabaster	good	11.2 - 13.4	49 - 67	17 - 30	14 - 21
cardboard, impregnated	good	69	8	23	
parchment, uncoloured	good	48	42	10	
parchment, light yellow	good	37	41	22	
parchment, dark yellow	good	36	14	50	
silk, white	moderate	28 - 38	61 - 71	1	
silk, coloured	moderate	5 - 24	13 - 54	27 - 80	
cotton lining	good	rd.68	rd.28	rd.4	
Formica, tinted	good	1.1 - 2.8	32 - 39	20 - 36	26 - 48
Pollopex, light colour	good	1.2 - 1.6	46 - 48	25 - 33	21 - 28
Perspex, white (frosted)	good	1.0	55	17	28
Perspex, yellow (frosted)	good	1.0	36	9	55
Perspex, blue (frosted)	good	1.0	12	4	84
Perspex, green (frosted)	good	1.0	12	4	84
mirror glass (plate)		6 - 8	8	88	4
wire-reinforced glass		6 - 8	9	74	17
crude glass		4 - 6	8	88	4
insulating glass (green)		2	6	38	56

(۹) مشخصه‌های مربوط به مصالح قابل نفوذی برای نور

روشنایی روز

نیازهای کلی و عمومی برای نورپردازی فضاهای داخلی به وسیله نور

روز

تمام اتفاق‌هایی که برای اقامت دائمی به کار بده می‌شوند، باید به وسیله نور روز نورپردازی شده، علاوه بر آن، ارتباطات بصیری مناسبی نیز با جهان بیرون فراهم گردد.

نور، طول موج، رنگ نور

هرماه با طبقه‌کننده‌کننده (۱)، نور قابل دید، باند کوچکی را اشغال می‌کند

که به آن نکترومگنتیک ۳۸۰-۷۸۰nm گفته می‌شود. نور (روشنایی روز و نور صنوعی)، باند قابل دید شعاع الکترومگنتیک در بین نورهای مادون قرمز و مواردی بنشست است. رنگ‌های

قابل دید که در این ردیف قرار دارند، همه دارای طول موج مرتبط با یکدیگر هستند. به عنوان مثال، بنشش دارای طول موج کوتاه و قرمز دارای طول موج بلند است. نور

خوشید، برخلاف لامپ میله‌ای، بیشتر شعاع طول موج کوتاه را دارد. مثل جزء بزرگتری از اجزای نور قرمز، اگرچه نور روز که به وسیله انسان درک می‌شود به رنگ سفید است، ولی در موقع طلوع و غروب خوشید قرمز رنگ می‌شود.

واحد اندازه‌گیری روشنایی (به خصوص نور صنوعی) لوکس می‌باشد. درجه نور روز، به صورت درصدی در اتفاق بیان خواهد شد.

پایه‌های ستاره‌شناختی: موقعیت خورشید

پرتو و انواع نورها که بلندی نور روز را شامل می‌گردند ثابت نیستند. شرایط آسمان،

هرچه که باشد «خورشید مقدماتی ترین گونه نور» از نور روز است (۲) محور طبیعی زمین $23\frac{1}{2}$ است. چرخش روزانه زمین به دور محور خود و چرخش زمین به دور خورشید در یک دوره یکساله، موقعیت خورشید را به عنوان یک عمل کننده برای زمان از سال و

روز برای هر نقطه از زمین معین می‌کند (۳).

موقعیت زمین با دو زاویه مشخص می‌گردد: α_s ، Azimuth و زاویه بلندی

γ_s در دید پلان (۴) آربیوت تقسیم افقی از موقعیت خورشید از صفر درجه است در جایی که صفر درجه = شمال و درجه 90° = شرق، درجه 180° = جنوب و درجه 270° = غرب، همانگونه که بیننده مشاهده می‌کند. در پروژکسیون عمودی (۵) زاویه بلندی

موقعیت خورشید روى افق، همانگونه است که توسط بیننده مشاهده می‌گردد.

بسیاری از روش‌های اندازه‌گیری، برای تعیین موقعیت خورشید در یک وضعیت معین به کار می‌روند، مثل تعیین درجه عرض جغرافیایی و زاویه بلندی.

پایین آمدن خورشید در طول چرخه سالانه، به صورت چهار فصل مشخص می‌شود. اعتدال شبانه روز در ۲۱ مارس و ۲۳ سپتامبر اتفاق می‌افتد و این هنگامی است که تنزل

خورشیدی صفر درجه است. تحويل زمستانی در ۲۱ دسامبر (کوتاه‌ترین روز) انتقامی می‌افتد، وقتی که تنزل خورشید $23\frac{1}{5}$ درجه است و تحويل تابستانی در ۲۱

(طولانی‌ترین روز)، هنگامی که پایین آمدن خورشید $23\frac{1}{5}$ درجه است (صفحه بعد را بینید (۶)).

موقعیت خورشید با درجه عرض جغرافیایی مشخص می‌گردد. در ۲۱ مارس و ۲۳

سبتامبر در ساعت $12/00$ ($\alpha_s = 180^\circ$) زاویه زیست خورشید در هر عرض

جغرافیایی، دارای همان بزرگی است که زاویه عرض جغرافیایی داراست به عنوان مثال، در 51° درجه شمالی (Brighton) زاویه زیست $12/00$ ($\alpha_s = 180^\circ$) درجه است

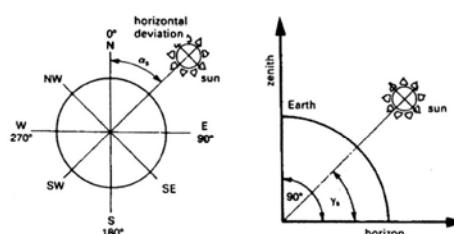
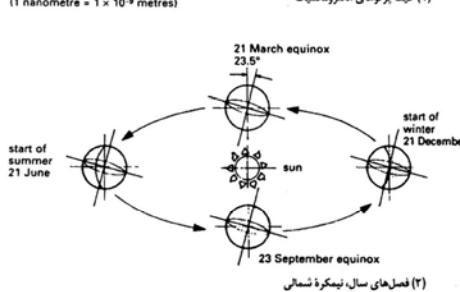
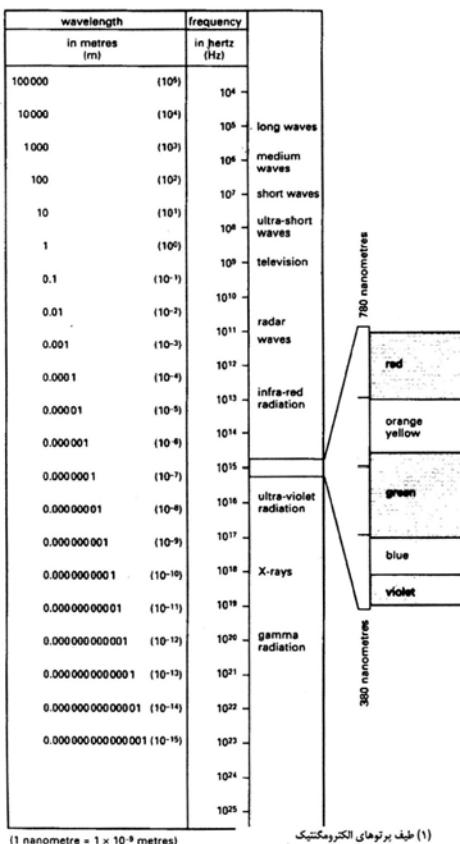
(صفحه بعد را نگاه کنید (۶)) زاویه بلندی خورشید در بالای افق $90^\circ - 51^\circ = 39^\circ$ است.

در ۲۱ ژوئن در وسط روز $12/00$ ($\alpha_s = 180^\circ$) خورشید $23\frac{1}{5}$ درجه بالاتر از

مارس و ۲۳ سپتامبر است: $= 62/5^\circ + 23/5^\circ = 39^\circ + 23/5^\circ$ از طرفی دیگر، در ۲۱ دسامبر خورشید $23/5$ درجه پایین‌تر از اعتدال شبانه‌روزی است.

تمام درجه‌های عرض جغرافیایی صدق می‌کند. تمام زاویه بلندی خورشید به زمان سال مرتبط می‌شود، می‌تواند تعیین کننده تمام

درجه‌های عرض جغرافیایی باشد.

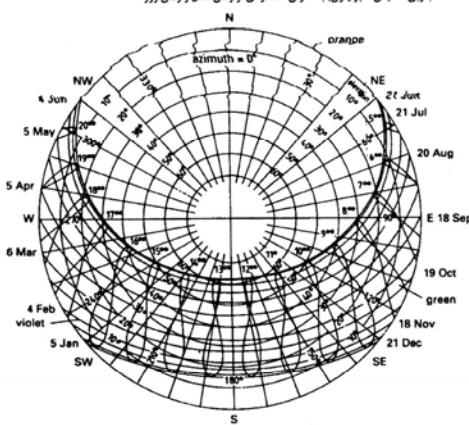
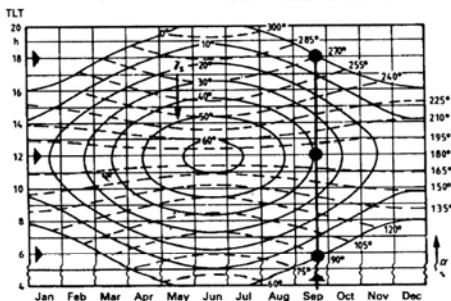
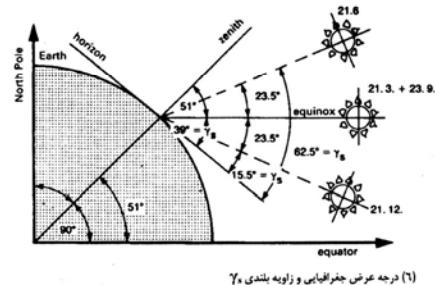
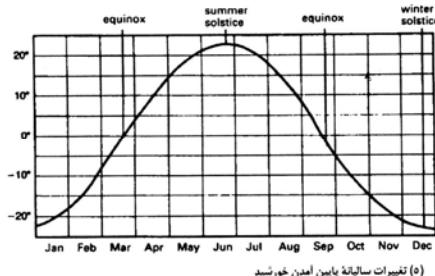

(۴) آربیوت

(۵) زاویه نمای خورشید

روشنایی روز

دیاگرام موقعیت خورشید

یک مثال، نشان دهنده نمودار موقعیت خورشید برای 51° درجه شمالی است ← (7) نمودار نمایش پلان موقعیت خورشید را به وسیله آزیمут و زاویه بلندی در زمان محلی واقعی نشان می‌هد. برای برایتون در ۲۳ ایستگاه، طلوع خورشید در ساعت ۰۰:۰۰ واقعی نشان می‌هد. $\alpha_s = ۹^{\circ}$ (α_s) و در همان زمان در ساعت $۰۰:۰۰$ $\alpha_s = ۱۸۰^{\circ}$ (جنوبی) و زاویه بلندی ۳۹° درجه است. غروب خورشید در ساعت $۰۰:۰۰$ $\alpha_s = ۲۷۰^{\circ}$ در همان روز اتفاق می‌افتد.

برای تعیین موقعیت محلی خورشید، از یک نمودار نگی مربوط به موقعیت خورشید استفاده می‌کنند ← (8). این نمودار، شامل نمایش پلان آزیموت و α_s و زاویه γ_s از خورشید در زمان‌های گوناگون سال و در زمان‌های مختلف روز برای زاویه عرض جغرافیایی مناسب و نصف‌النهار مبدأ است.

برای تعیین موقعیت خورشید، منحنی‌های که به صورت Loop هستند برای هر ساعتی از روز داده می‌شوند. در این منحنی‌ها، بنفش برای نصف اول سال و سبز برای نیمه دوم ازیمه می‌گردد. شکل‌های لوب از منحنی‌های هر ساعت متناسب با مسیرهای پیش‌پیو شکل از زمین و طبیعت خسوف و کسوف است. زمان‌هایی که نشان داده شده‌اند، به ساعت‌های ارایه شده در نصف‌النهار مبدأ بهخصوص به منطقة زمان در موقعیت مورد سوال مرتبط می‌گردد ← (8).

نقاط تقاطع از منحنی‌های روزانه، با منحنی‌های ساعتی که دارای رنگ یکسانی هستند نشان دهنده موقعیت خورشید در هر ساعتی از روز هستند. در دیاگرام قطبی نازنجی رنگ، موقعیت خورشید می‌تواند به وسیله زاویه جهت خورشید (آزیموت) و زاویه بلندی خورشید (ارتفاع) مشخص گردد ← (8).

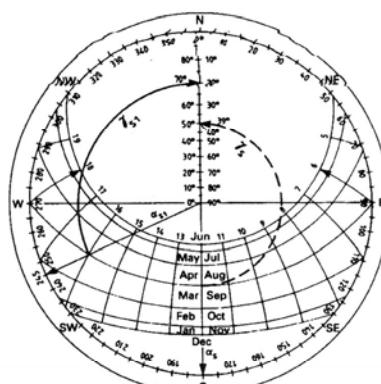
نمایش مسیر خورشیدی

با یک نمایش دهنده استریوگرافیک ← (9) مسیر خورشید می‌تواند برای هر درجه از عرض جغرافیایی مشخص گردد.

(برای روز اول هر ماه) به عنوان عملکردی برای زمان سال و زمان روز.

موقعیت خورشیدی، زمان ساعت و تعیین زمان

موقعیت خورشید، تعیین کننده وضعیت سور روز در رابطه با زمان روز و زمان سال می‌باشد. زمان واقعی محلی (TLT)، معمولاً یک مرچع رایج برای تعیین زمان روز می‌باشد (به عنوان مثال در دیاگرام‌های موقعیت خورشید) و سور روز را معین می‌کند. هر موقعیتی براساس منطقة (ناحیه) زمان مشخص می‌گردد. اگر منطقة زمان واردہ قابل توجه باشد، TLT باید به منطقة زمان مناسب تبدیل گردد.

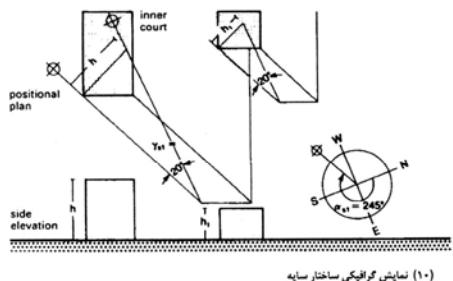

روشنایی روز

موقعیت خورشید، سایه‌ها، روشن‌های به کار گرفته شده

روش‌های زیر را برای این که پرتو واقعی خورشید و سایه‌ها، هم در داخل و هم در خارج ساختمان‌ها به وسیله عماکرد موقعیت جغرافیایی و زمان سال و زمان روز و شکل‌های سازه‌ها و شرایط محیط اطراف را معین کنند، به کار میرند.

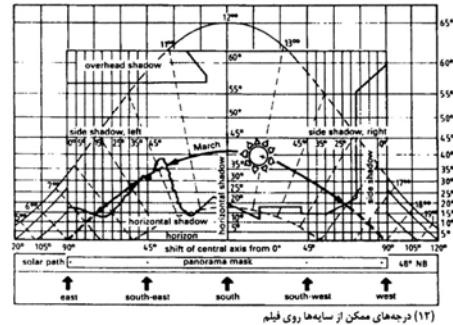
ساختمان‌گرافیکی سایه‌ها: تعیین میزان سایه ساختمان‌ها، معمولاً با به کار گیری نمایش خورشید که در $\leftarrow(9)$ نشان داده شده (به صفحه قلم نگاه کنید) به کمک پلان و نما انجام می‌شود. به عنوان مثال، سایه‌ها در حیاط براشون با عرض جغرافیایی ۵۱ درجه، معمولاً در ۲۱ مارس ساخته می‌شوند. در ساعت ۱۶:۰۰ خورشید در این ساعت در زاویه آزیمут از $245^{\circ} \alpha_{s1} = 245^{\circ}$ دیده می‌شود و با بلندی l برابر با 20° درجه خواهد بود $\leftarrow(10)+(9)$. پلان موقعیتی در جهت شمال چهت‌گیری می‌کند. چهت سایه‌ها به وسیله لبه افقی ساختمان‌ها مشخص می‌شود، که یک انتقال موازی از سور خورشید ($\alpha_{s1} = 225^{\circ}$) در رابطه با گوشه‌های ساختمان ارایه خواهد کرد. طول سایه‌ها به وسیله لبه‌ای عمودی ساختمان مشخص می‌گردد، که یک چرخش از انفعان واقعی ساختمان (h) و زاویه بلندی 20° درجه است. نقطه تاقاطع با چهت سایه‌ها، طول سایه را مشخص می‌کند.

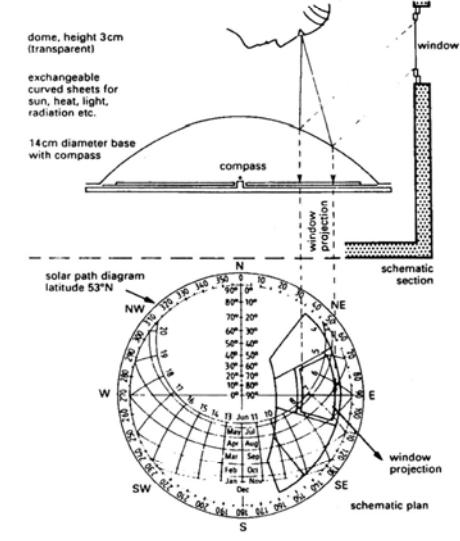
(۱۰) نمایش گرافیکی ساختمان سایه

(۱۱) نکات پانوراما (منحنی) در موقعیت

(۱۲) درجه‌های ممکن از سایه‌ها روی فیلم

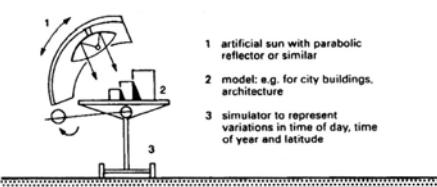
(۱۳) اسکوب افقی به وسیله نمایش پنجره - جهت شرق

نقاب پانوراما: در بسیاری از کشورها، یک نمایش از مسیر خورشید برای مکان‌های جغرافیایی متفاوت در دسترس است. این نمایش‌ها روی فیلم‌های شفاف چاپ می‌شود و شامل اطلاعات مربوط به آزیمут و زاویه بلندی و همچنین زمان سال و زمان روز می‌باشد. در موقع استفاده، یکی از صفحات مرتبط خم می‌شود و به صورت منحنی در آمده و در جهت خورشید قرار می‌گیرد $\leftarrow(11)$. با نگاه کردن از پشت نقاب پانوراما، هر پوشش از سایه‌ها که از پرامون آن‌ها و از سایه‌های بالای سر صورت گرفته باشد، روی مسیر پرینت گرفته شده خورشید با مقیاس ۱:۱ منعکس می‌گردد $\leftarrow(12)$. فیلم بعداً می‌تواند به عنوان وسیله‌ای برای آنالیز سایه‌ها و نور خورشید روی نمایها و روی مقاطع ساختمان‌ها (با مقیاس درست) به کار برده شود.

اسکوب افقی: اسکوب افقی، کمکی است برای تعیین موقعیت واقعی سور خورشید و سایه‌های روی سایت‌های ساختمان‌ها روی بنایها و در داخل آن‌ها. اسکوب افقی شامل یک گنبد ترانسیارت، یک قطب‌نما، پایه و صفحات منحنی قابل تغییر است که براساس آن‌چه در دست داریم روی پایه قرار می‌گیرند و برای جستجو و تحقیق دریاره نور، پرتو یا گرما و غیره به کار برد می‌شود.

هدف از اسکوب افقی، ساختن نور و سایه‌ای است که در داخل آنچه ایجاد می‌گردد $\leftarrow(12)$. در یک نقطه بهخصوص در داخل آنچه، بازشویی که برای یک نور ایجاد می‌گردد، می‌تواند روی گنبد منعکس شود و در همان زمان روی صفحات پایینی نیز نمایش داده شود. تابیرابن امکان بذیر است که هم موقعیت پرتو، هم تأثیرات نور در داخل آنچه برای هر تقاطعی در دوناتق و برای هر ساعتی از روز و هر زمانی از سال، با توجه به خط ساختمان مشخص گردد $\leftarrow(12)$.

منتحرک‌سازی مدل: برای به حرکت درآوردن و تبیین سایه واقعی سایلاته و تأثیرات پرتو خورشیدی در داخل و روی ساختمان، ممکن است که یک مدل با مقیاس واقعی بسازیم و آن را در زیر یک خورشید مصنوعی امتحان کنیم (نور مواری) $\leftarrow(14)$.

(۱۴) مدل خورشید مصنوعی

روشنایی روز

شکل‌های آب و هوایی

میزان پرتوگرمایی و مقدار نور خورشید روی سطح کره زمین در طول سال، به وسیله عرض جغرافیایی، هوا و تغییرات شرایط آسمان (صف، ابری - مه - آسوده) قسمت‌های ابری و غیره مشخص می‌گردد. عواملی که در زیر آورده شده، از این جهت که با شکل‌های مختلف روشناختی روز و مدت درخشندگی نور خورشید در ارتباط می‌باشد، بسیار حائز اهمیت است.

سال ۸۷۶۰ ساعت است. مدت روشناختی روزها در طول یکسال، به چیزی حدود ۳۰۰ ساعت به طور متوسط می‌رسد.

تعداد ساعات تابش خورشید در هر سال برای هر کشور متفاوت است. حتی در یک کشور، از مکانی به مکان دیگر نیز ممکن است متفاوت باشد. بیشترین مقدار این ساعات، معمولاً در تابستان اتفاق می‌افتد.

در بیشتر سال، در طول $\frac{2}{3}$ از روشناختی روز، درخشندگی خورشید که به سطح زمین می‌رسد، از مقادیر زیاد با توجه به موقعیت هوا محلی تغییر می‌کند. پرتوی مستقیم و غیرمستقیم خورشید (تابش کلی) که به سطح زمین می‌رسد، آب و هوای محلی متفاوت را روی سطح و در همسایگی تزیین کرده این به وجود می‌آورد (نگاه کنید به \leftarrow (۱۵)). دوره‌های تابش خورشید مرتبط و با توجه به واحدهای دهتایی ساعت می‌باشد. اطلاعات فقط نشان‌دهنده آب و هوای ماسکو و می‌باشد و تغییرات محلی در آب و هوای میکرو، به حساب نمی‌آید. اطلاعات آب و هوایی را که در ارتباط با موقعیت خاص می‌باشدند (اما، مدت تابش خورشید، موقعیت آسمان و غیره) می‌توان جمع‌آوری نمود. مثل اداره آب و هواشناسی روزانه در انگلستان.

در مدت «ساعت تابش» نور، گونه‌های متفاوتی از پرتو خورشیدی به سطح زمین می‌رسند با توجه به عرض جغرافیایی و موقعیت هوایی، که کیفیت‌های متفاوتی از روشناختی روز را دارا هستند \leftarrow (۱۶).

اصول فیزیکی تابش

پرتوی خورشیدی یکی از نمونه‌های غیرثابت گرما می‌باشد. فقط قسمت بسیار اندکی از انرژی خورشیدی که به سطح زمین می‌تابد در سطح زمین به انرژی گرمایی تبدیل می‌شود. این، به خاطر آن است که انتصاف زمین، پرتو خورشیدی را کاهش داده و اجازه نمی‌دهد که طرفیت مشخصی از آن به سطح زمین نفوذ کند.

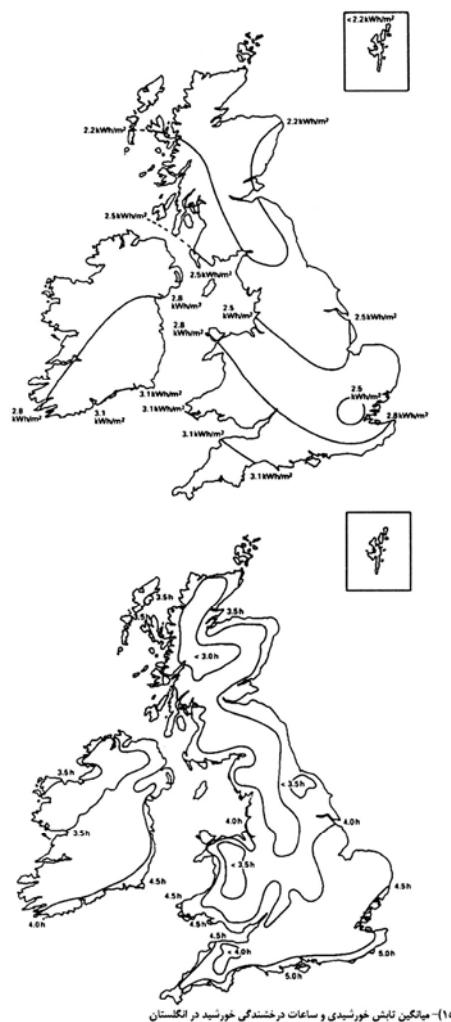
این کاهش، به خصوص به علت عوامل (تیرگی) متفاوتی مانند پراکندگی، انعکاس و جذب پرتو به وسیله گرد و غبار (علت اصلی پراکندگی نور خورشید) و همین طور به علت بخار آب، دی‌اکسید کربن و ازن موجود در هوا اتفاق می‌افتد.

کل انرژی تابش خورشیدی که به سطح زمین می‌رسد، در امواجی به طول موج $0\text{-}2\text{-}3\text{-}\mu\text{m}$ (۱۶) انتقال می‌باشد. توزیع کل انرژی روی زمین به صورت زیر است:

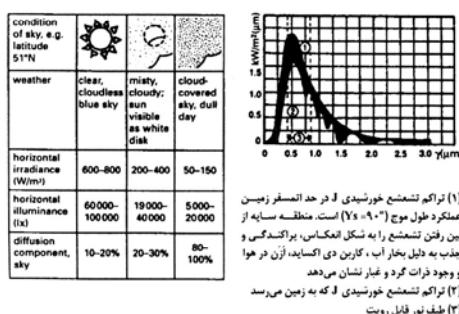
تقريباً 2% درصد آن تابش (پرتو) اولتراپروتول (ماورای بنش) با طول موج $0\text{-}2\text{-}\mu\text{m}$ (۱۶) تقريباً 4% آن پرتو، قابل رویت با طول موج $0\text{-}28\text{-}\mu\text{m}$ (۱۶) (برای طیف نور قابل رویت) با طول موج $0\text{-}28\text{-}\mu\text{m}$ (۱۶) (برای طیف نور قابل رویت) است.

تقريباً 55% آن پرتوی مادون قرمز با طول موج $0\text{-}78\text{-}\mu\text{m}$ (۱۶) است. نموداری که در \leftarrow (۱۶) آورده شده، نشان دهنده تابش خورشیدی است که به سطح زمین می‌رسد. این تابش خورشیدی ثابت است و دارای مقداری حدوداً 1000 W/m^2 روی صفحات روش عمودی می‌باشد.

نیروی تابشی به وسیله یک ابر پهن به مقدار حدوداً 200 W/m^2 و در موقعیت تنها تابش پراکنده (آسمان کاملاً ابری با خورشید کاملاً پراکنده) به تقريباً حدود $50\text{-}200\text{ W/m}^2$ کاهش می‌باشد. به \leftarrow (۱۶) نگاه کنید.

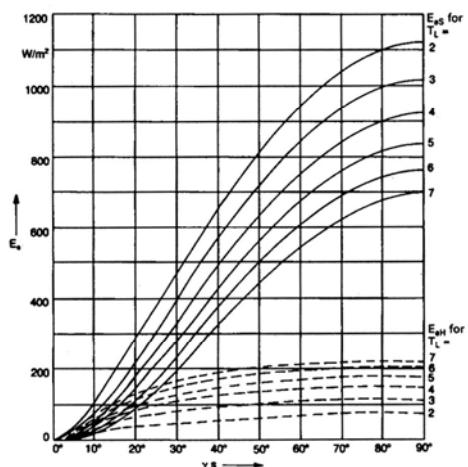
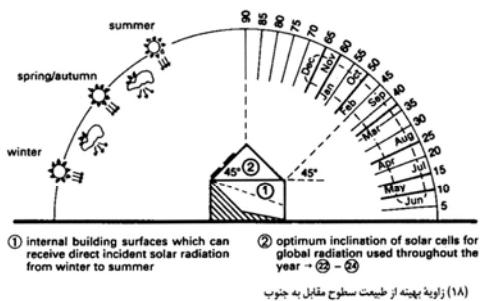
(۱۵)-میانگین تابش خورشیدی و ساعات درخشندگی خورشید در انگلستان

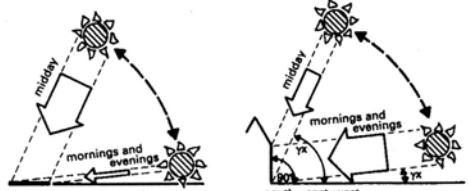
(۱۶)-تغییرات گوناگون پرتو و کیفیت‌های مختلف روشناختی روز در موقعیت‌های هوایی گوناگون

(۱۷)

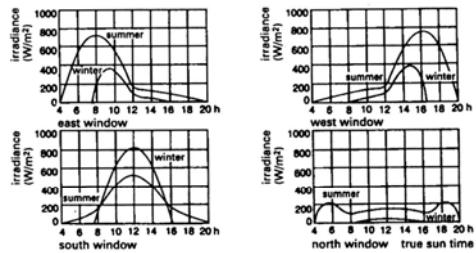
روشنایی روز تابش کلی (جهانی)

(۱۹) درخشندگی افقی در ارتباط با E_{es} خورشید و آسمان بدون ابر، E_{es} با تبرکن‌های گوناگون، به عنوان عملکرد برای نمای خورشیدی γ_s

(۲۰) مقایسه‌های میان بروت-ستینکن افقی و عمودی سطوح در موقعیت‌های گوناگون خورشید در طول روز، محدود

(۲۱) مطاله‌های از ظرفیت تابش روی سطوح عمودی که در جهت‌های گوناگون در روزهای بسیار در رومانی (سامسون) و تانزانستان (زون) فراز می‌گردد

پرتوی خورشیدی موثر روی ساختمان (روی سطوح) که در جهت تابش در زمان آن قرار گرفته‌اند به تابش جهانی (E_{eg}) وابسته است. این، در واقع جمع تابش مستقیم و پراکنده می‌باشد، (که موقعیت آن به وسیله اتصاف زعنون و در ارتباط با پرتو پخش شده که به وسیله موقعیت‌های گوناگون و متغیر خورشید معین می‌گردد، معلوم شده است) و با واحدی W/m^2 یا wh/m^2 در هر ماه، در هر روز و یا در هر سال مشخص می‌گردد.

در مورد تابش مستقیم و پراکنده، اجرای تابش که متأثر از ساختمان‌های همسایگی و همچنین از خیابان‌ها و سطوح مرزی منعکس می‌شوند باید به حساب آیند (به خصوص هنگامی که این انعکاس‌ها قوی باشند).

تابش جهانی می‌تواند به عنوان یک منبع انرژی برای نیازهای انرژی در یک ساختمان مورد استفاده قرار گیرد، مستقیماً سراسای استفاده غیرفعال براساس اندازهای سازه‌ای (به عنوان مثال سطوح شیشه‌ای برای به کار بردن تأثیرفضای سبز و یا دیوارهای داخلی ذخیره کننده گرمای) ← (۱۸)، یا به صورت غیرمستقیم به وسیله استفاده فعال (به عنوان مثال به کار بردن کلکتورها سلول‌های خورشیدی) ← (۱۸). بنابراین نسبت تابش جهانی که به صورت مستقیم دریافت می‌گردد، با تأثیر و نفوذ گرمایی خورشید روی بارهای سرد معین می‌گردد که باید در چهارچوب کلی گرمایی و سیستم‌های تهویه‌ای برای هرگونه ساختمان محاسبه گردد.

تابش کلی لازم روی ساختمان‌ها و سطوح جمع کننده، برای به کار بردن انرژی خورشیدی باید معنی گردد. این، با موقعیت ساختمان مرتبط است و می‌توان به عنوان یک پارامتر انرژی به دست آورد.

← (۱۹) نشان‌دهنده تابش افقی است که بر حسب W/m^2 تعیین می‌گردد، و با توجه به E_{es} خورشید به عنوان عملکرد بلندی خورشیدی برای آسمان‌های صاف می‌باشد. درخشندگی افقی کلی (جهانی) E_{eg} ، جمع اجزای تغییر یافته و حاصل شده E_{eh} خورشید و آسمان است.

دستورالعمل: برای آن که بتوان مقدار واقعی انرژی خورشیدی استفاده شده را تعیین نمود، مقدایر باید به صورت عملکرد طبیعی و حتی اگر لازم باشد جهت گیری سطوح ساختمان‌ها با توجه به ← (۱۱) در نظر گرفته شوند. درخشندگی افقی می‌تواند از ← (۱۹) به دست بیاید.

← (۲۰) نشان‌دهنده مقدار شایع از تابش خورشیدی با توجه به تداوم طبیعت و جهت‌گیری‌های گوناگون (۰-۹۰°) است.

در مورد سطوح عمودی، فقط حدود ۵۰٪ تابش کلی سالیانه می‌تواند به کار برده شود.

مقدار تابش عمودی، اما در جهات مختلف، حداقل برای بالاترین و پایین‌ترین موقعیت خورشید، برای آسمان بدون ابر می‌تواند از روی نمودارهای ← (۲۱) خوانده شود.

سیستم‌های فعلی و غیرفعال خورشیدی

نیازهای انرژی برای ساختمان در اروپای شمالی، در مدت ۸ ماه دوره گرمادهی در زمستان، تقریباً در مقایسه با نیازهای لازم در مدت ماههای می تا اگوست بیشتر می‌باشد. در مدت ماههای سپتامبر و اکتبر، اگرچه تابش کلی (جهانی) بسیار زیاد نیست (نگاه کنید به ← (۲۲)، اما می‌تواند بخشی از نیازهای انرژی از یک ساختمان (گرمادهی، آب محلی، تهویه و غیره) به وسیله مصرف انرژی حرارتی از محیط اطراف پوشش داده شود. که دیواره با تأکید روی مساله ذخیره‌سازی طولانی مطرح می‌گردد.

در دستورالعمل به کارگیری انرژی خورشیدی، میان دو سیستم اصلی فعلی و غیرفعال با توجه به اصول به کارگیری آن‌ها، یک پرتری به وجود می‌آید.

روشنایی روز

سیستم‌های غفار، سیستم‌های هستند که در آن، روند گرمایی دریافت و گرماده، به وسیله تجهیزاتی که در داخل ساختمان‌ها قرار می‌گیرند صورت می‌پذیرد. آن‌ها، به سیستم‌های غیرمستقیم نیز مرتبط می‌شوند. تا زمان که خروجی گرمایی بعد از پرسه تبادل و تغیر اتفاق بیفتد، اصول استفاده و به کار بردن یک سیستم فعال در $\leftarrow \rightarrow$ (۲۳) نشان داده شده است. هنگامی که گرمایی به صورت اینتر-میزید، به دست اوردن گرمایی می‌تواند به وسیله جمع کنندگاهی خوشیدی یا بجزی شیوه به آن انجام شود.

در سیستم‌های غیرفعال، انرژی خوشیدی به صورت مستقیم به کار برده می‌شود. این، بدان معناست که هر کجا که فرم ساختمان، مصالح، نوع ساختمان و اجزای خدموی آن مناسب است، اsuma خوشیدی به انرژی گرمایی تبدیل می‌گردد و به صورت ذخیره شده در آنده یا به طور مستقیم در ساختمان مورد استفاده قرار می‌گیرد.

چهار بروسا فیزیکی که برای به دست اوردن گرمایی می‌تواند به چیر توصیف شده است.

۱- هدایت گرمایی $\leftarrow \rightarrow$ (۲۴)

هنگامی که ماده‌ای اشنه خوشید را جذب می‌کند، این انرژی به گرمایی تبدیل می‌شود. جوان گرمایی به وسیله تبادل درجه حرارت به دست می‌آید و همین طور به طرفی خاص گرمایی مواد سستگی دارد. به عنوان مثال، اگر دمای محیط اطراف از دیوارهای حرارت دیده شده کمتر باشد، انرژی حرارتی ذخیره شده به محیط اطراف منتقل می‌باشد.

۲- انتقال با جامدایی $\leftarrow \rightarrow$ (۲۴)

یک دیوار و یا هر مواد دیگری که به وسیله پرتوی خوشیدی حرارت می‌پیند، مناسب با درجه حرارت‌های مختلف، انرژی خود را به محیط اطراف پس می‌دهد. هرچه میزان اختلاف درجه حرارت میان دیوار و محیط اطراف بیشتر باشد، مقدار گرمایی حاصل شده نیز بیشتر خواهد بود. همچنان که در این بروسا حرارت می‌پیند، بالا خواهد رفت.

۳- تابش گرمایی (حرارتی) $\leftarrow \rightarrow$ (۲۴)

برتوی خوشیدی با طول موج کوتاه، روی سطوح مواد؛ به پرتو طول موج بلند (مادون فرما) تبدیل می‌گردد. تابش در تمام جهات متضمن می‌شود و دمای سطح مواد بستگی دارد.

۴- جمع کننده $\leftarrow \rightarrow$ (۲۴)

نور خوشید از میان سطوح شیشه‌ای که در چه تجنب قرار گرفته‌اند نفوذ می‌کند. پرتو خوشید که در داخل آنکه در چه تجنب قرار گرفته‌اند نفوذ می‌کند. از میان شیشه‌های توان عبور کند و بنا بر این، داخل آنکه در چه تجنب قرار گرفته شده در بالا به کار می‌رود.

در هر دستورالعملی که برای سیستم‌های گفته شده در بالا به کار می‌رود، ذخیره‌سازی، قابلیت کنترل، کردن و توزیع در داخل ساختمان باید در نظر گرفته شوند.

عایق سازی حرارتی در تابستان

عایق سازی حرارتی در تابستان، برای سطوح شفاف ساختمان‌هایی که دارای تهویه طبیعی هستند برای جلوگیری از گرم شدن زیاد، توضیح شده است. توجه‌ها به صورت زیر می‌باشد:

عامل انتقال انرژی کلی و تولید آن (g) $\leftarrow \rightarrow$ (۲۵)

(z) $\leftarrow \rightarrow$ (۲۶) × عامل محافظت خوشیدی
مقادیر در حدود $140-250 \text{ m}^2 \cdot \text{W}$ برای بناهایی با ساختار قوی باشد و مقادیر در حدود $17-12 \text{ m}^2 \cdot \text{W}$ برای ساختارهای سبکتر (گاهه کنید $\leftarrow \rightarrow$ (۲۶)).

پیش‌بینی‌ای وسیع برای ساختارهایی $\leftarrow \rightarrow$ (۲۷) با بدقت در نظر گرفته شود، تا زمانی که تأثیرات پسربی گستره ممکن است حاصل شوند و دید ممکن است برای همیشه زبان بینند. تأثیر متقابل درونی محیط‌های طبیعی، قابله خروجی و توسعه سبکهای ساخت و ساز در صالح گوناگون، به این معناست که هر مکانی نیازمند اثالله‌های به خصوص و مناسب می‌باشد $\leftarrow \rightarrow$ (۲۸).

بیرون و نما $\leftarrow \rightarrow$ (۲۹)

- سایه‌ها و خنک سازی با توجه به گیاهان (درختان، بوته‌ها و غیره).
- راه با زنگ روشن (بینا تقریباً ۱ متر) به عنوان مثال سکرینز در جلوی خانه.
- محافظت خوشیدی و یا ضد انعکاس ($b = 25 \text{ mm}$) نصب شده تا 90 mm گسترش یافته است.

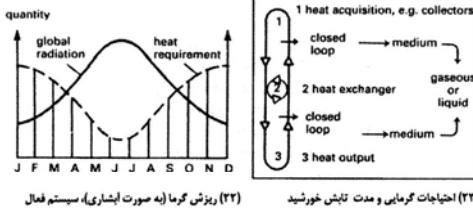
• نما با مصالح روشن انعکاس دهنده (زنگ‌های پاستلی).

• اندازه پنجره مناسب (با شیشه عایق) برای نور و گرمایی لازم با فریمهای سفید داخلی.

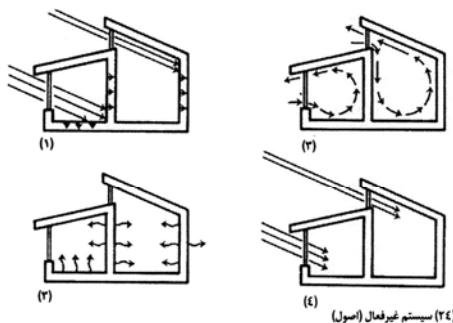
دروز $\leftarrow \rightarrow$ (۲۰)

- توجه به گیاهان منزل، اگر موجود است.
- پوشش‌های کف با زنگ روشن یا متواسط.
- سیستم گرمایی قابل انتظار (ترکیبی از هوای آب گرم).
- برددها با زنگ روشن به عنوان محافظت در برابر درخشندگی برای پراکنده کردن تابش مستقیم خوشید به خصوص در زمان‌های تابش.

- زنگ‌های روشن مات (زنگ‌های پاستل و طبیعی برای مبلمان و اثالله) و محیط‌های اطراف، به خصوص سقف.
- تخلیه هوا به طور متقابل و به صورت زنده.
- تخلیه هوا به مکانیکی ساده اگر لازم است.

(۲۲) ریزش گرمای (به صورت ابزاری) سیستم غفار

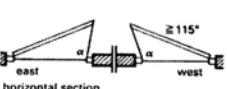
(۲۳) اعمال انتقال انرژی کلی (g) از شیشه‌های مختلف

glazing	g
double glazing in clear glass	0.8
triple glazing in clear glass	0.7
glass blocks	0.6
multiple glazing with special glass (thermal insulating glass/solar control glass)	0.2-0.8

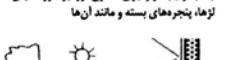
(۲۴) اعمال انتقال انرژی کلی (g) از شیشه‌های مختلف

slot	1	2	3
item	internal construction type	recommended maximum value ($l_f \times l$)	
	increased natural ventilation not available	increased natural ventilation available	
1	light	0.12	0.17
2	robust	0.14	0.25

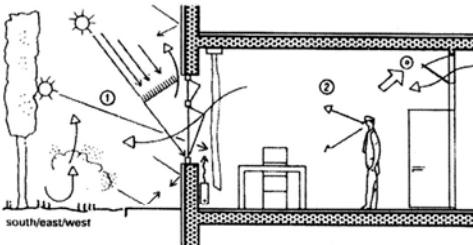
(۲۵) حداقل مقدار توصیه شده f، g (ساعتوان عکسکردی برای انتزاعیهای تهویه طبیعی

(۲۶) ترتیب فرار گیری سطوح نورگیر خوشیدی، لزمه پنجه‌های بسته و مسدن آنها

(۲۷) از جمله ماده‌ای سطوح نورگیر خوشیدی

(۲۸) کاهش حرارتی به وسیله خلاف خوشیدی با خنکسازی هنگره در شکل پیش‌بینی غفار (به خصوص ساختمان‌های اداری بدون تهویه مطبوع)

روشنایی روز

اندازه‌گیری و محاسبه روشنایی روز در فضاهای داخلی، با پذیرش نور از پهلو و بالا. روشنایی روز می‌تواند در فضاهای داخلی با توجه به معیارهای کیفیتی زیر، اندازه‌گیری شود: روشنایی، درخشندگی، پکارچگی، برآق بودن و سایر.

اصول: در اندازه‌گیری روشنایی روز در فضاهای داخلی، روشنایی از یک آسمان ابری (مثل تابش پراکنده) به عنوان پایه در نظر گرفته می‌شود. روشنایی روزی که وارد یک فضای داخلی می‌شود، از یک پنجره کناری، به سیله کامل روشنایی روز D آندازه‌گیری می‌شود. این در واقع مقدار روشنایی در فضای داخلی (Ei) است نسبت به روشنایی در فضای خارجی (Ea)، در جایی که $D = Ei / (Ea \times 100)$. نور روز در فضاهای داخلی، همیشه به صورت درصدی بیان می‌گردد، به عنوان مثال هنگامی که روشنایی در فضای

$$D = 100\% \text{ است و روشنایی بیرون ۵۰۰۰ لوکس است آن گاه}$$

عامل نور روز همیشه یکنواخت است. روشنایی فضاهای داخلی به سبک روشنایی فضاهای خارجی تغییر می‌کند. روشنایی فضاهای خارجی برای آسمان ابری بین ۵۰۰۰ لوکس در زمستان تا ۲۰۰۰۰ لوکس در تابستان تغییر می‌کند $\leftarrow (۳۰)$ که به زمان سال و زمان روز سنتگی دارد.

عامل نور روز در یک نقطه P $\leftarrow (۳۱)$ تحت تأثیر عوامل بسیاری است.

$$D = (DH + DV + DR) \times t \times k_1 \times k_2 \times k_3$$

جایی که DH بخشنی از نور آسمان است و DV تأثیر روی ساختمانهای همسایه، DR از انکاس‌های داخلی به دست آمده و فاکتورهای کاهش دهنده زیر نیز به حساب می‌آیند:

t = تابش و انتقال نور برای شیشه، K_t = تأثیرات پراکنده نور در ارتباط با ساختار پنجره، K_{DV} = تأثیرات پراکنده نور در ارتباط با انواع سطوح شیشه، K_{DR} = تأثیرات زاویه نور روز لازم.

سطح مرجع برای روشنایی افقی از نور روز در فضاهای داخلی، مانند آن چیزی است که در $\leftarrow (۳۲)$ شناس داده شده که می‌تواند $100/80$ ، بالآخر از سطح کف در نظر گرفته شده و از دیوارهای اتاق به اندازه ۱ متر جدا شود. نقاط EP برای روشنایی افقی به کار رفته و روی این سطح مرجع ثابت شده‌اند. وقتی عوامل مرتبط نور روز مینمی‌شود، می‌توان به صورت منحنی عامل نور نیز نمایش داد $\leftarrow (۳۲)$. شکل منحنی در مقاطع اطلاعاتی درباره روشنایی افقی روی سطح مرجع (در نقاط مربوط) و سپس D_{min} می‌تواند ثبت شود (به پکارچگی نیز نگاه کنید). این منحنی می‌تواند اطلاعاتی درباره تغییرات نور روز در اطاق ارایه دهد.

عوامل مورد نیاز نور روز $D\%$ اختیارات رایج و حاضر و مرتبط، در ضوابط مرتبط با نور روز در فضاهای داخلی و در خطوط راهنمایی برای فضاهای کار جای گرفته‌اند. چون در حال حاضر، هیچ اطلاعات دیگری موجود نمی‌باشد، نیازهای متفاوت در نور روز می‌تواند تعیین شده و بدوسیله پکارچگی کنترل گردد (بعد نگاه کنید).

بر فرض اگر تمام اتاق‌های نشیمن، از نظر اندازه قابل مقایسه با اتاق‌های کار باشند، باید مقادیر زیر برای عامل نور روز مورد نیاز در نظر گرفته شوند:

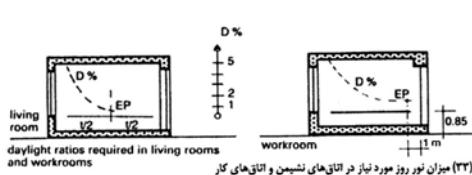
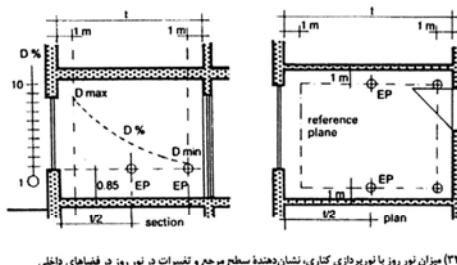
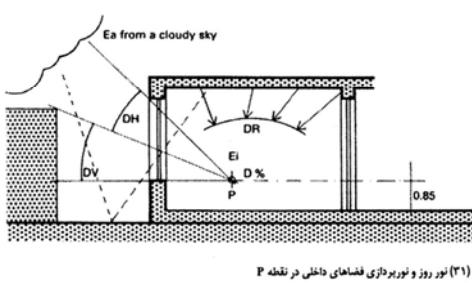
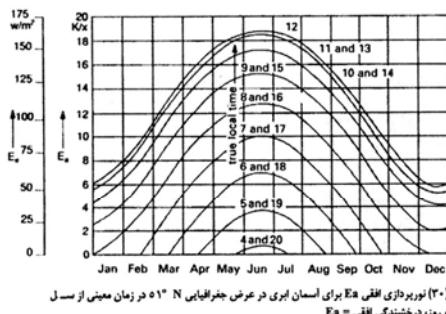
$$D_{min} < 1\% \text{ در اتاق‌های نشیمن، نقطه مرجع مرکز اتاق } \leftarrow (۳۲)$$

$$D_{m} \text{ نیم } < 1\% \text{ در فضاهای کار، نقطه مرجع در پایین ترین مکان در اتاق، } \leftarrow (۳۲)$$

$$D_{m} \text{ نیم } < 2\% \text{ در اتاق‌های کار با پنجره‌ها در هر دو طرف، و } \leftarrow (۳۲)$$

$$D_{m} \text{ نیم } < 2\% \text{ در اتاق‌های کار با نوری که از بالا می‌آید با حداقل نور روز } . (D_m) \geq 4\%$$

نکته: با پنجره‌های کناری، عامل نور روز در نظر گرفته شده باید حداقل ۶ برابر بزرگ‌تر از حداقل مقدار مورد نیاز باشد، و در صورتی که نور از بالا در فضاهای کار باشد، D_{min} باید دو برابر بزرگ‌تر از D_{min} باشد. مثال‌های متعددی از نورپردازی فضاهای داخلی مورد نیاز، همچنین نورپردازی فضاهای خارجی، در $\leftarrow (۳۴)$ شناس داده شده است.

internal illuminance Ei (lx)	external illuminance Ea (lx)	internal illuminance Ei (lx)
200	4.0%	2.0%
500	10.0%	5.0%
700	14%	7.0%

نورپردازی فضاهای داخلی

1 Required daylight ratios for satisfactory internal area illuminance at various levels of illuminance from a clouded sky ($D = Ei/Ea \times 100\%$)

روشنایی روز

روشنایی، اندازه‌های پنجره‌ها و ارتباطات بصری

موقعیت، اندازه و نوع پنجره، معمولاً تعیین کننده مقدار روشنایی روز در فضاهای داخلی است ← (۲۵) (اندازه‌های مناسب برای پنجره‌های اتاق نشیمن و اتاق‌های کار در نشان داده شده است. شرایط زیر، پایه‌های اصلی محاسبات را برای اتاق‌های نشیمن فراهم می‌آورند:

• $D\% = 0/9$ در مرکز اتاق نشیمن و در پایین ترین نقطه در اتاق کار،

• پهنای پنجره $= 0/55 \times$ پهنای اتاق،

• آسمان ابری،

• اندازه از دیوار $,0/6$

• اندازه از سقف $,0/7$

• اندازه از کف $,0/2$

• عبور از شیشه‌ها $,0/75$

• از دست دادن نور از فرمها (چهارچوب‌های پنجره‌ها)، پرانگنگی $1/0,75 = K$

• از دست دادن نور به واسطه نیاکی و آودگی $,0/95 = K_{YH}$

• نور معکس شده از ساختمان‌های همسایه $,0/0,75 = DV$

• زاویه نور معکس شده از ساختمان‌ای همسایه $,0/0,5 = D$ (نگاه کنید ← (۳۶)+(۳۷)).

نکته: این موارد هنگامی در نظر گرفته می‌شود که اندازه‌های اتاق کار با اندازه‌های اتاق

نشیمن مرتبط باشند:

• ارتفاع اتاق $< 2/50$ (h).

• عمق اتاق $(t) < 6m$ و

(A) $< 50 m$

• فضای اتاق $\geq 1.85 m^2$

ارتباطات بصری با بیرون، ازون پنجره‌های نشیمن با اندازه‌های مناسب برای فضاهای کار و اتاق‌های نشیمن را فراهم می‌آورد. کمترین مقادیر مورد نیاز به طور خلاصه در ← (۳۸)+(۳۹) ارایه شده است. این توصیه‌ها شامل نکات زیر نیز می‌گردند:

• وضعیت محدود شده و فضاهای واضح برای ساختمان با ارتفاع مربوطه، باید بیان شود.

• ارتباط بصری با بیرون، یک نیاز برای همه ساختمان‌هاست.

به عنوان یک قانون، پنجره با انداره تقریباً $1/8-1/11$ سطح قابل استفاده، باید برای

فضاهای اتاق‌های نشیمن در نظر گرفته شود.

در میان سایر عوامل طراحی فضاهای شهری، از استانداردهای ساخت و ساز ساختمان،

نور لازم، دور بودن ساختمان‌ها، حالت بیرونی همسایگی ساختمان‌ها و طراحی پنجره و سایر

موارد را باید به حساب آورد ← (۴۰) به عنوان مثال، فاصله ساختمان از 27 ($B = YH$)

یک مقادیر قابل قبول است. این، به زاویه گشودگی $\geq 30^\circ$ (به واسطه هندسه

ساختمان و ساختمان‌های همسایه محدود می‌گردد) که کمترین مقادیر نور روز در اتاق‌ها تأمین

می‌شود.

در ایندهای جدید طراحی شهری و توسعه آن، باید دقیقاً کیفیت نور در فضاهای داخلی

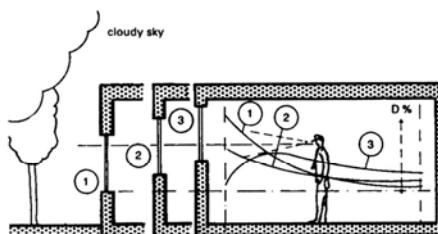
در نظر گرفته شود، زیرا عموماً، قوانین ساختمان‌ها و استانداردهای آن، کمترین میزان

احتیاجات را فراهم می‌آورند.

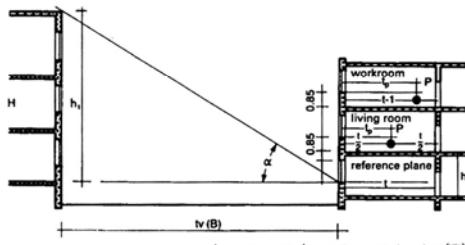
توصیه می‌شود که برای کنترل کدن فضاهای داخلی و خارجی، یک کاوش بصری از

طراحی، به صورت مات در زیر یک خورشید مصنوعی، آسمان مصنوعی و یا با استفاده از

ابزار آندوسکوپ، صورت بگیرد.

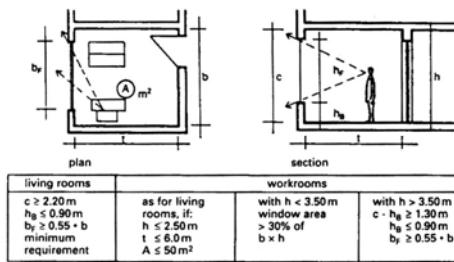
(۳۵) شکلهای گوناگون نور روز در فضاهای داخلی با موقعیت‌های مختلف پنجره‌های عمودی

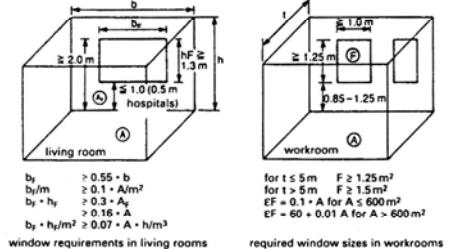
(۳۶) نموداری برای تعیین پهنای پنجره (پهنای موردنیاز پنجره)

room height h	2.50 m	3.00 m
window height hF	1.35 m	1.85 m
room depth t	5 m	7 m
influence of adjacent building		
$\alpha = 0^\circ$	2.75 2.75 3.85 3.85	2.75 2.75 3.85 3.85
$\alpha = 20^\circ$	2.75 4.46 3.85 6.07	2.75 2.75 3.85 3.85
$\alpha = 30^\circ$	3.69 – 5.07	2.75 3.85 3.85 5.18

(۳۷) تعیین پهنای موردنیاز پنجره‌ها (w) با اندازه‌های گوناگون اتاق‌ها و تداخل با دیگر ساختمان‌های مجاور

(۳۸) ارتیاط پسری توضیه شده با محیط بیرون

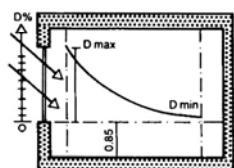

(۳۹) خلاصه‌ای از ارتیاطات پسری با محیط بیرون و اندازه پنجره‌ها

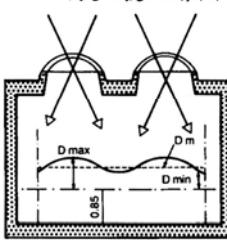
type of work	daylight D%	colour brightness (dark to bright)	non-colour-treated materials (dark to bright)	floor coverings, rolls and sheets (dark to bright)
coarse	1.33	red	smooth concrete 0.25-0.5	dark 0.1-0.15
moderately fine	2.66	yellow	faced masonry 0.25-0.65	medium 0.15-0.25
very fine	5.00	green	red brick 0.15-0.55	bright 0.25-0.4
fine	10.00	blue	yellow brick 0.1-0.3	0.3-0.45
		brown	lime sandstone 0.1-0.4	0.5-0.6
		white (medium)	wood 0.7-0.75	
		grey		0.15-0.6
		black		0.2-0.4
				bright 0.4-0.5

(۴۱) نورپردازی

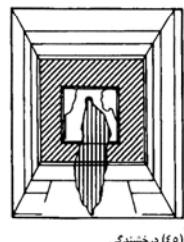
(۴۲) درجه انکاس (رنگ‌های مواد)

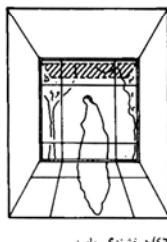
(۴۳) پیکارچگی: نور از کناره‌ها

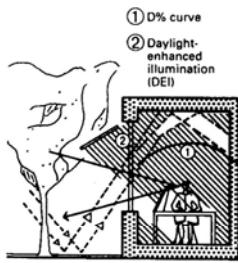
(۴۴) پیکارچگی: نور از بالا

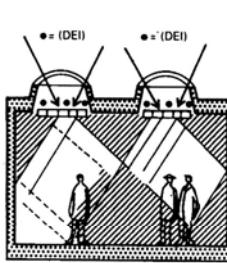
(۴۵) درخشندگی

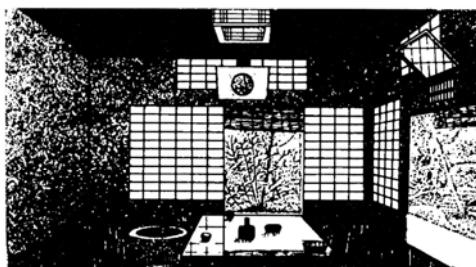
(۴۶) درخشندگی بازین

(۴۷) سایه‌ها، نور از کناره‌ها

(۴۸) سایه‌ها، نور از بالا

(۴۹) موقعیت نور در خانه‌های زبانی

روشنایی روز

نورپردازی، درجه انکاس، راندوی رنگ و درخشندگی تأثیر متقابل این کیفیت‌ها از نور روز، تأثیر شدیدی روی روشنایی در فضاهای داخلی دارد. برای به دست آوردن دیدگاه‌های ویژه، استفاده از روشنایی مخصوص بـ نور روز و درجه‌های گوناگون موردنیاز است که به نوع فعالیت‌هاستگی دارد ← (۴۱) بنابراین درجه انکاس برای دیوارها باید به واسطه احتیاجات در نظر گرفته شود که برای فراهم آوردن دیدگاه درست موردنیاز است. ساختارهای گوناگون روشنایی در اتاق، به درجه انکاس از سطوح گوناگون و نظام قرارگیری پنجره‌ها در روی نما درآمده است ← (۴۲) ← (۴۳).

(همچنین نگاه کنید به ← (۴۵))

یکپارچگی G از نورپردازی روشنایی روز (که به صورت D_{min}/D_{max} شناخته می‌شود) در جایی که نور از کار می‌تابد، باید $< 1:6$ باشد ← (۴۳). اگر نور از بالا باشد $1:2:G > D_{min} / D_{max} < 1:2$. (۴۴) این به صورت یک اصل قانون تعییرات نور روز در فضاهای داخلی می‌باشد. یکپارچگی، در صورت روشنایی از بالا بسیار مناسب‌تر است، اگرچه نوردهی زیست سه برابر بزرگ‌تر از روشنایی افقی است. اندازه‌هایی که برای تعییر یکپارچگی به کار برد می‌شوند، می‌توانند تحت تأثیر قرار گیرند به وسیله:

- درجه انکاس (اگر بسیار بالا باشد)،
- جهت هر درخشندگی، و
- نظام قرارگیری پنجره‌ها.

درخشندگی به واسطه انکاس مستقیم و غیرمستقیم، از سطوح و به واسطه تضادهای نوری ناگهانی حاصل می‌گردد ← (۴۵) + (۴۶). اندازه‌های لازم برای جلوگیری از درخشندگی عبارتند از:

- سایه خورشیدی در بیرون،
- محافظت از درخشندگی، در داخل و خارج، با به کارگیری سایه خورشیدی،
- سطوح مات، و
- قرارگیری صحیح نور خورشید که به روشنایی منجر می‌گردد. برای این که اشیا و سایر چیزهای موجود در اتاق قابل تشخیص شوند، سایه تا حدودی قابل قبول است ← (۴۷) شماتیک. به خاطر داشتن تأثیرات بیشتری از سایه‌های سه بعدی، به اندازه‌هایی نیاز است، در شرایطی که نور کاری شامل:

- سایه‌پردازی خورشیدی،
 - محافظت در برابر درخشندگی،
 - توزیع متعادل نور روز،
 - درخشندگی غیرمستقیم، و
 - نمایهای چند لایه و یا نما با شکست می‌باشد.
- اندازه‌ها برای سایه‌پردازی مناسب با نور از بالا شامل:
- نور روز لازم در لبه پایینی از باز شوی نور، از میان مواد نیمه شفاف، درجات نور و یا فیلترهای مشابه می‌باشد ← (۴۸) شماتیک.
 - نور روز که به روشنایی مناسب منجر می‌گردد،
 - سطوح مات روشن که با مقاومات رنگی ترکیب شده باشد (ساختار تقویت گشته).
- خلاصه: معیار کیفیت، نور روز است که از اطراف وارد می‌شود. در اصل، معیار کیفیت در نظر گفته شده برای نور روز، باید به طرقی که هویت نورپردازی تفسیر می‌گردد نتیجه بخش باشد. گوناگونی و تعییر نور روز در فضای داخلی، مرتبط است با دید بیرونی (خارجی) خوب، که در مقیاس بزرگ‌تر، نتیجه طراحی مناسب نماست و انتقالی است از درون به بیرون. یک عبور دارای شکست، چند لایه و تقریباً شفاف، از درون به بیرون می‌تواند احتیاجات گوناگون مرتبط با نور روز را در تمام طول سال و فصول مختلف آن فراهم آورد ← (۴۹).

روشنایی روز

جهت‌گیری دوباره نور با بازتابش (نور از کناره)

هر چه عمق آتاق افزایش باید (در حالت عادی ۵-۷ m)، شدت نور روز در داخل آتاق کاهش می‌باید (به منحنی عامل نور روز نگاه کنید) بازتابش به نور اجازه می‌دهد که آنچه به وسیله نور روز نورپردازی شوند، حتی آنچه‌های که دارای عمق قابل توجهی هستند.

بازتابش نور، براساس اصول پایه‌ریزی شده که زاویه نور پرخود نموده مساوی با زاویه انعکاس باشد. هدف از این، دوباره جهت دادن این است که \leftarrow (۵۰):

- یک توزیع یکپارچه از نور روز را به دست آوریم،
- نورپردازی بهتری از روشنایی روز در عمق آتاق به دست آید،
- از درخشندگی هنگامی که خورشید بالاست انجام و از نور خورشید در زمستان استفاده کنیم،

در مقابل پرتوهای زنیت حفاظت قرار دهیم، و با استفاده از آن‌ها را غیرمستقیم نماییم،

- بازتابش پرتوهای پراکنده انجام شود و
- نیاز به محافظت خورشیدی پیشتر را کم کم محافظت در برابر درخشندگی در فضاهای داخلی (به خصوص توسط درختان) حذف کنیم.

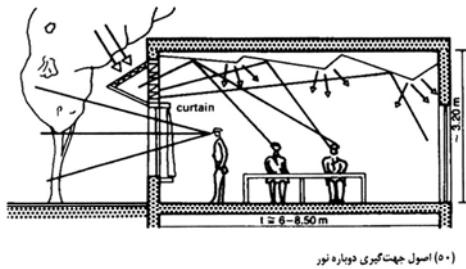
سطح نور (اعکاس دهنده‌ها) این‌ها می‌توانند در داخل و یا خارج پنجره‌ها، در فضای کناری قرار گیرند. صفحات آینه‌ای، پولیش‌دار و یا سفید می‌توانند به عنوان صفحات انعکاس دهنده به کار برد شوند. آن‌ها یکپارچه بازتابش را افزایش می‌دهند به خصوص اگر سقف سرای دریافت نور بازتاب شده ساخته باشد. اگر لازم باشد، محافظت در برابر درخشندگی (در تابستان میان بخش کناری و سقف) صورت خواهد گرفت \leftarrow (۵۱).

منشورهای (بلووهای) پرسنلی می‌توانند برای دستیابی به یک تابش و بازتابش دلخواه، به کار برد شوند \leftarrow (۵۲). صفحات منشورهای نور پراکنده را می‌چاییم کمتر منعکس می‌کنند و فقط اجازه می‌دهند که نور پراکنده از آسمان، از میان آن‌ها عبور کند. برای جلوگیری از نفوذ پرتوهای خورشیدی، صفحات منشور به صورت آینه‌ای و مقابله هم قرار می‌گیرند. صفحات منشور تضمین کننده نور پردازی با نور روز، به اندازه مناسب تا عمق آتاق تقریباً ۸ متر می‌باشند.

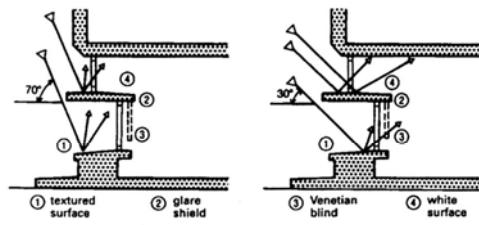
دید بیرونی شکست نور و محافظت در برابر درخشندگی، نور پردازی در عمق آتاق می‌تواند به وسیله دوباره جهت پیششیدن به نور و به وسیله تعییه سطوح منعکس کننده در سقف فراهم گردد \leftarrow (۵۳). دید بیرونی به همان صورت باقی می‌ماند ولی نورپردازی زنیت به صورت ماسک موردنمود است. کمتر از نور روز نیز در پخش‌های کناری می‌تواند خواهد گرفت.

شیشه‌های کنترل کننده خورشیدی، آجرهای شیشه‌ای و پنجره‌های کرکره برای انتخاب مقدار تابش و برای جهت‌گیری دوباره به کار برد می‌شوند و شامل سیستم‌های زیر می‌باشند \leftarrow (۵۴).

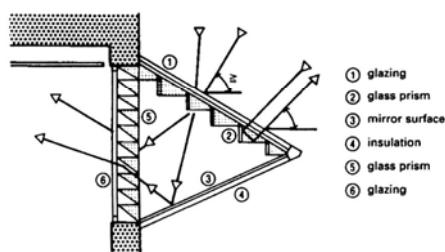
- شیشه کنترل کننده خورشیدی، به خصوص اعکاس دهنده‌های آینه‌ای (سخت) بین صفحات شیشه‌ای که باعث انعکاس نور در تابستان و عبور آن در زمستان می‌شوند.
- بلوک‌های شیشه‌ای به خصوص منشورهای پولیش خوده برای افزایش یکپارچگی نور.
- پنجره‌های کرکره‌ای به خصوص آن‌هایی که به صورت روشن در پخش بیرونی قرار گرفته‌اند برای شکست نور روز، مثلاً های مرطوط به جهت‌گیری دوباره نور خورشید در قسمت سقف موزه‌ها در \leftarrow (۵۵) نشان داده شده است.

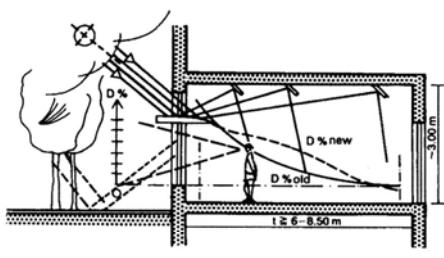
(۵۰) اصول جهت‌گیری دوباره نور

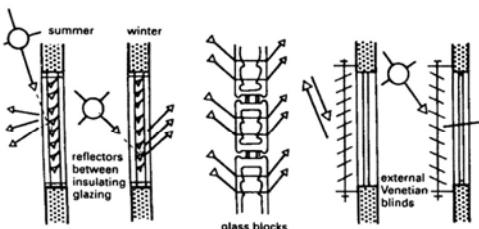
(۵۱) تابخانه Mount Airy در ایالات متحده آمریکا

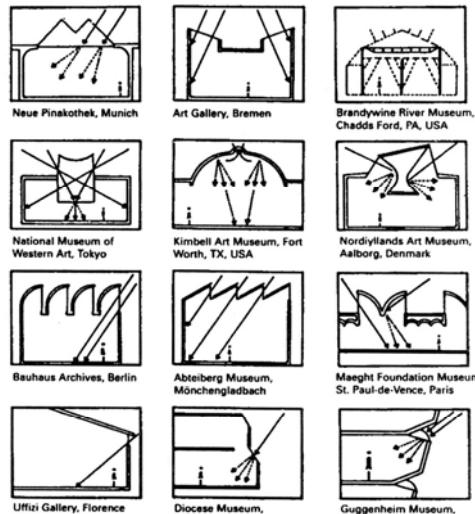
(۵۲) جهت‌گیری منشور نور

(۵۳) طراحی سقف برای بازتابش نور

(۵۴) بازتابش نور

(۵۵) بازتابش نور، نور از بالا (مثال‌هایی که در اینجا نشان داده شده‌اند موزه‌ها هستند)

روشنایی روز

روش و مراحل تعیین درجه روشنایی نور روز ($D\%$) در فضاهای داخلی
(نور بالا و نور کناری) با یک آسمان ابری

روش‌های بسیاری برای تعیین درجه نور روز در فضاهای داخلی وجود دارند، مثل محاسبه کردن، روش گرافیکی، روش‌های کامپیوتری و تکنیک‌های اندازه‌گیری.

برای دستیابی به یک اصول درست در «اتفاق که ساخته می‌شود» یا «ساختمانی که بنا می‌گردد»، یک تصویرسازی صحیحی از درجات نور خورشید توصیه می‌گردد. این، می‌تواند با به کار گیری روش‌های ترسیمی یا ساخت ماکت صورت گیرد.

اگرچه توزیع نور فقط می‌تواند در سه بعد از شبیاب و معین گردد، اما یک ماکت از.

یک اتفاق یا ساختمان، باید در یک شرایط فرضی مورد آزمایش قرار گیرد تا تأثیرات گوناگون

نور روز بتواند مورد آزمایش واقع شود.

روش تجربی: ماکت اتفاق یا روشنایی ایوان، مات، سقف نیمه شفاف، نورپردازی مصنوعی در بالای سقف و یک سطح آبی‌های (که در جهت افقی دوران کرده دیوارهای اطراف را منعکس می‌نماید) ساخته می‌شود. این شبیه‌سازی است از تأثیرات یکپارچگی آسمان ابری ← (۵۶).

نورپردازی تقریبی: تا ۲۰۰۰ لوکس کافی می‌باشد. نورپردازی فضای خارجی از

آسمان مصنوعی اندازه‌گیری می‌شود ($Ix = 2000$). با کارگیری ایزار ویژه‌ای روی یک مدل معماری به مقاس ۱:۲۰ نورپردازی در فضای درونی مدل به وسیله

$Ix = 200$ (۱:۲۰) می‌شود.

بنابراین عامل نور روز در فضاهای داخلی، مقادیری است برابر با ۱۵٪ در نقطه (۵۷).

مواد گوناگون را برای آن که روی گوناگون نور روز، نورپردازی، تأثیرات رنگ‌ها، ابعاد اتفاق و غیره تأثیر بگذارند، می‌توان به کار برد. اما باید توجه داشت که میار گفته برای نور روز نیز بان گردد:

مواد زیر می‌تواند برای تجربه کردن تأثیرات نور روز یک مدل، به کار برد شود:

مقواها یا کاغذهای با رنگ‌های گوناگون، ترجیحاً با رنگ باستیل، کاغذهای شفاف و ترانسپارنت برای جلوگیری از درخشندگی و برای ایجاد پرتوها و تابش‌های پراکنده، فویل آلومینیمی و یا صفحات گلاسه به عنوان سطوح بازنایابنده.

نور روز در فضاهای داخلی با نور از بالا

نورپردازی فضاهای داخلی با نور روز از بالا، موضوعی است که ضرورت دارد در اتفاق‌های

که دارای پنجراههای کناری هستند در ظرف گرفته شوند، به خصوص در نورپردازی با نور روز در آسمان ابری، در حالی که نوری که از یک طرف می‌آید، یکپارچگی اندکی از توزیع نور به وجود می‌آورد (در عین حال، تقاضا برای $D\%$ افزایش می‌دهد). این مکانی نیست که نورپردازی از بالا در آن صورت گیرد. یکی‌فت نور روز در خش انتهایی، به شدت تحت تأثیر نورپردازی زیست، تأثیرات اتفاق، معیار گفته، نور روز از بالا و عامل کاهش هدنه است.

بهترین مکان برای کار در اتفاق، در ← (۵۸) نشان داده شده است که در فاصله‌ای از پنجراه کناری که مساوی با ارتفاع از بالای محل کار و از منبع نوری بالا سری می‌باشد قرار گرفته است.

اگر همین درجه روشنایی که به وسیله نور بالا سری تولید می‌گردد روی سطح موردنظر

برابر بزرگتر از آن چیزی باشد که وزن نور سقف دراست. دلیل آن، این است که نوری که از بالا می‌آید روشنتر می‌باشد، بنابراین روشنایی زیست به شدت سه برابر بیشتر از روشنایی افقی است، یعنی نور بالا نمایش دهنده ۱۰۰٪ از نور آسمان است در حالی که فقط ۵۰٪ نور آسمان

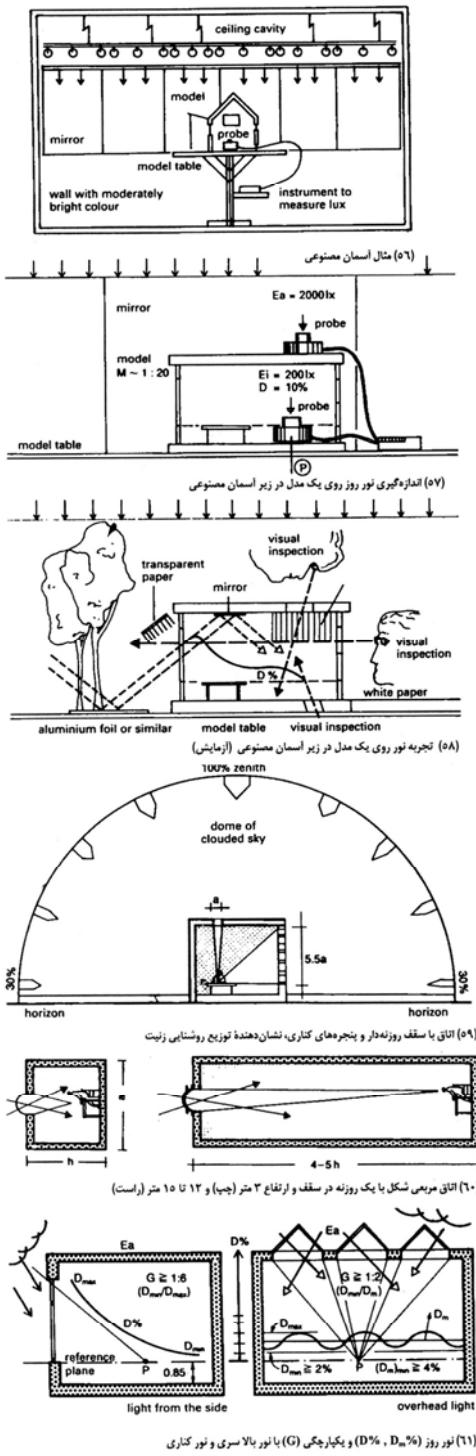
از پنجراههای کناری وارد می‌شود.

نورپردازی، یک اتفاق از بالا به تأثیرات آن اتفاق می‌باشد، عرض و ارتفاع سستگی دارد (نگاه کنید به ← (۶۰)). اگرچه، باید از اتفاقات ناشی از «تأثیر سیاه چال» احتساب شود.

معیار گفته برای نور بالا سری: تأثیرات نور روز ($D\%$) در یک فضای داخلی با

پنجراههای کناری به وسیله D_{min} , D_{max} برای نورپردازی نور روز بالا سری در فضاهای کار

(اتفاق‌های کار) ← (۶۱) موردنیاز است.

روشنایی روز

نورپردازی از سقف

نورهای سقف، در نقاطی روی سقف طراحی می‌شوند و روشانی مازکریم و می‌نیسم را در ناحیه‌ای که نور مورد نیاز است (در سطح کار و در بخش کاری) فراهم می‌کنند. مقدار میانگین میان روشانی و تاریکی که محاسبه می‌شود، میانگین عامل نور روز D_m خوانده می‌شود.

بنابراین، D_m میانگین عددی بین D_{min} و D_{max} با توجه به معراج موردنظر و یا سطح کاری می‌باشد ($h = 0.5$ متر بالاتر از تراز کف)، مقدار $k_e = D_{min}/D_{max} > 1$ مورد اختیار براساس نمی‌باشد، بلکه براساس D_{min} است چون نور از بالا از نظر روانشناسی پیش از کنتراس است. در این یکپارچگی، $D_{min} = 1$ و $D_m = 2$ است و باید $\frac{1}{2}$ باشد (مقایسه کنید $\leftarrow \rightarrow$) در عین حال، معیار کیفیتی که برای کنترول نور روز بالا سری در اتاق‌ها به دست می‌آید، به وسیله ارتفاع اتاق و شکل نور سقفی محدود می‌گردد (عامل K_e).

یکپارچگی ابدان، هنگامی به دست می‌آید که فاصله‌های میان نورهای سقفی (0)

مساوی با ارتفاع اتاق (h) باشد، به عنوان مثال، یک نسبت تقریباً $1:1$.

در عمل، این قانون بدین شکل است که نسبت فواصل نورهای سقفی به ارتفاع اتاق، باید $1:1$ و $1:2$ باشد (بیبینید $\leftarrow \rightarrow$). این شکل، در برگزینه جدولی است که این تابعیت و تأثیرات در آن‌ها پاداوری شده‌اند.

این شکل، در عین حال توصیه‌هایی را برای کانال‌های نور که باید در سقف قرار گیرند شامل می‌شود.

نمونه‌های نورهای سقفی و جرایی ساختمان

شبب نورهای سقفی، معین کننده در صد نور و اجزای آن، از آسمان است که در \leftarrow (۶۲-a) اورده شده است. کمیت نور ضممنی که از پنجره‌های کناری وارد می‌شود، با کمیت نوری که به وسیله نورهای سقفی تأمین می‌گردد در جالتهای گوناگون مقایسه می‌شود. بیشترین کمیت نور، از نورهای سقفی افقی به دست می‌آید.

از طرفی دیگر، روشانی مازکریم از پنجره کناری، فقط در نزدیکی پنجره‌ها ایجاد می‌گردد. برای شیشه‌هایی که به صورت عمودی بالا سر است، کمترین روشانی روی سطح موردنظر وارد می‌شود.

بنابراین، یک عامل کاهنده (K_y) برای کمیت نوری که به زاویه شبب نور سقف بستگی دارد به وجود می‌آید. عوامل کاهنده‌ای که با پوشش‌های سقف با تیپ‌های مقاومت مرتبط هستند در \leftarrow (۶۲-b) نشان داده شده‌اند.

نوری که به شکل پراکنده روی سقف می‌افتد، قبل از آن که بر نور روز داخل رواق تأثیر بگذارد، معمولاً به وسیله ساختمان و عمق قرارگیری، تحت تأثیر قرار می‌گیرد.

درجات مختلف نور برای کانال‌ها با تابعیت گوناگون در زیر نورهای سقف، در \leftarrow (۶۳) نشان داده شده است. به طور گسترده، از لوگهای بلند و توده‌ای و آن‌هایی که در عمق ساختمان دیده‌اند باید اجتناب کرد \leftarrow (۶۴). در حالی که ساختارهای بلند بازتابنده، همراه با تربیبات توسعه شده است \leftarrow (۶۵).

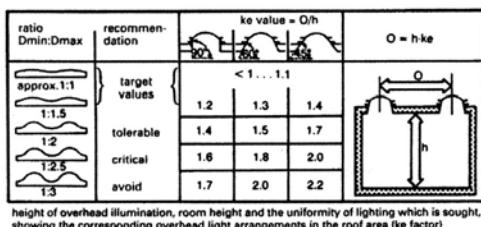
کیفیت نور روز در یک فضای داخلی با نورهای سقفی، نه تنها به عواملی که در بالا گفته شد وابسته است، بلکه عامل مهم دیگری نیز نسبت به مساحت کل نورهای بالا سری به مساحت کف اتاق (عامل K_F) می‌باشد.

دبایگاه‌های \leftarrow (۶۶) نشان‌دهنده درجه نور روز از پنجره‌های کناری با شکل‌های گوناگون هندسی و روشانی نور بالا سری می‌باشند.

برای افزایش عامل نور روز D_{min} به وسیله 5% برای پنجره‌های کناری یا نورهای مقاومت سقفی، تابعیت پنجره‌ها باید به طرز قابل توجهی افزایش بیند، به صورت الگویی تا نسبت $1:1$. با کنتراست، برای مقادیر مشابه از نورپردازی بالا سری، به خصوص با شکل نورهای سقف پوشته‌ای، مساحت فقط مقدار کمی افزایش بیند. نسبت مساحت نور سقفی به مساحت کف از $1:4$ تا $1:5$ مناسب است.

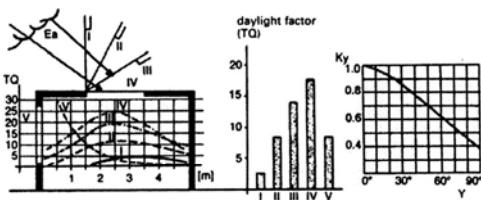
سایر عوامل کاهنده در زیر آورده شده‌اند:

- عبور از سطوح صیقلی \nearrow .
- بخش و اشکال ساخت و ساز K_1 .
- گرد و غبار گرفتن سطوح صیقلی K_2 ، و
- روشانی پراکنده K_3 .

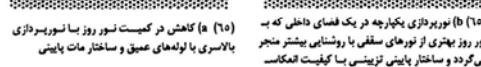
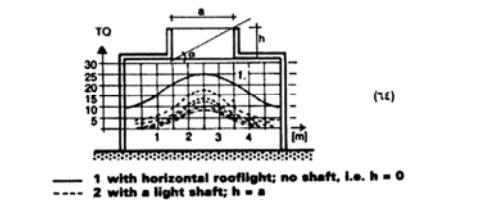

height of overhead illumination, room height and the uniformity of lighting which is sought, showing the corresponding overhead light arrangements in the roof area (ke factor)

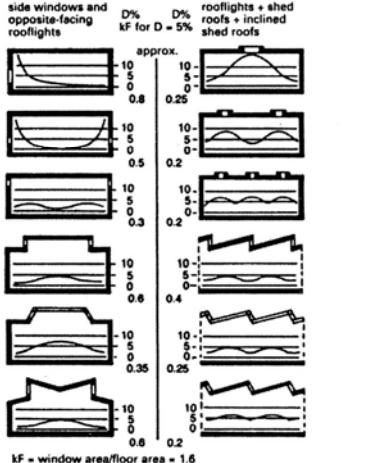
(۱۲) مقادیر نوسه شده برای نسبت D_{min}/D_{max}

(b) عامل کاهنده ky به عنوان علاوه شیب ز از سطوح صیقلی در سقف‌های پوشته‌ای روشانی کناری و بالا سری سا سیمی‌بندی گوناگون

(c) نور پردازی پنجره در یک فضای داخلی که به نورهای سقفی تغییری پوشیده شده است

$k_F = \text{window area/floor area} = 1.6$

values required for $D_{min} = 5\%$ are shown for comparison

(۱۳) تأثیرات پنجره‌های مقاومت و نورهای سقفی در عوامل نورهای روز گوناگون

فریک اتاق با اینداد ثابت

روشنایی روز

از روشنایی تجربی از کیفیت نور روز با نورپردازی از بالا

از روشنایی مشخص مربوط به نور روز و موقعیت‌های گوناگون وابسته به آن، باید در زمینه آسمان ابری صورت گیرد. نورهای سقف، فقط نورهای در نظر گرفته شده برای تابش پراکنده نیستند بلکه آن‌ها در پایه تابش خورشیدی مستقیم نیز قرار می‌گیرند. موقعیت‌های گوناگون روشنایی باید شبیه‌سازی شوند، نه تنها در زیر یک آسمان مصنوعی، بلکه در زیر یک خورشید مصنوعی، در این فرآیند، معیار کیفیت برای نور روز یک مدل، به وسیله چشم تشخیص داده می‌شود ← (۵۷) و

پارامترهای طراحی برای روشنایی بالاسری در زیر آورده شده است ← (۵۸) و
همچنین ← (۵۹)

- نورهای سقف نباید در جهت جنوب قرار گرفته باشند.

• تابش خورشیدی باید به تابش نور غیرمتراکر و پراکنده تبدیل شود.

- بیان کردن معار کیفیت برای نور روز،

• دوری از کنتراست‌های شدید در درجات روشنایی،

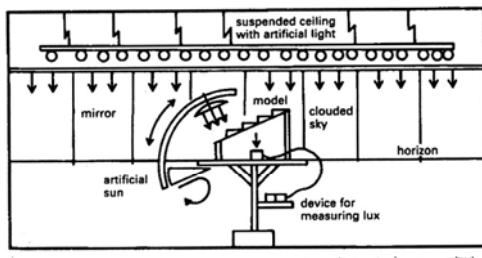
به تغییرات Dm توجه کنید.

• از نورپردازی تمامی گوشهای خانه و سطوح مخصوص شده مطمئن شوید،

• از درخشندگی به وسیله سایه‌های مصنوعی دوری کنید،

• در سطوح مخصوص شده تأثیرها با توجه به اختیارات تکنیکی جداگانه آن‌ها عمل کنید، و

• مطمئن شوید که دیدن محیط بیرون امکان‌پذیر است.

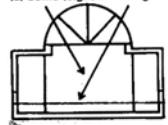
(۱۷) نور مصنوعی آسمان و خورشید مصنوعی

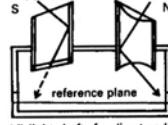
(a) dome (e.g. swimming bath)

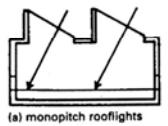
(c) pyramid

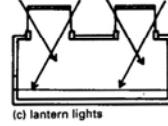
(b) barrel vault (e.g. arcades)

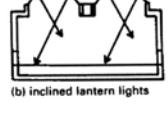
(d) light shafts for direct and indirect incident radiation

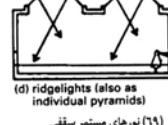
(a) monopitch rooflights

(c) lantern lights

(b) inclined lantern lights

(d) ridgelights (also as individual pyramids)

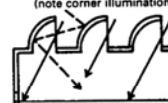
(a) 90° inclined

(c) opposed inclined surfaces (note corner illumination)

(b) 60° inclination (concave, convex)

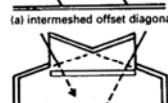
(d) rounded with white external surfaces (نورهای سفال، مجده، مقر)

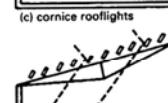
(a) intermeshed offset diagonal shells

(c) cornice rooflights

(b) butterfly rooflight with translucent ceiling

(d) glass roof with slats for diffuse and direct light

(۱۸) نورگیرهای بزرگ سقفی شکل‌های مشخص

روشنایی بالاسری و کناری

انتخاب میان روشنایی بالاسری و کناری، به کاربری که ساختمان و در عین حال

موقعیت‌های آب و هوایی و بیزناهی وجود دارد، ساختار مناسب فرم‌ها باید در نظر گرفته شود و شکل ساختمان‌ها را باید طوری طراحی کرد که با عرض جغرافیایی موقعیت ساختمان و نور پیش‌بینی شده همانگی باشد (به عنوان مثال برای استفاده بهینه از نور پراکنده و نور خورشید مستقیم).

(۱۹) نورهای مستقر سقف
(۲۰) (scheme) (zenith)
(۲۱) (scheme) (zenith)
(۲۲) (scheme) (zenith)
(۲۳) (scheme) (zenith)

(۲۴) (الگوی ساختمان‌سازی مناسب برای نوامی جزوی
نمایان در درد زیادی از نور پراکنده) روشنایی
کناری و بالاسری

(۷۰) (الگو همراه با پتانسیل برای نورپردازی
از کنار و بالاسر)

(۷۱) (روشنایی کناری و بالاسری، سطوح مخصوص
شیشه‌ای عقب نشسته‌اند)

روشنایی روز

عایق بندی

تعیین نورخورشید روی سازه ها

مورد مصرف

مسیر نور خورشید روی یک ساختمان طراحی شده، می تواند مستقیماً از روش زیر استخراج گردد؛ اگر پلانی از سازه مورد نظر، روی صفحات شفاف ترسیم شده و در جهت درست خود قرار گرفته و چهتگیری مناسبی روی نمودار مسیر خورشید داشته باشد، اطلاعات مسیر خورشید به ناحیه عرض جغرافیایی ۵۱/۵ درجه شمالی (لندن) مربوط می شود.

برای مکان های شمالی به عنوان مثال ۵۵ درجه شمالی (پوکاسل) ۳/۵ درجه باید کم شود. مقداری که بر حسب درجه، در بیرون از دایره داده شده، مربوط به آزمیوت است، یعنی زاویه ای که به وسیله آن، حرکت شرقی خورشید روی سطح افق اندامه گیری می شود. زمان های محلی نیز، در دایره سیرونی داده شده اند که در ارتباط با زمان استاندارد، روی مدار صفر درجه (گرینویچ، نصفالنهار مبدأ گرینویچ) قرار دارند.

در مکان های مدارهای شرقی این درجات، زمان محلی ۴ دقیقه نسبت به درجه های شرقی زودتر از زمان استاندارد می باشد.

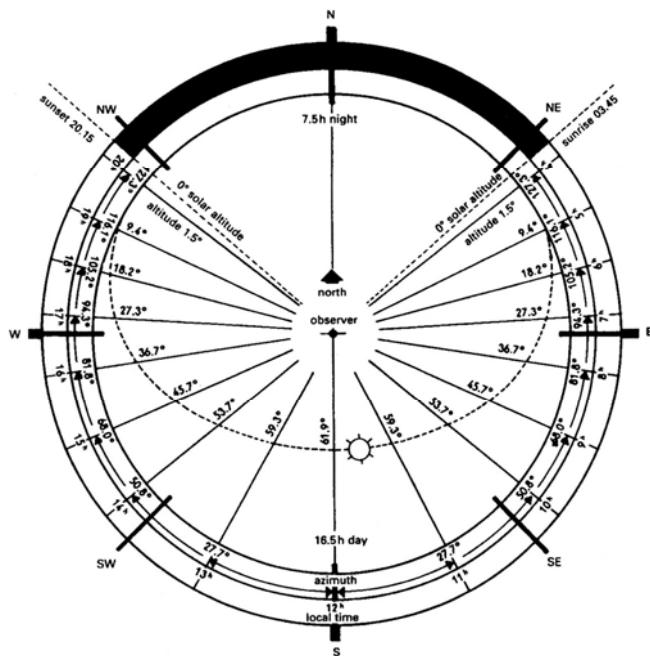
برای هر درجه از مدار طولی صفر درجه به غرب، زمان محلی ۴ دقیقه دیرتر از زمان استاندارد است.

مدت تابش خورشید

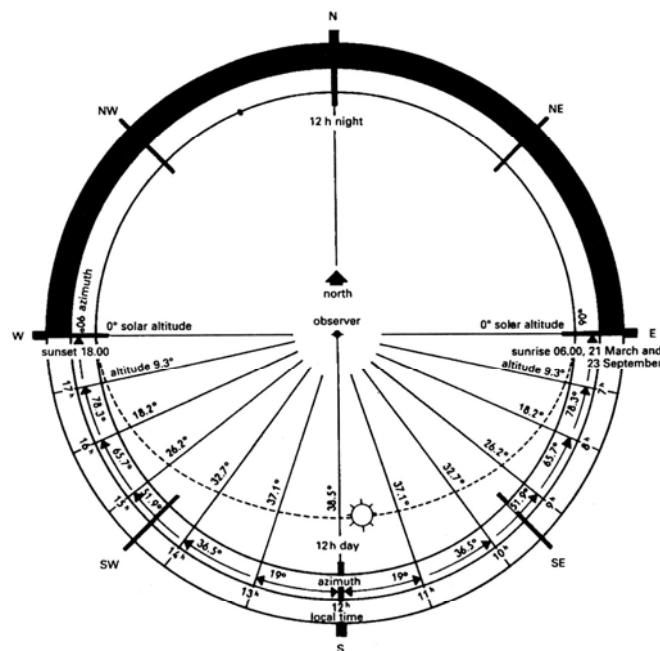
پتانسیل مدت تابش خورشید در هر روز، تقریباً شبیه ۲۱ می تا ۲۱ جولای، ۱۶ ۱۶/۴۵ ساعت و از ۲۱ نوامبر تا ۲۱ ژانویه ساعت ۷/۳۰ تا ۸/۱۵ است. در ماههای خارج از این تاریخها، مدت طلوع خورشید ماه به ماه تقریباً ۲ ساعت تغییر می کند. مدت مؤثر طلوع خورشید، حدوداً ۴۰٪ از اندازهای است که در بالا ارایه شده است، که بسته به تشکیل ابرها و غبارها و مه گرفتگی، براساس موقعیت مکانی تغییر می کند. اطلاعات دقیق تر را می توان از مراکز اطلاعاتی در ناحیه مورد سوال به دست آورد.

خورشید و حرارت

حرارت طبیعی در فضای باز، به موقعیت خورشید و توانایی سطح زمین در پس دهی گرما سنتگی دارد. بهمین دلیل، منحنی گرمای تقریباً ۱ ماهه ای از منحنی ارتفاع خورشید است. گرم ترین روز، ۲۱ دسامبر نیست بلکه روزهای آخر ژانویه می باشد. این، پدیده ای است که براساس موقعیت های محلی به طرز غیرعادی تغییر خواهد کرد.

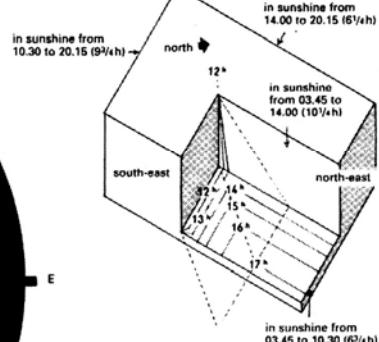
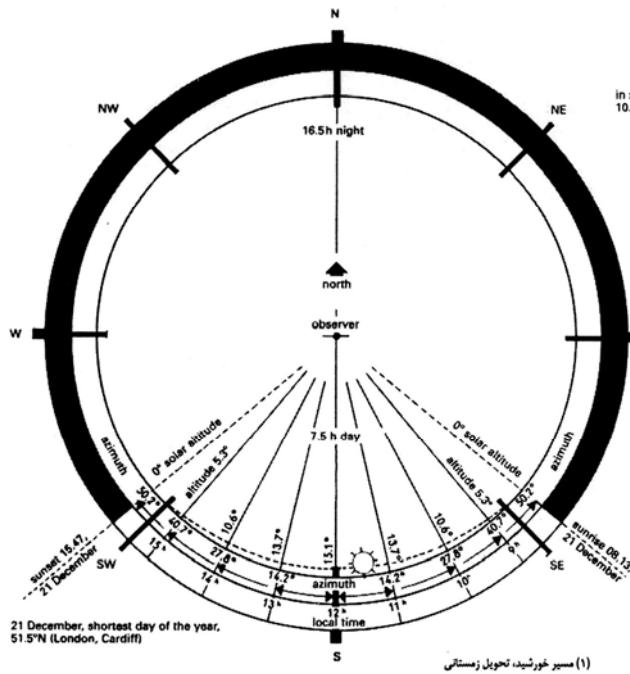

(۱) مسیر حرکت خورشید تحول تابستانی (۲۱ ژون) طولانی ترین روز سال ۵۱/۵ شمالی (لندن - کاردیف)

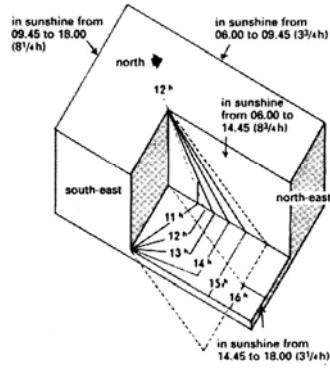
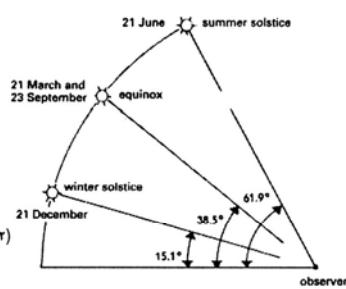

(۲) مسیر حرکت خورشید: انتقال بهاری (۲۱ مارس) انتقال پاییزی (۲۲ سپتامبر)

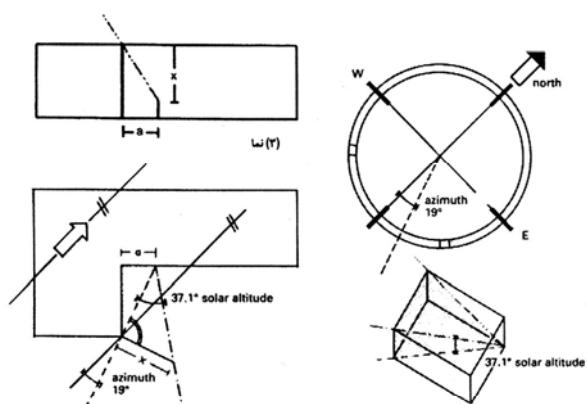
نور روز ، عایق سازی

shortly after 11.00 shadow begins to form on the north-east side; shortly after 13.00 the south-east side is also in shadow, whilst the other sides are in sunlight at the corresponding times

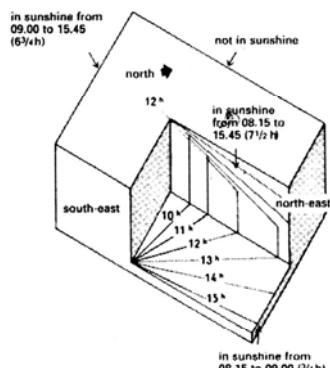

the north-east side is in shadow shortly after 10.00, the south-east side shortly before 15.00

to establish the duration of sunshine or shadow on a building at a particular time of year and time of day (e.g. 11.00 on the equinox), the azimuth in the plan view is constructed on the corner of the building in question. This determines the boundary of the shadow in the plan view upon which the solar altitude (effective light beam) is constructed by rotation about the azimuth line. The intersection x at right angles to the plan view shadow, translated to the elevation, provides the boundary of the shadow on the front of the building as a distance below the upper edge of the building.

زن (۵)

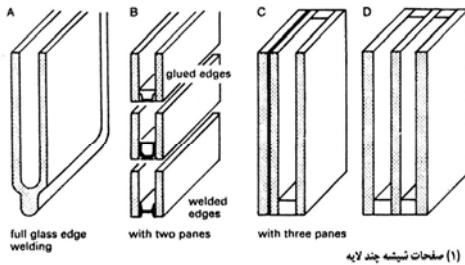

the north-east side is in the sun for barely 1h, the south-east receives shadows shortly after 15.00

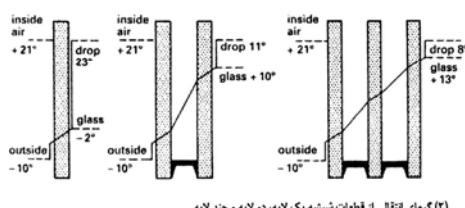
شیشه

شیشه‌گذاری دولایه و سه‌لایه

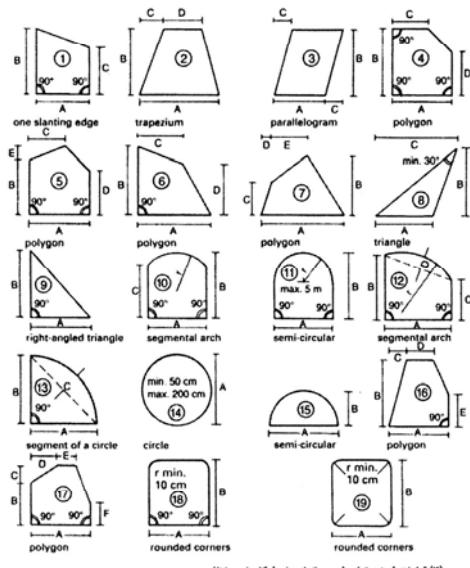
عاقیب‌بندی با شیشه‌های چند لایه، به صورت دو لایه شیشه و یا بیشتر تولید می‌شوند ← (۱)، مثل شیشه‌های تمیز، شیشه‌های با تدریج مختصراً، شیشه‌های روکش‌دار، شیشه‌های خشن و شیشه‌های نقش‌دار. این شیشه‌ها به وسیله یک چندلایه بسته به سوراخ‌هایی که با گاز پر می‌شوند، از یکدیگر جدا می‌گردند. قطعات شیشه چندلایه بسته به این که جگونه روزی هم قرار می‌گیرند می‌توانند عاقیق‌سازی شدید حرارتی، صوتی، را به وجود آورند (قطعات کاهش‌دهنده صدا، قطعات حافظت کننده در برابر خورشید، قطعات جذب کننده گرما، شیشه‌های ورقه ورقه، با لایه‌های میانی). معمولاً در فاصله‌های میان لایه‌های شیشه‌ها، هوای خشک یا نوعی گاز مخصوص وجود دارد. براساس گوناگونی عملکرد لایه‌ها، قطعات به سه بخش تقسیم می‌شوند: شیشه‌هایی که کاملاً از لبه متصل شده‌اند (جوش شده‌اند) ← (۱)، شیشه‌هایی که به وسیله مفاصل در لبه‌ها جوش شده‌اند ← (۲) و شیشه‌هایی که دارای لبه‌ای چسبزده شده از گاینک هستند که در زندی نیز شده‌اند.

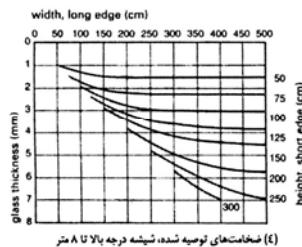
(۱) صفحات شیشه چند لایه

(۲) گرمای انتقالی از قطعات شیشه یک لایه، دو لایه و چند لایه

(۳) قطعات شیشه تولید شده - اندازه‌ها و شکل‌های مختلف

(۴) سخاکات‌های توصیه شده، شیشه درجه بالا A متر

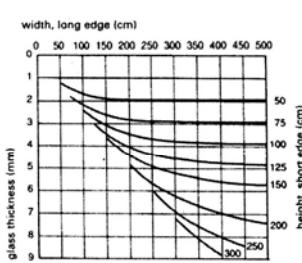
recommended glass thicknesses for inside and outside panes of double glazing up to 8.00 m installation height (wind load = 0.75 kN/m² or 750 Pa)

cavity width		double glazing with 2 × OPTIFLOAT float glass						k (W/m ² K)
		4 mm	5 mm	6 mm	8 mm	10 mm	12 mm	
8	width (cm)	141	185	185	300	300	300	3.2
	height (cm)	240	300	500	500	500	500	
	surface area (m ²)	3.4	5.5	9.2	15.0	15.0	15.0	
	aspect ratio	1:6	1:10	1:10	1:10	1:10	1:10	
	overall thickness (mm)	16	18	20	24	28	32	
	width (cm)	141	245	280	300	300	300	
10	height (cm)	240	300	500	500	500	500	3.1
	surface area (m ²)	3.4	7.3	14.0	15.0	15.0	15.0	
	aspect ratio	1:6	1:10	1:10	1:10	1:10	1:10	
	overall thickness (mm)	18	20	22	26	30	34	
	width (cm)	141	245	280	300	300	300	
	height (cm)	141	245	280	300	300	300	
12	surface area (m ²)	3.4	7.3	14.0	15.0	15.0	15.0	3.0
	aspect ratio	1:6	1:10	1:10	1:10	1:10	1:10	
	overall thickness (mm)	20	22	24	28	32	36	
	thickness tolerance (mm)	± 1.0	± 1.0	± 1.0	± 1.0	± 1.0	± 1.0	
	size tolerance (mm)	± 1.5	± 2.0	± 2.0	± 2.0	± 2.0	± 2.0	
	weight (kg/m ²)	20	25	30	40	50	60	

(۵) سطوح شیشه دو جداره

build-up	OPTIFLOAT (mm) cavity width (mm) (8.5) (8.5)	4 4 4	5 5 5	4 4 4	5 5 5
		(8.5)	(8.5)	(6)	(6)
k value (W/m ² K)	1.9	1.9	2.0	2.0	2.0
light transmittance (%)	74	72	74	72	
unit thickness (mm)	29	32	24	27	
max. edge length (cm)	141 × 240	180 × 240	141 × 240	180 × 240	
min. size (cm ²)	24 × 24	24 × 24	24 × 24	24 × 24	
aspect ratio	1:6	1:6	1:6	1:6	
max. area (m ²)	3.4	3.4	3.4	3.4	
weight (kg/m ²)	ca. 30	ca. 38	ca. 30	ca. 38	
thickness tolerance: +1mm +2mm			size tolerance: ± 2.0 mm		

(۶) صفحات شیشه سه جداره

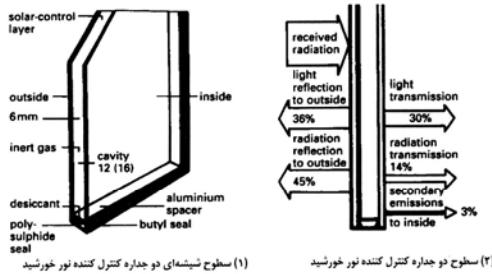

(۷) سخاکات‌های توصیه شده شیشه‌ها با کیفیت بالا از اندازه ۲ متر

recommended glass thicknesses for inside and outside panes of double glazing up to 20.00 m installation height (wind load = 1.2 kN/m² or 1200 Pa)

شیشه

کنترل نور خورشید با شیشه‌های دو جداره

type	light transmittance, T_L (%)	light reflection outside/inside, R_L (%)	UV transmittance, T_{UV} (%)	k value (W/m²K)	total energy transmittance, g (%)	mean transmittance value, b	selectivity code, S	max. dimensions (cm x cm)
titanium 66/43	66	21	18	17	1.4	43	0.49	1.53 260x500
auresin 66/44	66	15	11	7	1.4	44	0.50	1.50 240x400
50/32	50	19	16	9	1.5	32	0.37	1.56 260x500
49/32	49	38	36	10	1.4	32	0.37	1.57 240x340
45/39	45	30	17	11	1.5	39	0.45	1.15 240x340
40/26	40	32	22	8	1.3	26	0.30	1.54 240x340
39/28	39	26	11	9	1.4	28	0.32	1.40 240x340
gold 40/26	40	25	36	11	1.4	26	0.30	1.54 240x340
30/23	30	18	40	11	1.4	23	0.26	1.30 240x340
silver								
50/35	50	40	35	14	1.4	35	0.40	1.43 240x340
50/30	50	37	34	18	1.3	30	0.34	1.67 260x500
49/43	49	36	22	14	1.5	43	0.49	1.14 240x340
48/48	48	39	21	13	1.5	48	0.55	1.00 240x340
37/32	37	40	14	8	1.5	32	0.37	0.16 240x340
36/33	36	45	26	8	1.4	33	0.38	1.09 240x340
36/22	36	48	45	9	1.2	22	0.25	0.68 240x340
15/22	15	26	42	8	2.6	22	0.25	0.68 200x340
bronze								
49/23	49	16	35	12	1.4	33	0.38	1.48 240x340
36/26	36	26	46	8	1.4	26	0.30	1.38 240x340
neutral								
51/39	51	11	30	15	1.8	39	0.45	1.31 240x340
51/38	51	16	10	18	1.6	38	0.44	1.34 300x500
green								
37/20	37	25	36	3	1.4	20	0.23	1.85 260x500
38/28	38	34	34	28	1.4	28	0.32	1.36 240x340
grey								
47/51	47	6	22	27	2.9	51	0.59	0.92 240x340
43/39	43	7	17	18	1.5	39	0.45	1.09 240x340
clear glass (for comparison)	78	15	15	98	3.0	72	0.83	1.08 12mm میان شیشه‌ها شکل گرفته است.

(۳) کنترل خورشید سطوح شیشه دو جداره

build-up: glass/cavity/glass	unit thickness	thermal insulation, k _{value}	sun control, g value	energy balance, k value	sound reduction, R _W	colour rendering, R ₄₀	security	aesthetics	environmental protection
TG* 6/18/4	26	1.2	43	0.68	36	98	yes	yes	yes

Mثال‌های از شیشه‌های چند کاره (۴)

شیشه

کنترل نور خورشید با شیشه‌های دو جداره

کنترل نور خورشید در سطوح شیشه دو جداره، در واقع به وسیله عبور زیاد نور و عبور انرژی در کمترین مقدار ممکن، شکل می‌گیرد. این کار، با یک لایه پیسایار نازک از یک فلز خاص که در قسمت داخلی یکی از لایه‌ها قرار می‌گیرد، به دست می‌آید. علاوه بر کیفیت‌های کنترل کننده نور خورشید، سطوح دو جداره دارای تمام خصوصیات عایق‌سازی سطوح دو جداره هستند، با مقدار k بالاتر از $1/2 \text{ W/m}^2\text{K}$ انتخاب گروه وسیعی از رنگ‌ها و زمینه‌های بدون رنگ، به وسیله سطوح یک‌جداره یا دو جداره شیشه که به صورت پاله‌ای در نما قرار می‌گیرند، امکان طراحی‌های متعدد صدای، شیشه آرسانوردا، شیشه متفرق، شیشه ایمن و یا شیشه پیش‌تینیده ترین شده یا به صورت شیشه‌های داخلی با شیشه‌ای خارجی ترکیب شود. ترکیب با شیشه سیم‌دار، امکان پذیر نیست.

هر نوع شیشه‌ای، با رنگ آن شخصی می‌گردد (همگونه که از بیرون دیده می‌شود) مثل یک جفت از مقادیر؛ اولی مقادیر انتقال نور است و بعد میزان انرژی که منتقل می‌شود و هر دو، به درصد بیان می‌شوند، به عنوان مثال (این) $40\% / 26\%$ عبور نور Ra_{10} در $280 - 780 \text{ nm}$ باند طول موج می‌باشد که به حساسیت چشم انسان:

به نور سنتگی دارد ($1/\text{nm}$)، انکاس نور Ra_{10} از بیرون و دورن ($1/\text{nm}$)، اندوی رنگ در جدول:

یک راندوی رنگی خوب $= \text{Ra} > 90$

یک راندوی رنگی خوب $= \text{Ra} > 80$

عبور نور UV در $240 - 250 \text{ nm}$ است که در نظر گرفته شده است به طور تقریبی:

$$b = \frac{g(\%)}{87 \%}$$

که در آن g مقدار عبور کلی است.

که انتخاب شده $S.S = T_L/g$. مقدار بزرگتر برای که انتخاب شده S نشان‌دهنده

ارتباط قابل قبول میان عبور نور (T_L) و میزان کلی عبور انرژی است (g).

عبور گرمایی k از پخش سطوح صیقلی، نشان‌دهنده این است که چه مقدار انرژی به

هنگام عبور از شیشه از دست می‌رود. هر چه این مقادیر کمتر باشد، میزان به در رفتن گرمایی کمتر خواهد بود. مقدار k از قابلیت هدایت حرارتی سطوح دو جداره به طور وسیعی، به فاصله‌ای که میان دو صفحه شیشه‌ای وجود دارد و محتویاتی که در فاصله وجود دارد

بسیگی خواهد داشت (هوا یا گاز داخلی). با شیشه‌های کنترل کننده نور خورشید، مقدار k به خاطر وجود لایه فلز گرانهای افزایش می‌یابد. مقدار استاندارد k براساس فاصله مناسب

عموماً، راندوی رنگ اینگونه به نظر می‌رسد که هرگز عوض نمی‌شود و تغییری ایجاد

نمی‌کند ولی اگر از پشت شیشه و از پشت بخشی که شیشه نشاند به بیرون نگاه کنیم، متوجه تفاوت این دو خواهیم شد. براساس نوع شیشه، این رنگ معمولاً قوهای ای اخاستری است. این تفاوت، در عین حال هنگامی که از بیرون و از گوششها به داخل نگاه می‌کنیم نیز می‌باشد. رنگ فضای داخلی، فقط تحت تأثیر قرار می‌گیرد. در حاشیه‌ها که نور از پنجه‌ها داخل می‌شود و کیفیات بصیری از نور زیاد راندوی رنگ را تغییر می‌دهد به وسیله جدول R شخص می‌گردد.

بخش چند کاره سطوح شیشه دو جداره

با توجه به تقاضای روز افزون که برای یک گیری اجزای روی نما وجود دارد، سطوح شیشه، نیازمند این امر مستند است که گروه وسیعی از عملکردها را دارا باشند: عایق‌بندی حرارتی، مقاومت و محافظت در برابر آتش، زیبایی‌سنجاقی و عوامل طراحی، محافظتی محیطی و پایرچایی. نیاز به این عملکردها، یک جز محافظت شده را می‌طلبد که نمی‌تواند فقط به واسطه سطوح شیشه دو جداره معمولی تأمین گردد.

قطعات چند کاره سطوح شیشه دو جداره، می‌توانند خواص حفاظتی بسیاری را در درون خود دارا باشند و از نظر تکمیل این امر امکان پذیر است که همه آن چه که در بالا گفته شد دارا باشند. اگرچه یک قلمه چند کاره از سطوح شیشه‌ای هنوز از نظر اقتصادی مقرر به صرفه نیست.

شیشه

شیشه‌های سخت شده (حرارت دیده شده)

TG combinations		glass thickness (mm)										LG			
		float					TG					TG		LG	
		4	5	6	8	10	4	5	6	8	10	6	8	10	12
	4	100x	200x												
	5	120x	240x 300x												
	6	141x 210x	240x 300x 360x												
	8	141x 210x	240x 300x 360x												
	10	141x 210x	240x 300x 360x												

TG = toughened glass, LG = laminated glass

(۱) حدات اندازه قطعات شیشه که در آنها شیشه‌ای سخت شده به کار می‌رود

LG combinations		glass thickness (mm)										LG			
		float					TG					TG		LG	
		4	5	6	8	10	4	5	6	8	10	6	8	10	12
	6	141x 225x 225x 225x 225x 225x 225x 200x 120x 210x 210x 210x 225x 225x 225x 225x	240x 300x 321x												
	8	141x 225x 225x 225x 225x 225x 225x 100x 120x 210x 210x 210x 225x 225x 225x 225x	240x 300x 400x 400x 200x 300x 360x 360x 360x 360x 360x 360x 321x 400x 400x 400x												
	10	141x 225x 225x 225x 225x 225x 225x 100x 120x 210x 210x 210x 225x 225x 225x 225x	240x 300x 400x 400x 200x 300x 360x 360x 360x 360x 360x 360x 321x 400x 400x 400x												
	12	141x 225x 225x 225x 225x 225x 225x 100x 120x 210x 210x 210x 225x 225x 225x 225x	240x 300x 400x 400x 200x 300x 360x 360x 360x 360x 360x 360x 321x 400x 400x 400x												

TG = toughened glass, LG = laminated glass

(۲) حدات اندازه معمولی قطعات شیشه که در داخل آنها شیشه متورق به کار می‌رود

یک طرف این شیشه می‌تواند در برابر ضربات ناشی از آجر، چکش، تبر و غیره مقاومت کند. ممکن است که در بعضی از نقاط ضعیف باشد ولی لایه PVB موجود در داخل آن، شوک ناشی از موج ضربه را می‌گیرد و از هر گونه شکستگی صفحه و پراکندگی قطعات خرد شده جلوگیری می‌کند. حتی بعد از یک حمله شدید نیز، از پشت شیشه می‌توان دید و در برابر اجزا، حفاظت به عمل اورد. اینمی پیشتر به وسیله اتصال شیشه به اجزای چهارچوب امکان‌پذیر است، بنابراین شیشه و چهارچوب آن در مدت یک حمله از یکدیگر، جدا نخواهند شد. معمولاً وجهی که انتظار حمله به آن می‌رود وجه بیرونی است. فقط در تعداد بسیار کمی از حیاطها این انتظار می‌رود که وجه مورده حمله، وجه داخلی باشد. بدین دلیل موج، تبییر دادن چهت ضخع و مقاوم‌سازی آنها مجاز نیست.

مکان‌های مورده استفاده: مغازه‌ها، مکان‌های تماشی (بین‌النهرنها)، موزه‌ها، کیوسک‌ها و بلیط فروش‌ها، بانک‌ها، ادارات پست، ساختمان‌های جمعی و ادارات اجراهای وغیره.

شیشه‌های مقاوم در برابر انفجار

شیشه‌های اینمی و مقاوم در برابر ضربه، می‌توانند برای محافظت در برابر بم‌گذاری و انفجار نیز به کار بردند. شیشه به دلیل عمل می‌کند که اول این که، هر بمی را که به سوی آن پرتاب شود باز می‌گرداند و باعث می‌شود که بمی به سوی شخص پرتاب کننده بازگردد و دوم این که در زیر هر انفجاری تغییر شکل دارد و ترسک برمی‌دارد، اما قطعات شیشه به صورت که هم بیوسته باقی می‌مانند و پراکندگی آنها به اطراف گاهش می‌باشد.

شیشه‌های ضدگلوله

برای محافظت در برابر تیراندازی، ساخت شیشه‌ای از چند لایه به ضخامت کلی ۰,۵-۰,۷ mm) که به محل مورده مصرف سنتی دارد، لازم است. این نوع شیشه، بیش از چهار لایه شیشه را به یکدیگر مصلح می‌کند که گاهی دارای مقاومت‌های متغیری نیز می‌باشند و به وسیله PVB بر شده‌اند. هنگامی که شیشه مورده حمله قرار می‌گیرد، لایه مقاومی از ارتباط میان انسان و خطر شکستن وجود دارد به کار برد می‌شود. لایه مقاومی که در داخل قرار می‌گیرد، نفوذ کردن به داخل شیشه را مشکل می‌سازد و بنابراین، امنیتی را در برابر شکستن و به داخل نفوذ کردن فراهم می‌کند. حتی هنگامی که شیشه اینمی شکسته می‌شود، امنیتی آنرا حفظ می‌گردد. شیشه‌های متورق اینمی، معمولاً در قسمت‌های بالا برای اهداف اینمی و امنیتی به کار برده می‌شوند. (۲) قوانین ساختمان‌سازی، برای استفاده از آنها در موقعیت‌های خاص بسیار اصرار دارد.

مکان‌های متورق اینمی، معمولاً شامل دو لایه شیشه‌ای است که به وسیله یک لایه پلی‌وتیبل بر می‌شوند. این، یک محصول استاندارد است که معمولاً برای فراهم آوردن امنیت در مکان‌های که ارتباط میان انسان و خطر شکستن وجود دارد به کار برد می‌شود. لایه مقاومی که در داخل قرار می‌گیرد، نفوذ کردن به داخل شیشه را مشکل می‌سازد و بنابراین، امنیتی را در برابر شکستن و به داخل نفوذ کردن فراهم می‌کند. حتی هنگامی که شیشه اینمی شکسته می‌شود، امنیتی آنرا حفظ می‌گردد. شیشه‌های متورق اینمی، معمولاً در قسمت‌های بالا برای اهداف اینمی و امنیتی به کار برده می‌شوند. (۲) قوانین ساختمان‌سازی، برای

شیشه‌های متورق (ایمنی)

شیشه‌های متورق اینمی، معمولاً شامل دو لایه شیشه‌ای است که به وسیله یک لایه پلی‌وتیبل بر می‌شوند. این، یک محصول استاندارد است که معمولاً برای فراهم آوردن امنیت در مکان‌های که ارتباط میان انسان و خطر شکستن وجود دارد به کار برد می‌شود. لایه مقاومی که در داخل قرار می‌گیرد، نفوذ کردن به داخل شیشه را مشکل می‌سازد و بنابراین، امنیتی را در برابر شکستن و به داخل نفوذ کردن فراهم می‌کند. حتی هنگامی که شیشه اینمی شکسته می‌شود، امنیتی آنرا حفظ می‌گردد. شیشه‌های متورق اینمی، معمولاً در قسمت‌های بالا برای اهداف اینمی و امنیتی به کار برده می‌شوند. (۲) قوانین ساختمان‌سازی، برای

مکان‌های مورده استفاده: درهای شیشه‌ای و درهای پاسیو؛ درهای رو به سور؛ مغازه‌ها؛ تمام سطوح پایینی، نرده‌ها؛ حمامها و صفحات دوش؛ هر کجا که کوکان بازی می‌کنند و ممکن است که در نزدیکی شیشه زمین بخورند، و یا در هر جا که حجم تراویکی بالای وجود دارد، مثل فضاهای ورودی در ارتباط با ساختمان‌ها، مدارس و محل‌های بازی کوکان.

شیشه متورق ضدسرقه (ضد سرقه)

شیشه متورق ضدسرقه، بهترین مصالح برای فراهم آوردن امنیت کامل در سیستم‌های حفاظتی شیشه‌ای است. شیشه ضدسرقه می‌تواند از دو لایه شیشه که دارای ضخامت‌های متغیری بوده و با PVB به یکدیگر متصل شده‌اند، و یا به سه لایه شیشه به ضخامت‌های متغیر است که با پرکنده PVB به یکدیگر به صورت استاندار متصل شده‌اند ساخته شوند. اینمی اضافی می‌تواند به وسیله باندهای اعلان خطر و یا سیم‌هایی که به سیستم اعلان خطر متصل می‌گردد، فراهم آید.

شیشه‌های مقاوم در برابر آتش

شیشه‌های مقاوم در برابر آتش، به دو روش ساخته می‌شوند: در یک روش، شیشه‌های سیم‌دار را با شیشه‌های شناور (با شیشه‌های امنیتی یا سکوریت) همراه با لایه‌های داخلی پVB ترکیب می‌کنند و در روش دیگر، ترکیبی از یک لایه شفاف را که در میان صفحات شیشه‌ای و پرسپلیکات پیش‌تینیده قرار گرفته به کار می‌گیرند. هنگام گرم شدن، این لایه ذوب شده، یک شیشه نکدر مقاوم در برابر آتش را تولید می‌کند. مقاومت در برابر آتش، برای مدت ۲ ساعت قابل پیش‌بینی است. این، باید در هر موقعیتی در نظر گرفته شود و باید به خاطر داشت که تولید این صفحات، به مقاومت مناسب آن‌ها در طول مدت ایستایی و قبل از زمان خرد شدن بستگی دارد.

فضاهایی که در آن‌ها از این شیشه‌ها استفاده می‌شود؛ درهای ضد آتش، پارتبیشن‌ها، حصارهای راهبهها، نورگیرهای سقف، پنجره‌های بیمارستان‌ها، ساختمان‌های عمومی، مدارس، بانک‌ها، مرکزی کامپیوترا و غیره (← ص ۱۳۰-۱۳۱).

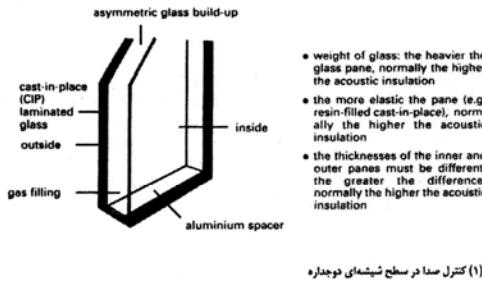
شیشه‌های سازه‌ای

در حال حاضر، تقاضای سیاری برای فضاهای بزرگی که در نماهای خود و یا در سقفها شیشه دارند سورت می‌گیرد. و اکنون، این امکان‌ذیزیر است که از خصوصیات سازه‌ای شیشه برای مقاومت، اویزان کردن و چنان سطوح گوناگون استفاده شود. محاسبه نیروی شیشه موردنیاز، ضخامت آن، سیستم‌های پشتیبانی کننده و ابزار برای مقابله با فشارهای سازه‌ای و باد برای مشاورین و تولید کنندگان شیشه تبدیل به یک امر بسیار تخصصی شده است. الیته نمونه‌های گوناگون سیاری از شیشه‌ها ممکن است مورد استفاده قرار گیرند، به عنوان مثال: شیشه سخت شده و متورق؛ سطوح شیشه‌ای منفرد و دو جداره، با کنترل نور خورشید و یا دیوارهای شیشه‌ای دو جداره پوشش یافته در برابر دما؛ پانل‌هایی با ابعاد $2 \times 4/2 \text{ m}$ ، این شیشه‌ها در هر 4×6 یا 8×8 نقطه متصل شده، در هر سطحی می‌توانند شیشه‌ای باشند و امکان درخشش را در تمام دیوارها، شیشه‌ها، سقفهای روی سطوح متند و اندام‌دار فراهم می‌کنند. سیستم‌های مختلفی برای افزایش نماهای جالب توجه معماری در بناء‌های خاص در سراسر دنیا به کار برده می‌شود، حتی در فضاهایی که در مناطق زلزله‌خیز طوفانی و گردابهایی قرار دارند، تفاوت در ابعاد، رو به کاهش است. به عنوان مثال، در پروژه‌ای برای گالری هنر در پرستول انگلستان، نوسان در حدود $\pm 2 \text{ mm}$ در عرض نمای شیشه‌ای بدون چهارچوب که $90 \times 2/7 \text{ m}$ طول و $6 \times 7 \text{ m}$ ارتفاع داشت به دست آمد. نمای شیشه‌ای با پانل‌های $600 \times 2/7 \text{ mm}$ به وسیله سطوح شیشه‌ای سازه‌ای با پنهانی در کنترل کننده صد٪.

در مقایسه با شیشه‌های همگن با ضخامت یکسان، تمام شیشه‌های متورق، کنترل صوت و مقاومت اکوستیکی بهتری را دارا می‌باشند. ساختار چندلایه تأثیرات همزمانی را که در شیشه‌ها رخ می‌دهد کاهش داده و معمولاً مقدار صوت را در فرکانس‌های بالا کاهش می‌دهد، در جایی که گوش انسان، به طور مشخص، نسبت به آن حساس است. صفحات متورق درجا تینیده، به خصوص در کاهش انتقال صوت سیار مؤثرند. عایق‌سازی و درزیندی صفحات صیقلی و شیشه‌های دو جداره، به خصوص هنگامی که با شیشه‌های شناور پهن ترکیب می‌شوند (حداکثر تا 25 mm) و شیشه‌های نازکتر، به طرز مؤثری در کاهش صوت تأثیر دارد. فضاهای مورد استفاده: پنجره‌ها و پارتبیشن‌ها در ادارات، ساختمان‌های عمومی، سالن‌های کسرت و غیره.

نمونه‌های دیگر شیشه

نمونه‌های دیگر شیشه نیز وجود دارند که برای مقاصد خاص طراحی می‌شوند. مثل شیشه‌های پوسته‌دار، که برای پوشش دادن الکترونیکی به کار می‌روند. شیشه‌های کنترل کننده نور مواردی بنشن با لایه‌های درونی خاصی هستند که تا 98% پرتوهای اولتراپیوت نور خورشید را منکس می‌کنند. گونه‌های مقاومتی از شیشه‌های اینها برای شرایط خاص به کار می‌روند، مثل شیشه‌های یک‌طرف آینه‌ای (که نیازمند شرایط به خصوص نورپردازی هستند) و یا آینه‌های نواری منتشری با نوارهای از نقره (برای هر شرایط نورپردازی).

type	build-up outside, cavity inside		thickness	weight	k value, gas-filled	light transmittance	gen. colour rendering index	g value	sound reduction, R_{se}	max. edge length	max. area	max. side prop.	shading coeff.
	mm	mm											
37/22	6/12/4	22	25	2.9	82	97	75	37	300	4.0	1:6	0.86	
39/24	6/14/4	24	25	2.9	82	97	75	39	300	4.0	1:6	0.86	
40/26	8/14/4	26	30	2.9	81	97	72	40	300	4.0	1:6	0.83	
43/34	10/20/4	34	35	3.0	80	96	69	43	300	4.0	1:6	0.79	
46/36	10/24/4	38	35	3.0	80	96	69	44	300	4.0	1:6	0.79	

(2) کنترل صدا در بخش‌های شیشه‌ای دوجداره

type	build-up outside, cavity inside		thickness	weight	k value, gas-filled	light transmittance	gen. colour rendering index	g value	sound reduction, R_{se}	max. edge length	max. area	max. side prop.	shading coeff.
	mm	mm											
45/30 CIP	CIP 9.5/15/6	30	40	3.0	78	97	64	45	200x300	6.0	1:10	0.74	
47/36 CIP	CIP 10/20/6	36	40	3.0	78	97	64	47	200x300	6.0	1:10	0.74	
50/40 CIP	CIP 10/20/10	40	50	3.0	77	95	62	50	200x300	6.0	1:10	0.71	
53/42 CIP	CIP 12/20/10	42	55	3.0	75	95	60	53	200x300	6.0	1:10	0.69	
55/50 CIP	CIP 20/20/10	50	75	3.0	72	93	54	55	200x300	6.0	1:10	0.62	

(3) کنترل سوپر صدا در بخش‌های شیشه‌ای دوجداره

شیشه

وروودی‌های شیشه‌ای، شامل یک در یا درهای متعددی است که در طرفین و بالای خود دارای بانل‌هایی می‌باشند. سایر امکانات این وروودی‌ها، دارای کشویی، تاشونده، قوسی و وروودی‌های نیمه مدور در بالای سر می‌باشند. رنگ‌های متنوع و سازه‌های شیشه‌ای گوناگونی از این نوع وروودی در دسترس است. این‌ها، مانند چهارچوب‌های آن‌هاست ← ۵-۳ و هنگامی که به شدت شکسته شوند به قطعات کوچک، به صورت یک شبکه تبدیل می‌شوند که به یکدیگر کاملاً متصلبند. ضخامت‌های معقول شیشه، ۱۵ یا ۲۰ میلی‌متر بوده و ممکن است با توجه به نیازهای سازه‌ای، از نوارهای سفت و محکم که برای سفت کردن اتصالات به کار برده می‌شوند استفاده گردد.

glass pattern	colour	thickness	double-glazing unit		max. aspect ratio with 12mm cavity	max. size
			structure	direction		
old German	yellow, clear	4	△	×	1:6	150 × 210
old German K, short side >250mm	clear, yellow, bronze, grey	4	×	×	1:6	150 × 210
ox-eye glass	yellow, clear	6	×	○	1:6	150 × 210
chinchilla	bronze, clear	4	△	×	1:6	156 × 213
Croco 129	clear	4	×	×	1:6	156 × 213
Delta	clear, bronze	4	×	×	1:6	156 × 213
Difult 597	clear	4	×	×	1:6	150 × 210
wired Difult 597	clear	7	×	×	1:10	150 × 245
wired glass ¹⁾	clear	7	×	×	1:10	186 × 300
wired glass ¹⁾	clear	9	×	×	1:10	150 × 245
wired optical	clear	9	×	○	1:10	150 × 300
wired ornamental 187 (Abstract)	clear, bronze	7	□	○	1:10	180 × 245
wired ornamental 521, 523	clear	7	×	○	1:10	180 × 245
wired ornamental Flora 035 + Neolit	clear	7	△	×	1:10	180 × 245
Edelit 504, one or both sides	clear	4	△	×	1:6	150 × 210
Flora 035	bronze, clear	5	△	×	1:6	150 × 210
antique cast	yellow, grey, clear	4	×	×	1:6	150 × 210
antique cast 1074, 1082, 1086	grey	4	×	×	1:6	126 × 210
Karolit double-sided	clear	4	△	×	1:6	150 × 210
cathedral large and small hammered	clear	4	×	×	1:6	150 × 210
cathedral 102	yellow	4	×	×	1:6	150 × 200
cathedral 1074, 1082, 1086	grey	4	×	×	1:6	150 × 210
basket weave	clear, yellow	4	△	○	1:6	150 × 210
beaded 030	clear	5	△	×	1:6	150 × 210
Lustral	clear	4	△	○	1:6	150 × 210
Maya	clear, bronze	5	×	○	1:6	156 × 213
Maya opaque	clear, bronze	5	×	○	1:6	156 × 213
Neolit	clear	4	△	○	1:6	150 × 210
Nigra	yellow, bronze, clear	5	△	○	1:6	156 × 213
Nigra opaque	clear	5	△	×	1:10	156 × 213
ornament 134 (Nucleo)	bronze, clear	4	△	×	1:6	150 × 210
ornament 178 (Shvit)	bronze, clear	4	△	×	1:6	150 × 210
ornament 187 (Abstract)	yellow, bronze, clear	4	□	○	1:6	150 × 210
ornament 502, 504, 520	clear	4	×	×	1:6	150 × 210
ornament 521, 523	clear	4	×	○	1:6	150 × 210
ornament 523	yellow	4	×	×	1:6	150 × 210
ornament 528	clear	4	×	○	1:6	150 × 210
ornament 550, 552, 597	clear	4	×	×	1:6	150 × 210
patio	bronze, clear	5	△	○	1:10	156 × 213
hammered crude glass	clear	5	×	×	1:10	186 × 300
hammered crude glass	clear	7	×	×	1:10	186 × 450
Tigria 003	clear	5	△	×	1:6	150 × 210

(1) ترتیبات شیشه‌های ریخته‌گیری شده
 واژه شیشه قالبی یا ریخته‌گیری شده، به شیشه‌هایی که توسط ماشین تولید می‌شود، اطلاق می‌گردد. در این روش، بافت شیشه را به واسطه چرخاندن ایجاد می‌کند. بنابراین، به طور کامل شفاف نیست ← (1). شیشه‌های قالبی در جایی به کار می‌روند که با پressing و شفاقت مواد زیان نیست (حمام و دستشویی) یا یک جزء ترتیبی مورد نظر است. عوامل ترتیبی شیشه‌های ریختگی، به شیشه‌های رنگی ترتیبی و شفاف، شیشه‌های خشن و واضح، شیشه‌های سیم‌دار رنگی واضح و شفافی رنگی سیم‌دار شفاف و رنگی تقسیم‌بندی می‌شوند.
 تقریباً تمام شیشه‌های ریختگی اداری، می‌توانند در بخش‌های دو جداره شیشه مسورد استفاده قرار گیرند.
 معمولاً برای این که از درزیندی لبه‌های مطمئن شویم، بخش سازه‌ای در بیرون قرار می‌گرد. بنابراین قطعات دو روی شیشه ممکن است به سادگی تمیز شوند و بخش سازه‌ای، نایاب در برابر سوراخ فرار گیرد. این فقط به وسیله شیشه‌های سازه‌ای سیک امکان‌پذیر است. شیشه‌های قالبی رنگی را باید با دیگر انواع، مانند شیشه‌های شناور، چندلایه، روکش‌داده، جذب کننده حرارت و یا شیشه‌های بازتابنده ترکیب کرد.

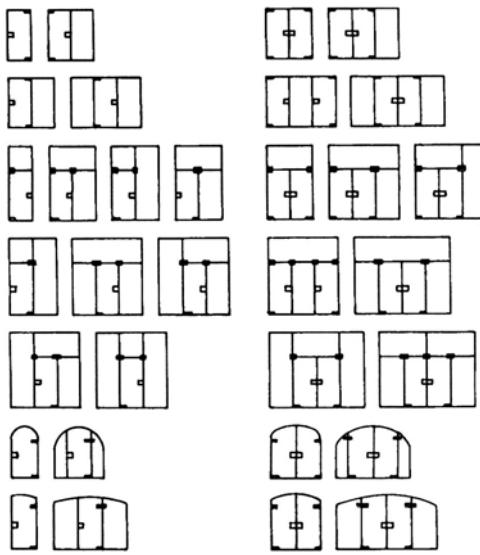
glass type	nominal thickness (mm)	tolerance (mm)	max. dimensions (cm × cm)	
			width	height
agricultural glass (standard sizes)	3	± 0.2	48 × 120	73 × 143
			46 × 144	73 × 165
			60 × 174	60 × 200

(2) شیشه‌های مورد مصرف در کشوارزی

	size I	size II	size III
standard door leaf, overall dimensions	709 × 1972 mm ²	834 × 1972 mm ²	959 × 1972 mm ²
frame rebate dimensions	716 × 1983 mm ²	841 × 1983 mm ²	966 × 1983 mm ²
structural opening sizes	750 × 2000 mm ²	875 × 2000 mm ²	1000 × 2000 mm ²

اندازه‌های به خصوصی برای ابعاد بالاتر از ۱۰۰ × ۲۱۰۰ mm² ۱۱۵ × ۲۱۰۰ mm² مورد نیاز هستند.

(3) درهای یک لنه

(4) درهای شیشه‌ای، اندازه‌های استاندارد

glass type	glass thickness (mm)	maximum sizes (mm ²)	thickness tolerances (mm)
clear, grey, bronze	10 12	2400 × 3430 2150 × 3500*	± 0.3
OPTIWHITE®	10 10	2400 × 3430 2150 × 3500*	± 0.3
structure 200	10 10	1860 × 3430 1860 × 3500*	± 0.5
bamboo, chinchilla clear/bronze	8 8	1700 × 2800 1700 × 3000*	± 0.5

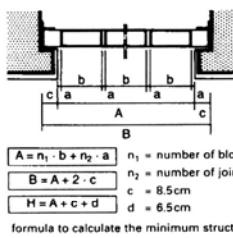
(5) سفجات وروودی شیشه (بانل‌های گناری و فوقانی)

شیشه

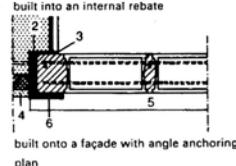
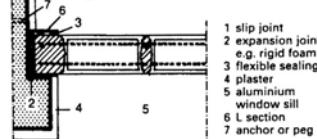
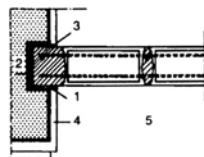
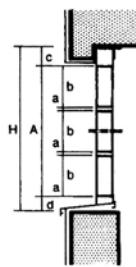
بلوک‌های شیشه‌ای

بلوک‌های شیشه‌ای، قطعاتی تولخلی و شامل دو بخش هستند که ذوب شده به یکدیگر متصل شده‌اند، بنابراین یک حفره هوا در وسط به وجود آمده است. هر دو سطح، می‌توانند صاف و شفاف ساخته شوند و یا به صورت نقش‌دار و تقریباً به صورت مات، بلوک‌های شیشه از شیشه‌های رنگی باشند. آن‌ها می‌توانند در داخل و یا خارج مورد استفاده قرار گیرند، به عنوان مثال، به صورت دیوارهای صفحه‌ای شفاف و یا چنان‌های بین آنها در سالنهای وزرش و زیمناسیک، پنجره‌ها، نوارهای نوپردازی، زرددهای بالکن و دیوارهای تراس‌ها. بلوک‌های شیشه‌ای در برابر آتش تا ۱۲۰ G، هنگامی که به عنوان یک دیوار دو چاره با مکریم فضای غیرمتقارن تا ۳/۵ مترمربع به کار برده می‌شوند، مقاومت خوبی داشته به صورت افقی یا عمودی ساخته شوند. بلوک‌های شیشه‌ای سا طرفی تحمل بار نمی‌توانند به کار برده شوند.

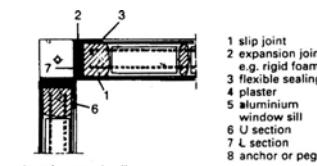
مشخصات: عایق خوب در برابر صدا و حرارت؛ قدرت عبوردهی بالای نور (تا ۸۲٪)؛ بسته به طراحی می‌توانند به صورت نیمه‌شفاف باشند، پراکنده‌ی نور و کیفیت کمتری در شکست نور و در برابر شکستن می‌توانند مقاوم باشند. یک دیوار با بلوک شیشه‌ای، دارای خواص عایق‌بندی خوبی می‌باشد: با ملات سیمان $k=3/2w/m^2k$ ، با ملات سبک وزن $k=2/9 w/m^2k$.

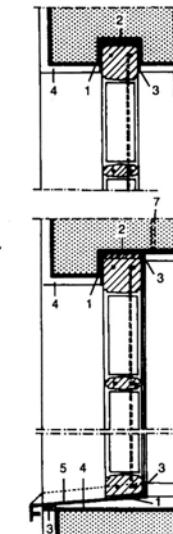
(۱) اندازه‌ای استاندارد برای دیوارهای بلوک شیشه‌ای

(۲) نمونه‌ای ساختار دیوارهای بلوک‌های شیشه‌ای

(۳) فراگیری با مقاطع U و عایق‌بندی دمایی پیروپی (خارج)

$> 0.8 \text{ cm}$	$65\text{cm} \text{ min. radius}$	$11.5\text{cm} \text{ nominal block size}$	smallest radius R with glass thickness 8cm joints must be < 1.0cm wide
$> 0.8 \text{ cm}$	$c = 2.3 \text{ cm}$	$19\text{cm} \text{ nominal block size}$	glass block nominal size 11.5cm 19.0cm 24.0cm
$c = 1.8 \text{ cm}$	$105\text{cm} \text{ min. radius}$	$c = 1.5\text{cm}$	joint width 200.0cm 295.0cm 370.0cm
$c = 1.8 \text{ cm}$	$> 0.8 \text{ cm}$	$c = 1.8\text{cm}$	joint width 95.0cm 180.0cm 215.0cm
$c = 1.5 \text{ cm}$	$135\text{cm} \text{ min. radius}$	$c = 2.3\text{cm}$	joint width 65.0cm 105.0cm 135.0cm

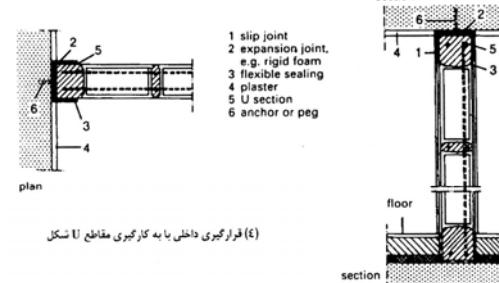
(۴) مدل شمع مرتبه دیوارهای بلوک‌های شیشه‌ای

	dimensions (mm)	weight (kg)	units (m ²)	units, boxes	units, pallets
	115 × 115 × 80	1.0	64	10	1000
	146 × 146 × 98 6" × 6" × 4"	1.8	42	8	512
	190 × 190 × 50	2.0	25	14	504
	190 × 190 × 80	2.3	25	10	360
	190 × 190 × 100	2.8	25	8	288
	197 × 197 × 98 8" × 8" × 4"	3.0	25	8	288
	240 × 115 × 80	2.1	32	10	500
	240 × 240 × 80	3.9	16	5	250
	300 × 300 × 100	7.0	10	4	128

(۵) اندازه دیوارهای بلوک‌های شیشه‌ای

قرارگیری اتصالات	ضخامت	اندازه دیوارها		بار باد (kn/m ²)
		وجه پلندتر (متر) (میلی‌متر)	وجه کوتاه‌تر (متر) (میلی‌متر)	
عمودی	≥ 1.0	$\leq 1/5$	$\geq 1/5$	$\leq 1/8$
خمیدگی (انحراف)			$\leq 6/10$	

(۶) محدودیت‌های مجاز برای دیوارهای شیشه‌ای تقویت نشده

شیشه

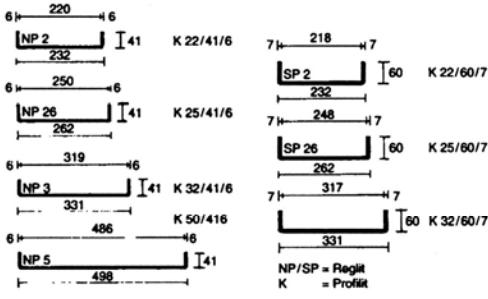
شیشه پروفیلی، شیشه از پیش آماده شدهای است که با پروفیل U شکل تولید شده است. این شیشه کسر، همراه با تریپلیت روی سطح بیرونی پروفیل است و خصوصیات شیشه از پیش آماده شده را داراست. این شیشه‌ها کمترین نگهداری را نیاز داشته و برای بدنۀ آسانسورها و سقفهای شیشه‌ای مناسبند. در اتفاق‌ها از این شیشه‌ها برای نمایش عدم شکست نور استفاده می‌شود.

نمونه‌های خاص؛ پروفیل برنز، ابشاری، یاقوتی، یاقوت بنفش ارغوانی، شیشه‌های جذب کننده حرارت و پروفیلی به علاوه $1/7$ با مقادیر k^2 W/m^2K آتشی سول (۱)

شیشه‌های کنترل کننده نور خوشیدی (نمونه R برنتستاین، نمونه P آتشی سول) که جذب کننده یا بازتابنده پرتوهای مواردی بنفش و مادون قرمز هستند، می‌توانند از اجنبان طریق محافظت کنند که نسبت به اشعه UV ماسانده، عبور اسراری تابشی و انتقال آن به اتفاق‌ها کاهش می‌یابد، در واقع، هدایت درخشش‌گری نیز صورت گرفته است. غبار و مه گرفته انجام می‌شود.

شیشه‌هایی که در برایر ضربه قرار می‌گیرند، به عنوان مثال در سالن‌های ورزش رگولیت SP2 و پروفیلیت $\rightarrow 22/60/7$ بدون تقویت کننده‌های سیمی باید مورد استفاده قرار گیرند.

رگولیت و پروفیلیت، به عنوان شیشه‌های مقاوم در برایر آتش نیز به کار برده می‌شوند. یک پروفیل 30° معمولی نیز همراه با سیمه‌های تقویت کننده طولی به کار برده خواهد شد.

(۱) شیشه‌ای پروفیلی - مقاطع

height from ground level to top of glazed opening	U		V		W	
	up to 8m	up to 20m	up to 100m	up to 8m	up to 20m	up to 100m
glass type → ①	L'	L'	L'	L'	L'	L'
NP 2 K 22/41/6	3.25	2.55	2.20	4.35	3.45	2.95
NP 26 K 25/41/6	3.05	2.40	2.05	4.10	3.25	2.75
NP 3 K 32/41/6	2.75	2.20	1.85	3.70	2.95	2.50
NP 5 K 50/41/6	2.30	1.80	1.55	3.05	2.40	2.00
SP 2 K 22/60/7	5.15	4.05	3.45	6.65	5.45	4.65
SP 26 K 25/60/7	4.85	3.85	3.25	6.55	5.15	4.40
K 32/60/7	4.40	3.45	2.95	5.85	4.55	3.90

(۲) ساختمان‌های پنجه‌کاری (g)

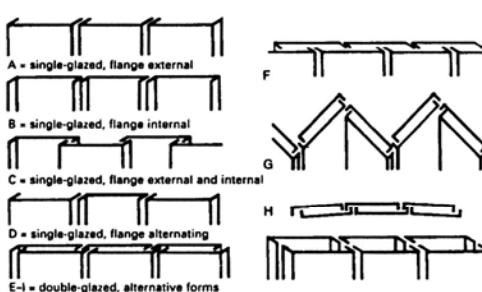
height from ground level to top of glazed opening	h/a = 0.25; -(1.5+q)				h/a = 0.5; -(1.7+q)			
	up to 8m	up to 20m	up to 100m	up to 8m	up to 20m	up to 100m	up to 8m	up to 20m
glass type → ①	L'	L'	L'	L'	L'	L'	L'	L'
NP 2 K 22/41/6	2.60	2.10	1.75	3.75	2.95	2.50	2.45	1.95
NP 26 K 25/41/6	2.50	1.95	1.70	3.50	2.80	2.35	2.35	1.85
NP 3 K 32/41/6	2.20	1.75	1.50	3.15	2.50	2.15	2.10	1.65
NP 5 K 50/41/6	1.85	1.45	1.25	2.60	2.10	1.75	1.75	1.35
SP 2 K 22/60/7	4.20	3.30	2.80	5.95	4.65	3.95	3.95	3.10
SP 26 K 25/60/7	3.95	3.10	2.65	5.60	4.40	3.80	3.70	2.90
K 32/60/7	3.60	2.80	2.40	5.00	4.00	3.40	3.35	2.65

L = length of glass units (m)

(۳) ساختمان‌های خارجی (g)

light transmittance	single-glazed	up to 89%
sound reduction	double-glazed	up to 81%
	single-glazed	up to 29 dB
	double-glazed	up to 41 dB
	triple-glazed	up to 55 dB
thermal insulation	single-glazed	$k = 2.5W/m^2K$
	double-glazed	$NP\ k = 2.5W/m^2K$
		$SP\ k = 2.7W/m^2K$

(۴) اطلاعات فنی‌کن

(۵) ترکیبات ممکن

فرم‌های خمیدگی

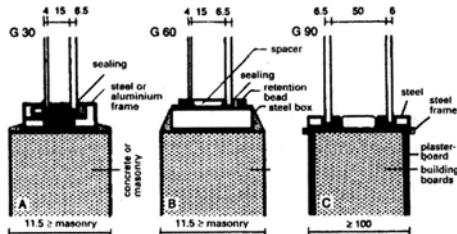
practical examples of possible bent forms using ornamental glass				
s	r	g	h	size'
80-300	40-150	0-100	40-190	126-501
r = 40	s	m	g	h size'
100-340	20-260	0-100	40-140	146-506
80-200	7-183	33-200		112-464
160-340	20-200			308-488
140-300	60-100	71-163		202-382

* unfolded

(۶) فرم‌های خمیدگی (به میلی‌متر)

شیشه

شیشه مقاوم در برابر آتش

(۱) سطوح شیشه‌ای با محافظت در برابر آتش گروه G

بلوک‌های شیشه‌ای با تقویت کنندۀ‌های استیل

بلوک‌های شیشه‌ای با استیل تقویت شده مقاوم در برابر آتش، می‌توانند همانند سایر دیوارهای بلوک شیشه‌ای به وسیله اتصال دهنده‌های U شکل در دور تا دور مکمک شوند. به دلیل پراکندگی شدید و خطی آتش و تولید گازهای قابل اشتغال، دیوارهای بلوک شیشه‌ای مقاوم در برابر آتش، باید در دور تا دور به صورت خطی به وسیله تخته فیبرهای عدنی پوشش داده شود (شم. سگ) ← (۲).

کاهش صوت

دیوار بلوک شیشه‌ای به خاطر وزنی که دارد، معمولاً درای خواص عایق خوبی در برابر صوت و صدا می‌باشد:

بلوک‌های شیشه‌ای $1/100 \text{ KN/m}^2$ با 80 mm

بلوک‌های شیشه‌ای $1/25 \text{ KN/m}^2$ با 100 mm

بلوک‌های شیشه‌ای BSH خاص با $1/22 \text{ KN/m}^2$

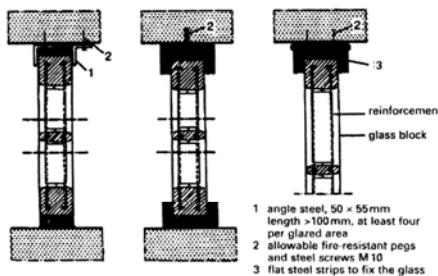
برای موثر بودن، المان‌های ساختمانی اطراف باید حداچل خصوصیات کاهش دهنده صوتی مناسب را دارا باشند. ساختارهای بلوک شیشه‌ای، در اینجا آن‌ترین راه حل برای مکان‌هایی می‌باشد که در آن عایق‌بندی صوتی مناسبی مورد نیاز است. در مکان‌هایی که کاهش صوتی سیار زیادی مورد نیاز است، اقتصادی ترین راه حل، انتقادهای از دیوارهای بلوک شیشه‌ای است که درین حال که نور روز را فراهم می‌آورند و قوه مناسب را ایجاد کنند، عایق صوتی مناسبی نیز می‌باشند. این‌ها، اگر در حداچل اندازه خود به کل بوده شوند می‌توانند به عنوان راه‌های قرار دوم نیز مورد استفاده قرار گیرند. در جایی که استانداردهای موردنیاز برای کامان‌های عاصی بافت شده و به کار بردۀ منسون، قوانین مرسوط به کاهش صوتی را دنبال نمایید، میزان کاهش صوتی، ($R'w$) می‌توانند از فرمول زیر محاسبه گردد.

$$R'w = LSM + 5dB$$

که در آن LSM مقدار کاهش بافت‌هه صوت در نقل و انتقال هواست ← (۵). دیوارهای بلوک شیشه‌ای یک بوسنمای می‌توانند نیازهای لازم از ۵ سطح کاهش صوتی را فراهم آورند ← (۶).

resistance class I	G 60	G 120	G 90	G 120	F 60
glazing size (m^2)	3.5m ²	2.5m ²	9.0m ²	4.4m ²	4.4m ²
max. element height	1	3.5m	3.5m	3.5m	3.5m
max. element width	1	6.0m	6.0m	6.0m	6.0m
sill height needed	1.8m	1.8m	none	none	none
type of glazing	single skin	double skin	single skin	double skin	double skin
glass block format	190×190×80	190×190×80	190×190×80	190×190×80	190×190×80

(۴) محافظت در برابر آتش برای بلوک‌های شیشه‌ای

(۵) جزئیات لبه، محافظت در برابر آتش سطوح شیشه‌ای

کاهش صوتی

شیشه‌های معمولی، موارد کاربرد بسیار محدودی در برابر آتش دارند. در جاهایی که آتش‌سوزی اتفاق می‌افتد، شیشه‌های شناور در مدت زمان بسیار کوتاهی می‌شکند، به خصوص اگر از یک طرف حرارت بینند، و قطعات شیشه بزرگ‌تر به زمین بیفتد. در این صورت، پراکندگی بیشتر آتش صورت می‌گیرد. استفاده روزافزون از شیشه در نمای ساختمان‌های چند طبقه، در دیوارهای حدا کننده و پاره‌نشن‌ها، مقدار خطر در نگاه آتش سوزی را افزایش داده است. برای هماهنگ شدن و بیرون از قوانین ساختمان‌سازی، میزان مقاومت در برابر آتش به دلیل پتانسیل عملکرد صفحات شیشه باید مناسب و به قدر کافی باشد. مقدار مقاومت در برابر آتش برای سازه‌های شیشه‌ای، براساس زمان مقاومت در برابر آتش تعداد دقایق است که سازه از نفوذ آتش و آتش گرفتن خود و غیره گازهای مشتعل شونده جلوگیری می‌کند. ساختار باید به صورت منظم مورد آزمایش قرار گیرد، تا بین گردد و دارای مدرک مستند باشد ← (۱).

شیشه‌های مقاوم در برابر آتش به پهلو کشل دیده (الف) شیشه‌های سیم‌دار با شبکه میانگرد جوش خوده به هم با مقاومت حداقل ۹۰ تا ۱۰۰ دقيقه، (ب) شیشه‌های خاص آرماتوردار با ترکیب متورق سایه بخش‌های دو جنابه، (ج) شیشه‌های پیش‌تیشه و پروسیلیکات به عنوان مثال پیر، (د) صفحات چند لایه متورق از شیشه‌های شناور با لایه‌های داخلی شفاف هوادار که در برابر آتش به صورت کثیر درمی‌آیند، مثل پروستاپ (۱۳۰-۲۱ ص).

type of room	permitted maximum sound levels in rooms from outside noise sources mean levels*	mean max. levels
1 living rooms in apartments, bedrooms in hotels, wards in hospitals and sanatoriums	day 30-40 dB(A) night 20-30 dB(A)	40-50 dB(A) night 30-40 dB(A)
2 classrooms, quiet individual offices, scientific laboratories, libraries, conference and lecture rooms, doctors' practices and operating theatres, churches, assembly halls	30-40 dB(A)	40-50 dB(A)
3 offices for several people	35-45 dB(A)	45-55 dB(A)
4 open-plan offices, pubs/restaurants, shops, switchrooms	40-50 dB(A)	50-60 dB(A)
5 entrance halls, waiting rooms, check in/out halls	45-55 dB(A)	55-65 dB(A)
6 opera houses, theatres, cinemas	25 dB(A)	35 dB(A)
7 recording studios	take note of special requirements	

* equivalent maximum permitted constant level

(۴) مرجات صوتی مجاز برای دسته‌جات مختلف از مصارف آنها

noise source	distance from window to centre of road	recommended standard sound reduction levels for standard categories of room use			
		1	2	3	4
motorways, average traffic	25m	4	3	2	1
	80m	3	2	1	0
	250m	1	0	0	0
motorways, intensive traffic	25m	5	4	3	2
	80m	4	3	2	1
	250m	2	1	0	0
main roads	8m	3	2	1	0
	25m	2	1	0	0
	80m	1	0	0	0
secondary roads	8m	2	1	0	0
	25m	1	0	0	0
	80m	0	0	0	0
main roads in city centres	small building intensive traffic	5	5	4	3
	large building average to intensive traffic	4	4	3	2

(۵) مقدار استانداردی کاهش صوتی توصیه شده برای کاربردهای آنها با توجه به استانداردها و ترافیک صوتی

sound-reduction level	R _w	
6	≥ 50 dB	for double-skinned glass block walls/windows
5	45-49 dB	for single-skinned glass block areas
4	40-44 dB	for single-skinned glass block areas
3	35-39 dB	
2	30-34 dB	
1	25-29 dB	
0	≤ 25 dB	

(۶) فضاهای بلوک شیشه‌ای

glass block format (mm)	airborne sound-reduction value (LSM)	sound-reduction rating (R' _w)
190 × 190 × 80	- 12 dB	40 dB
240 × 240 × 80	- 10 dB	42 dB
240 × 115 × 80	- 7 dB	45 dB
300 × 300 × 100	- 11 dB	41 dB
double-skinned wall with 240 × 240 × 80	- 2 dB	50 dB

(۷) کاهش صوتی استاندارد برای پنجره‌ها

پلاستیک‌ها

پلاستیک‌ها، به عنوان یک مواد خام (روان، پویزی و یا داندای)، به سه بخش تقسیم می‌شوند: (الف) پلاستیک‌های ترموموست که به هنگام حرارت دینت سخت خواهند شد، (ب) ترمومولاستیک‌ها که به هنگام حرارت دینت تبدیل می‌شوند و (ج) الاستومرها که به طور دائم حالت الاستیک دارند. پلاستیک‌ها معمولاً به صورت صنعتی و با به کارگیری افزودنی‌های شیمیایی، فیبرهای شیشه‌ای، پرکنده‌ها و رنگها برای تولید کالاهای نیمه تمام، مصالح ساختمانی و مصالح تمام کنده به کار برده می‌شوند ← (۱)–(۶).

خصوصیات مفید پلاستیک‌ها در ساختمان‌سازی، این است که در برای نفوذ آب و پوسیدگی مقاومند، نیاز به تعمیرات اندکی دارند، وزن کمی دارند، رنگ‌ها در داخل آن نفوذ نمی‌کنند و مقاومت بالایی در برابر نور خروشی از خود نشان می‌دهند. (ک) ساختی به نوع انحصاری از پلاستیک‌ها می‌باشد که به کاربرد شوند (به عنوان مثال، به صورت فیلم برای پوشش استیل و چوب ← (۷)). معمولاً رایج کار کردن و تولید سیار اسان بوده و بدون هیچ محدودیتی می‌توان آن‌ها را شکل داد و دارای قابلیت هدایت حرارتی بایشی هستند.

مقاطع شکنک‌دار دولایه در انواع زیادی از سقف‌ها و سطوح عمودی مناسب بوده، امکان عبور نور را از خود فراهم می‌نماید.

نامهای بسیاری از کمپانی‌های تولید کننده و محصلوگران به نسبت رسیده که باعث سردرگمی خواهد شد. تباراون طراحان، هنگام استفاده از پلاستیک‌ها که در ساختمان سازی و عالم انتشارهای پروسه‌های آزمایشی و هدایت کننده، همانگونه به ثبت رسیده در ساختمان سازی و عالم انتشارهای آن‌ها به صورت زیر بیان می‌شود:

ABS = اکریلوفنریل - بوتانین - استیرن، CR = کلوروبن

EP = اپوکسی زرن، EPS = پائی استیرن توسمه یافته.

GRP = پیرو شیشه‌ای - پلاستیک تقویت شده، GR-UP = پیرو شیشه‌ای - پیرو تقویت شده.

IIR = کاپیجویی بوتیل، MF = ملائم فرم‌داده.

PA = پائی امید، PC = پائی کربنات، PE = پائی پلی‌پروپیلن.

PMMA = پائی متاکلریلیت (شیشه اکریلیک)، PIB = پائی ایزوپوتوپن.

PVC = پائی پروپیلن، PAS = پائی پروپیلن.

UP = پائی کلرید ویپل (سخت یا نرم).

پلاستیک‌ها برای تولید مصالح نیمه تمام، یا کامل به کار برده می‌شوند که شرکت‌های سازمانی، شامل تقریباً بیش از ۱۵٪ مصالح بر کننده، تقویت کننده و افزودنی‌ها می‌گردند. همچنین آن‌ها به مطرور مشخص سخت تأثیر دما و قرار می‌گیرند که باید قتفت کرد تا باید آن‌ها، محدودیت دمای بین ۸۰ تا ۱۲۰ درجه سانتیگراد در نظر گرفته شود. این، یک مسأله بزرگ نیست که گرامی به وجود آمده باشد ۸۰° فقط در نقاط ایمن بندی شده در ساختمان‌ها دیده می‌شود (احتمالاً در کار لوله‌های ابزاری و اینشها) پلاستیک‌ها به عنوان یک مصالح ارگانیک، قابل سوتخت هستند. تباراون به صورت مصالح سازمانی با درجه مقاومت در برابر اشیاء غلظتی می‌شوند که بینتر آن‌ها به قدر معمول قابل اشتغال بوده و فقط تعداد کمی از آن‌ها سریع الاشتعالند. راهنمایی‌های لازم که بر اساس قوانین ساختمان‌ها برای استفاده از مصالح سازه‌ای قابل اشتغال در نظر گرفته شده است، حتماً باید در سازه ساختمان‌ها تبلیغ گردد.

طبقه‌بندی محصلوگران پلاستیک برای اجرای ساختمان

۱- مصالح، نیمه تمام: ۱-۱ تخته‌ها و صفحات ساختمانی، ۱-۲-۱ مصالح سخت فوم، لایه‌های مرکزی، ۱-۲-۲ مصالح فوم با افزودنی‌های معنی (فوم سخت، شون سیک)، ۱-۳-۱ فیلم‌ها، رول‌ها و صفحات تخت، قاب‌پوشک‌ها، مصالح پارچه‌ای، ۱-۴-۱ پوشش‌های کف، پوشش‌های معمونی برای فشارهای وزنش، ۱-۵-۱ روپلیل‌ها (نه غیر از پنجه‌ها) ۱-۶-۱ لوله‌ها، تیوب‌ها و لوازم آن: ۱-۷-۱ پیش‌تیبانی‌ها.

۲- مصالح در زندگی، چیزینه، مصالح بر کننده ملات و غیره، ۲-۱-۱ دیوارهای خارجی، ۲-۲-۱ دیوارهای داخلی، ۲-۳-۱ سقف‌ها، ۲-۴-۱ سقف‌ها و اوزان آن: ۲-۵-۱ پنجه‌ها، دریچه‌های پنجه‌ها و اوزان آن: ۲-۶-۱ درهای، دروازه‌ها و لوازم آن: ۲-۷-۱ پیش‌تیبانی‌ها.

۳- موارد کمی بخش‌های کوچک و غیره: ۳-۱-۱ کمدوها و لوازم آن: ۳-۲-۱ نوارهای درزیندی، ۳-۲-۲-۱ سقف‌ها، ۳-۳-۱-۱ مکالم کننده؛ ۳-۴-۱-۱ مکالم کننده؛ ۳-۵-۱-۱ لوازم تهیه‌یاری (نه غیر از لوله‌ها) ۳-۶-۱ سایر بخش‌های کوچک.

۴- مهندسی خانگی: ۴-۱-۱ پیش‌های پیهداشتی، ۴-۲-۱ اشیای پیهداشتی، ۴-۳-۱ شیرلات و لوازم پیهداشتی: ۴-۴-۱ تانیسیات اکریلیک و اوزان آن: ۴-۵-۱ گرام دهی.

۵- میلان و اسپاب‌ها: ۵-۱-۱ میلان و اوزان آن: ۵-۲-۱ سیستم نور پردازی و اسپاب‌ها

۶- کارهای سازه‌ای سازه‌ای: ۶-۱-۱ سقف‌ها و سازه‌های پشتیانی کننده، نور پردازی سقف‌ها: ۶-۲-۱ سازه‌های چادری و بی‌نوماتیک: ۶-۳-۱ تانک‌های سوتخت سیستم گرمایش، بشک‌ها و سیله‌ها: ۶-۴-۱ استخوارهای شنا: ۶-۵-۱ برج‌ها، دودکش‌ها، پله‌ها، ۶-۶-۱ سلول‌های اتاق‌ها: ۶-۷-۱ خانه‌های پلاستیک.

SAXTHAN سازه‌ای با مصالح پلاستیکی، در صورتی بهترین خواهد بود که با پانل‌های (صفحات) پلاستیکی بنا گردد، آن‌ها دارای این مزیت هستند که وزن کمی داشته، امکان ساختمان‌سازی پیش‌تیبانی در عین حال، قدرت اطمینان را فراهم می‌کنند و در عین همین‌جا، سازه‌های پلاستیکی (بدون به کارگیری سایر مصالح) در حال حاضر فقط وزن خود را به علاوه وزن پاره، برق و اختصار و وزن اضافی که به واسطه نور پردازی ایجاد می‌گردد، تحمل می‌کنند. آن‌ها این امکان را فراهم می‌آورند که فضاهای بزرگ، به راحتی پوشش داده شوند ← (۱۹)–(۲۲).

